

Т.Ю.Іванець

Схожі, але нетотожні

**Словник міжмовних омонімів та паронімів
(за матеріалами української та російської мов)**

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Т.Ю.Іванець

Схожі, але нетотожні

**Словник міжмовних омонімів та паронімів
(за матеріалами української та російської мов)**

Затверджено Вченою радою Вінницького національного технічного університету як словник міжмовних омонімів та паронімів (за матеріалами української та російської мов). Протокол № 10 від “ 26 ” травня 2005 р.

Вінниця ВНТУ 2006

Рецензенти:

Л.Є.Азарова, доктор філологічних наук, професор

Н.Й.П'яст, кандидат філологічних наук, доцент

А.В.Костюк, кандидат філологічних наук, доцент

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України

Іванець Т.Ю.

І 19 **Схожі, але нетотожні.** Словник міжмовних омонімів та паронімів (за матеріалами української та російської мов). – Вінниця : ВНТУ, 2006. – 142 с.

Словник містить однакові або схожі за звучанням, але різні за значенням слова української та російської мов. Подані в словнику тлумачення слів допоможуть студентам уникнути непорозумінь у вживанні лексичних одиниць обох мов.

Словник стане у пригоді українським студентам, які прагнуть позбутися суржику, підвищити культуру мовлення, а також студентам-іноземцям, що вивчають українську та російську мови.

УДК [808. 2 + 808. 3] (03)

П е р е д м о в а

Словник є спробою зафіксувати наявні в українській та російській мовах схожі звукові (графічні) комплекси – омофони, омографи, омоформи та пароніми – і диференціювати їх значення.

Омофони – це слова, що мають однакове звучання, але нетотожні значення (графічні зображення). Наприклад, українські та російські слова *шар*, *луна*, *трус*, *стать*.

Омоформи – слова, що мають однакову звукову будову лише в певній граматичній формі і розрізняються значенням (український прикметник *рудá* і російський іменник *рудá*).

Омографи – слова, що збігаються в написанні, але різняться вимовою, наголосом і значенням (українські слова *худóба*, *висóк*, *застúпник*, *родíна* і російські слова *худобá*, *висóк*, *застúпник*, *рóдина*).

Пароніми – слова близькі за вимовою, але різні за значенням слова (українські слова *мéшкати*, *неділя*, *лáяти*, *наказáти* і російські слова *мéшкать*, *недéля*, *лáять*, *наказáть*).

Лексичні одиниці подані у словнику за українською абеткою; вони супроводжуються стилістичними ремарками та прикладами їх вживання в українському та російському мовленні.

Словник сприятиме диференціації значень схожих за вимовою та написанням українських і російських слів, допоможе студентам уникати непорозумінь у вживанні цих слів. Словник стане у пригоді українським студентам, які прагнуть вдосконалити знання української мови, позбутися суржику, а також іноземним студентам, що вивчають українську та російську мови і постійно перебувають у двомовному середовищі.

Перелік умовних скорочень

анат. – анатомія
архіт. – архітектура
бухг. – бухгалтерія
військ. – військова справа
гірн. – гірництво
грам. – граматики
друк. – друкарська справа
жарт. – жартівливе слово
заст. – застаріле слово
зменш.-пестл. – зменшуваль-
но-пестлива форма слова
зневажл. – зневажливе слово
ім. – іменник
ірон. – іронічне слово
іст. – історія
канц. – канцелярське слово
карт. – картярський термін
книжн. – книжне слово
крав. – кравецтво
лінгв. – лінгвістика
мат. – математика
мед. – медицина
мн. – множина
мор. – морська справа
муз. – музика
Перен. – переносне значення

поет. – поетичне слово
рел. – релігія
рідк. – рідко вживане слово
розм. – розмовне слово
с.г. – сільське господарство
спец. – спеціальне слово
спорт. – спортивний термін
техн. – техніка
уроч. – урочисте слово
фізіол. – фізіологія
церк. – церковне слово
УКР. – скорочення словосполу-
чення **Українська мова** на
початку лівого стовпця, який
містить українські омоніми та
пароніми.
РОС. – скорочення
словосполучення **Російська мова**
на початку
правого стовпця, який містить
російські омоніми та пароніми.
* – знак, що вказує на український
відповідник до російського слова,
а також на російський відповідник
до українського слова.

Українська абетка

Аа Бб Вв Гг Іг Дд Ее Єе Жж Зз Ии Іі Її Йй Кк Лл Мм
Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъь Юю Яя

А

А́ДРЕС, - а

Письмове, переважно ювілейне вітання особи, установи на відзначення якої-небудь події.

Адрес від співробітників.

* адрес

А́ДРЕСНИЙ, - а, - е

Який стосується адреса.

* а́дресный

АКАДЕМІ́ЧНИЙ, - а, - е

1. Який стосується академії, який здійснюється академією; властивий академікові.

2. Навчальний.

Повне академічне зібрання творів Шевченка. Академічна година.

Академічний рік. Академічна відпустка.

* академический

АРКА́Н, - а

Гуцульський чоловічий танець.

Станцювати аркан.

АРТИСТИ́ЧНИЙ, - а, - е

1. Який стосується артиста; призначений для артиста; властивий артисту; такий, як у артиста.

А́ДРЕС, - а

1. Позначення місця проживання особи, місце перебування особи, установи, підприємства.

2. Код, який визначає місце розміщення інформації в ЕОМ.

Адрес отправителя. Указать адрес на конверте.

* адре́са

А́ДРЕСНЫЙ, - ая, - ое

Який стосується адреси.

Адресная книга. Адресный стол.

Адресное бюро.

* адре́сный

АКАДЕМІ́ЧНЫЙ, -ая, -ое

1. Який дотримується принципів академізму – напряду в образотворчому мистецтві, який установив традицію наслідування певних класичних зразків і протистояв реалістичному мистецтву.

2. Суто теоретичний, абстрактний, який не має практичного значення, відірваний від життя (*перен.*)

Академичный подход. Академичный взгляд. Академичный приём сравнения.

* академі́чний

АРКА́Н, - а

Довгий мотузок із зашморгом, яким ловлять тварин.

Поймать коня арканом.

* арка́н

АРТИСТИ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Який відзначається артистизмом, художньою обдарованістю, гарним смаком, віртуозністю.

УКР.

Артистична діяльність. Артистичний шлях. Артистична організація. Артистичний хист.

*** артистический**

Б**БАБІЙ, - я́**

Той, хто дуже упадає за жінками

*** бабник**

БА́БКА, - и

Хижа комаха з довгим тонким тілом і двома парами великих прозорих крил

Бабка вміє літати вперед і назад.

*** стрекоза́**

БА́БКА, - и

Петелька, на яку застібують гаплик.

*** петля**

БАГА́ТИР, - я́

Багата людина, багатій (розм.).

Сільський багатир.

***богач, богате́й**

БАГА́ТО

У великій кількості.

Багато книжок. Багато родичів.

Багато сподівань.

*** мно́го**

БА́ЙКА, - и

1. Невеликий віршований або прозовий повчальний твір алегоричного змісту.

2. Вигадка, розповідь про те, чого

РОС.

Артистичная натура. Артистичное исполнение. Артистичный дизайнер.

*** артистичный**

БА́БИЙ, ья, -ье

Який стосується жінки; належить жінці. *Бабий платок.*

*** бабський**

БА́БКА, - и

Мати батька або матері; стара жінка.

Відвідати бабку.

*** баба, стара.**

БОГА́ТЫРЬ, - я́

Оспіваний у народній творчості герой, надзвичайно хоробрий і сильний воїн, людина-велетень.

Дужа, кремезна людина (перен.).

Три богатыря.

Широкоплечий богатырь.

*** богатир**

БОГА́ТО

Заможно, пишно, розкішно.

Жить богато и весело.

*** багато**

БА́ЙКА, - и

М'яка бавовняна тканина з ворсом.

Сшить из байки рубашку.

*** байка**

насправді не було, не може бути;
казка, побрехенька, вигадка.

Прочитати байку. Автор байки.

* **ба́сня, побасе́нка (розм.)**

БА́НЬКА, - и

1. Кулястий або опуклий предмет, здебільшого порожній усередині; куля, кулька; булька, бульбашка.

2. Глиняна чи скляна циліндрична посудина або кругла пляшка; банка, слоїк, глек.

Банька на воді. Мильна банька.

Пити з баньки.

* **шар, шарик, пузирёк банка, крынка**

БА́НЯ, - і

1. Опуклий дах, що має форму півкулі; купол.

2. Сферична поверхня або предмет такої форми (*перен.*)

Баня церкви.

* **ку́пол, глава́**

БЕЗПЕ́ЧНИЙ, - а, е

1. Який не має в собі небезпеки або захищає від небезпеки.

2. Якому не загрожує небезпека.

3. Який не завдає небезпеки.

4. Безтурботний, безжурний (*рідк.*)

Безпечна відстань. Безпечне місце

* **безопáсный, неопáсный**

БІЛІ́ЗНА, - и

Вироби з тканини для одягання на тіло або для побутових потреб (на постіль).

Скидати білизну. Брудна білизна.

* **бельё**

БЛІ́ЗЬКО

Уживається для позначення при-

БА́НЬКА, - и

1. Невеличка лазня.

2. Пестлива назва лазні, процесу миття у ній.

Сходить в баньку попариться.

БА́НЯ, - и

1. Спеціальне приміщення де паряться і миються; лазня.

2. Процес миття у лазні.

Прочуханка (розм.).

Русская баня. После бани. Задать баню.

* **лазня, баня**

БЕСПЕ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Який байдуже ставиться до життєвих труднощів, безклопітний, вільний від турбот.

Беспечный человек. Беспечная юность.

* **безжурний, безтурботний**

БЕЛИ́ЗНА, - ы́

Білий колір чого-небудь.

Зубы ослепительной белизны.

Белизна снега.

* **білизна, білість**

БЛІ́ЗКО

1. Недалеко, на незначній відстані

УКР.

близної кількості при назвах міри, часу, числа.

Близько двох тисяч гривень.

Близько полудня.

***около, приблизительно, почти.**

БЛЮДО, - а

Велика тарілка, куди насипають їжу, щоб подати її до столу.

Парцелянове блюдо.

*** блюдо**

БЛЯХА, - и

1. Листове залізо, звичайно покрите оловом; жерсть.

Зробити з бляхи.

*** жерсть**

БОБІНА, - и

Зернина бобу.

Вкинути в окріп кілька бобин.

БОЛОТО, - а

Розріджена внаслідок дощів, танення снігу земля на шляхах, стежках; грязюка.

Болото на чоботах.

Ноги грузнуть в осінньому болоті.

*** грязь, слякоть**

БОР, - у

Хімічний елемент, що входить до складу деяких мінералів.

*** бор**

БОР, - а

Сталеве свердло, яке застосовують

РОС.

від кого,- чого-небудь.

2. Швидко (про час, пору, які мають настати).

Близко расположенный. Посёлок близко. Ночь близко.

*** недалёко, близко, незабаром, скоро.**

БЛЮДО, - а

Приготовлені для їди продукти харчування.

Твоё любимое блюдо. Обед состоял из нескольких блюд.

*** страва, їжа**

БЛЯХА, - и

Металева пластинка для оздоблення меблів, збруї; пряжка, значок.

Медная бляха.

*** бляха**

БОБІНА, ы

Барабан, котушка для намотування дротів, ниток, канатів, стрічок (техн.).

*** бобіна**

БОЛОТО, - а

Грузьке місце з надмірно зволженим ґрунтом та вологолюбною рослинністю; трясовина. Усе те, що характеризується брудом, застоєм, відсутністю живої діяльності (перен.).

Осушить болото. Расты на болоте. Провинциальное болото.

*** болото**

БОР, - а

Сосновий ліс, боровина.

Тёмный бор. Вековой бор.

Ветер шумит над бором.

***бір**

у стоматології.

*** бор****БОРОНИ́ТИ, - ню, - бниш**

1. Обороняти, захищати.
2. Не дозволяти робити що-небудь, перешкоджати.

*Боронити рідну землю.**** оборонять, защищать, оберегать, хранить****БРАК, - у**

Нестача чого-небудь, відсутність кого-, чого-небудь.

*Брак інструментів. Брак коштів.**Брак спеціалістів.****недостаток, нехватка****БРАКУВА́ТИ, - ує**

Не вистачати, не бути.

*Заводу бракує коштів. Тобі бракує досвіду. Рослинам бракує вологи.**** недоставать, не хватать****БУ́БОН, - ну**

Ударний музичний інструмент.

*Бити у бубон.****бубен****БРАК, - а**

Шлюб, одруження.

*Счастливый брак. Первый брак.**Вступить в брак. Состоят в браке. Расторгнуть брак.**** шлюб****БРАКОВА́ТЬ, - кую, - куюшь**

1. Визнавати що-небудь незадовільним, неякісним; відкидати, відхиляти, нехтувати.
2. Визначати сорт товару, виробу за якістю.

*Поначалу редактор браковал почти все его статьи.**** бракувати, выбраковувати, ганджувати****БУБО́Н, - а**

Запалення лімфатичних (здебільшого пахових та шийних вузлів (мед.).

бубон*В****ВБИ́ТИ, вб'ю, вб'єш**

1. Позбавити життя, умертвити; припинити життєдіяльність організмів, тканин, клітин, мікроорганізмів і т. ін.
2. Довести до знесилення, виснаження.
3. Засмутити, завдати сильного

ВБИТЬ, вобью́, вобьёшь

Ударами загнати якийсь предмет у що-небудь (у землю, в дерево).

*Вбить сваи в мёрзлый грунт.**** вбити, забити**

душевного болю (*перен.*).

4. Призвести до занепаду, зникнення чого-небудь (*перен.*).

5. Марно витратити (час, життя), згаяти.

6. Ударяючи, зробити предмет щільнішим, твердішим; протоптавати, прокласти (стежку, дорогу).

Вбити жінку. Вбити любов.

Вбити час.

*** убить, умертвить, утоптать**

ВДА́ЧА, - і

Натура, норов, темперамент, доля, характер, нахил, звичка (про людину і тварину).

Людина веселої вдачі

*** характер, нрав, натура**

ВЕЛИ́КИЙ, - а, - е

Який вийшов з дитячого віку, дорослий.

Ти вже великий хлопець.

*** взрослый, большой**

ВЕРСТА́Т, - а

1. Примітивне дерев'яне устаткування для ткання ручним способом полотна, килимів; машина для виробництва різних видів тканин.

2. Машина для обробки деталей або матеріалів (*техн.*).

Ткати на верстаті.

Нові верстати.

***станок**

ВЕРСТВА́, - и

1. Горизонтально розміщена маса чого-небудь, що стикається з поверхнею іншої маси; шар.

2. Частина суспільного класу, соціальної групи, соціальний стан.

Верства зів'ялого листя

УДА́ЧА, - и

Позитивний результат, щасливий збіг обставин, успіх, фортуна.

Верить в удачу.

*** удача, успех, счастья, талант**

ВЕЛИ́КИЙ, - ая, -ое

Геніальний, загальновідомий, знаменитий.

Великий учёный. Великий

композитор.

*** видатний, визначний, великий**

ВЕРСТА́К, - а́

Спеціальний стіл з пристроями для закріплення оброблюваних ручним способом дерев'яних або металевих предметів.

Придвинуть к стене верстак.

*** верстак**

ВЕРСТА́, - ы

1. Міра довжини (1,06 км), яка застосовувалася до введення метричної системи (*заст.*).

2. Верстовий стовп (*заст.*).

3. Дуже висока людина (*розм.*).

ВЕРХИ

Сидячи на коні (мулі, верблюді);
сидячи на чому-небудь, як на коні.

Сидіти верхи на стільці.

*** верхом**

ВЕРХИ́, - óв

1. Верхні, найвищі частини чого-небудь.

2. Покрівля, дах.

3. Керівна, найбільш впливова частина суспільства, класу (розм.).

4. Високі звуки, ноти.

5. Зовнішні, поверхові сторони якої-небудь галузі знань, спеціальності.

Правящие верхи. Нахвтаються

верхов. Верхи гор. Верхи деревьев.

ВЕРШКІ́, - íв

1. Молочний продукт з великим вмістом жиру, одержуваний шляхом відстоювання або сепарування свіжого молока.

2. Найкраща частина чого-небудь; еліта суспільства.

Ласувати вершками. Приготувати з вершків.

***сливки, еліта**

ВЕРШКІ́, - óв

Форма мн. **вершок** – російська міра довжини, яку застосовували до введення метричної системи (4,4 см).

От горшка два вершка.

ВЕСІ́ЛЛЯ, - я

1. Обряд одруження; святкування з цієї нагоди.

2. Люди, присутні на святкуванні з нагоди одруження (розм.).

Запросити на весілля.

*** свадьба**

ВЕСЕ́ЛЬЕ, - ья

1. Стан внутрішнього задоволення, радісного настрою, безтурботність.

2. Розвага.

Любитъ веселье. Участвовать в общем веселье.

*** веселість, веселощі, розвага, забава**

ВІ́БОРНИЙ, - а, - е

Який обирається голосуванням на яку-небудь посаду для виконання певних обов'язків; якого замінюють шляхом виборів, а не призначенням.

ВЫ́БОРНЫЙ, - ая, - ое

Який стосується виборів – обрання голосуванням посадових осіб, депутатів.

Выборное собрание.

*** виборчий**

Виборна посада. Виборний орган.

*** выборный**

ВИГАДАТИ, - аю, - аєш

1. Думаючи, міркуючи, знайти якесь рішення, додуматися до чого-небудь; створити, виконати що-небудь нове.

2. Описати те, чого немає і не було, створити в уяві.

3. Показати примхи.

Вигадати казку.

*** выдумать, придумать, сочинить**

ВИГОДА - и

1. Зручність у чомусь, сприятливі умови, комфорт, затишок.

2. Обладнання, речі, що створюють у побуті зручності для людини.

Квартира з усіма вигодами.

*** удобство, уют**

ВИМАГА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Ставити перед ким-небудь якусь вимогу, пропонувати в категоричній формі зробити щось; домагатися.

2. Зобов'язувати до чого-небудь, змушувати робити саме так.

Викладач вимагає, щоб студенти відвідували його лекції. Вимагати свою частку спадщини. Вимагати пояснення. Вимагати справедливості. Вимагати сплати боргу.

*** требовать**

ВИ́ННИЙ, - а, - е

1. Який вчинив що-небудь погане, злочинне, винуватець.

2. Який має борг.

Відчувати себе винним.

*** виновный, виноватый,**

ВЫ́ГАДАТЬ, - аю, - аешь

Заощадити, зекономити на чому-небудь шляхом скорочення видатків, часу і т. ін. Здобути переваги у чому-небудь, отримати прибутки, зиск.

Выгадать время. Выгадать восемьсот рублей.

*** вигадати, виграти**

ВЫ́ГОДА, - ы

1. Прибуток, зиск, виграш, бариш.

2. Користь, перевага чого-небудь над чимось іншим.

Извлечь выгоду. Продать с выгодой для себя.

*** выгода, користь.**

ВЫМОГА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Погрозою, силою, шантажем примушувати що-небудь зробити.

Вымогать денег.

*** вимагати, здирати**

ВИ́ННЫЙ, - ая, - ое

Характерний для вина; призначений для виготовлення, зберігання, продажу вина.

Винная бутылка. Винный склад.

Винный магазин.

Повинный

* винный

ВИПАЛИТИ, - лю, - лиш

1. Палячи, знищити все навкруги; спалити. Висушуючи, знищити (про рослинність).
2. Нанести на поверхню чого-небудь розжареним предметом знак, зображення.
3. Піддавши дії вогню, надати міцності якому-небудь предметові.
4. Одержати якусь речовину, спаливши що-небудь.

Сонце випалило траву. Випалити на дощці зірку.

* **выжечь, сжечь, обжечь****ВИПЛИВА́ТИ, - а́ю, - а́еш**

Бути логічним наслідком чого-небудь (*перен.*).

З ваших свідчень випливає, що всі злочини скоїла одна людина.

* **вытекать, следовать****ВИСО́К, - ска**

Прилад, що являє собою підвишений на шнурку тягарець; використовується для вимірювання вертикальності положення (*техн.*).
Перевірити за допомогою виска.

* **отвес****ВИ́СУНУТИ, - ну, - неш**

1. Перемістити що-небудь наперед, на видне місце, виставити що-небудь зсередини назовні.
2. Поставити на передній план, запропонувати що-небудь (*перен.*)
3. Запропонувати чию-небудь кан-

ВЫПАЛИТЬ, - лю, - лишь

1. Вистрелити.
2. Швидко і несподівано щось вимовити.

Выпалить из ружья. Громко выпалить приветствие.

* **випалити****ВЫПЛЫВА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь**

1. Підніматися з глибини води на її поверхню або плавом вибиратися на берег.
2. Плисти по воді звідки-небудь; повільно виходити звідки-небудь; виникати, з'являтися.

Выплывать из-за острова.

* **випливати****ВИСОК, - ска́**

1. Скроня.
2. мн. Волосся, що росте на скронях (*розм.*).
Боль в висках. Потереть пальцем висок. Прижать компресс к виску. Подправит виски.

* **скроня, висок****ВЫ́СУНУТЬ, - ну, - нешь**

Вистромити що-небудь назовні (язика, голову).
Собака высунула из будки голову и залаяла.

* **висунути, вистромити, вихили-ти, висолопити.**

дидатуру на вищу посаду, на роботу тощо.

Партія висунула нові завдання.

*** выдвинуть**

ВІТВОРИТИ, - рю, - рши

Зробити що-небудь у процесі творчої праці, створити; породити що-небудь, викликати появу чого-небудь.

Витворити прекрасну симфонію.

*** создать, сочинить, образовать**

ВІХОР, - хру, (- хору)

1. Рвучкий круговий рух вітру, смерч, круговерт; підняті вітром пил, листя, сніг, які швидко крутяться стовпом.

2. Надзвичайно швидкий перебіг, розвиток яких-небудь явищ (*перен.*).

Вихор подій. Сніговий вихор.

*** вихрь**

ВІЧЕРПАТИ, - аю, - аєш

Забрати що-небудь повністю, до кінця; використовувати, з'ясувати, розкрити повністю.

Вичерпати тему.

*** исчерпать**

ВІЛА, - и

Русалка (*рідк.*).

Прекрасна віла.

ВІРА, - и

1. Упевненість у чому-небудь.

2. Довір'я.

3. Визнання існування бога, надприродних сил; те або інше релігійне вчення.

Віра в людей. За віру християнську.

*** вера**

ВЫТВОРИТЬ, - рю, - ришь

Вчинити таке, що не відповідає загальноприйнятим уявленням про нормальну поведінку людини.

В таком состоянии он может вытворить что угодно.

*** витіяти**

ВИХОР, - хра

Природно закручене витком пасмо волосся, яке стирчить догори.

Пригладить вихор.

*** вихор, (- хра), чуб, клочья**

ВЫЧЕРПАТЬ, - аю, - аешь

Черпаючи чим-небудь, вибрати все до кінця; вилити звідкись воду або іншу рідину.

Вычерпать из лодки воду.

*** вичерпати**

ВИЛЛА, - ы

Багатий будинок, дача за містом.

Купить виллу на берегу моря.

*** вілла**

ВИРА

У мові моряків, будівельників ця команда означає: «піднімай!», «вгору!»

*** віра**

ВІРШІ, - ів

Поетичні твори, написані ритмізованою мовою, найчастіше з римуванням рядків.

Вірші Симоненка.

*** стихи, стихотворения**

ВІСЬ, óсі

1. Дерев'яний або металевий стрижень, на кінці якого насаджують колеса; стрижень, навколо якого обертаються певні механізми, частини машини.

2. Уявна пряма лінія, яка проходить через середину якого-небудь тіла чи простору (*спец.*).

3. Суть чого-небудь; те основне, навколо чого щось відбувається (*перен.*).

4. Військово-політичний союз, що укладається державами з агресивною метою (*перен.*)

Вісь обертання. Зламати вісь

*** ось**

ВІТА́ТИ, - áю, - áеш

1. Звертатися до кого-небудь під час зустрічі з привітом, віншувати; оплесками виявляти прихильне ставлення до когось.

2. Висловлювати комусь почуття радості, задоволення з приводу якої-небудь події; поздоровляти.

3. Радісно сприймати, схвалювати що-небудь (*перен.*).

4. Постійно приймати когось, частувати.

Вітати товариство. Вітати зі святом.

*** приветствовать, поздравлять; прощать, потчевать, принимать**

ВІРШИ, - ей

Погані поетичні твори (*ірон.*)

И я сочинял в юности вирши.

ВЫСЬ, - и

Височінь.

Поднебесная высь. Горная высь.

*** висóкість, височінь, вись (поет).**

ВИТА́ТЬ, - áю, - áешь

1. Літати, ширяти у повітрі; бути присутнім де-небудь.

2. Переноситися в думках, у мріях до іншого місця.

Витать в облаках. Запах пороха витает в воздухе. Страх смерти витал над людьми.

*** витати, літати, носитися**

ВЛА́СНИЙ, - а, - е

1. Належний кому-, чому-небудь.
 2. Свій, особистий.
 3. Буквальний, справжній.
 4. Властивий тільки кому-, чому-небудь; узятий безвідносно до чогось іншого, питомий.
- Власний будинок. Власні думки. Зробити власними руками.*

* **собственный, свой**

ВОЄ́ННИЙ, - а, е

Який стосується війни, пов'язаний з війною.

Воєнний злочинець. Воєнний період. Воєнна загроза.

* **военный**

ВОРО́НІЙ, - а́, - е́

Чорний з синюватим полиском (про масть коня).

Купити вороного коня.

* **вороной**

ВОСКРЕСІ́ННЯ, - я

Відродження, оновлення; відновлення у пам'яті чого-небудь забутого.

Воскресіння Христа.

* **воскресение, воскрешение**

ВПА́СТИ, впадú, впадéш

1. Перекинутися, звалитися втративши опору.
2. Знизитися, стати меншим, опуститися (про те, що вимірюється).
3. Встановитися, настати (про вечір, ніч).
4. Розповсюдившись по якій-

ВЛА́СТНЫЙ, - ая, - ое

1. Здатний нав'язувати свою волю іншим людям; здатний керувати людьми.
 2. Схильний нав'язувати свою волю іншим, підкоряти собі інших; який виражає прагнення владарювати.
- Властная женщина. Властный голос.*

* **владный, властолюбный**

ВОЕ́ННЫЙ, - ая, - ое

1. Який стосується армії, пов'язаний із службою в армії.
2. Який стосується військовослужбовця; властивий військовослужбовцеві; призначений для військовослужбовців.

Военная присяга.

Военный госпиталь.

* **військовий**

ВОРО́НІЙ, - ья, ье

Який стосується ворони.

Воронья стая. Воронье гнездо.

Вороний глаз.

* **воронячий, гав'ячий, гавин**

ВОСКРЕСЕ́НЬЕ, - я

Назва сьомого дня тижня, загального дня відпочинку.

Первое воскресенье октября.

* **неділя**

ВПА́СТЬ, впадú, впадёш

1. Ввалитися, запасти всередину (про очі, щоки).
 2. Набути певного стану (*перен.*).
- Впасть в депрессию.*

* **впасти**

небудь поверхні, покрити її собою
(про світло, тінь, і т.ін.).

5. Загинути.

6. Втратити авторитет, значення.

*Впасти зі столу. Температура
впала.*

*** упасть, повалиться, свалиться,
пасть, лечь**

ВПРА́ВА, - и

1. Розвиток певних якостей,
навичок систематичною роботою.

2. Спеціальне завдання, яке
виконують для набуття певних
навичок або закріплення знань.

*Виконувати вправу. Граматичні
вправи.*

*** упражнение**

ВСЕ

1. Ціле, неподільне.

2. Те, що є; наявне, без винятку.

Навкруги все палало.

Я все розповів батькові.

*** всё**

В'Я́ЗИ, - ів

Тильна частина шиї, шийні хребці
(розм.)

Скрутити в'язи.

*** шея, шейные позвонки**

В'Я́ЗКА, - и

Зв'язані, скріплені мотузкою або
нанизані на неї які-небудь
однорідні предмети.

В'язка ключів.

*** связка, вязанка**

ВПРА́ВО

Праворуч.

Повернуть вправо.

*** управо (вправо), праворуч**

ВСЕ

У повному складі, без винятку
(вказує на сукупність однорідних
предметів, явищ, осіб).

*Все народы мира. Все внимательно
слушали. Все отвечали хором.*

*** усі (всі)**

ВЯ́ЗЫ, - ов

Листяні дерева (іноді кущі), які
мають міцну деревину.

Спилить старые вязы.

*** в'язи**

ВЯ́ЗКА, - и

З'єднання чого-небудь за
допомогою мотузки; спосіб
плетіння.

Вязка снопов. Свитер ручной вязки.

*** плетіння, в'язання, зв'язування**

Г

ГАДА́ТИ, - аю, - аєш

1. Думати, міркувати, припускати.

ГАДА́ТЬ, - аю, - аешь

1. Вгадувати майбутнє чи минуле,

УКР.

2. Мати думку з якого-небудь приводу, вважати, передбачати.
 3. Мати намір що-небудь зробити, сподіватися.
Думку гадати. Гадаю подати скаргу.
 * **думать, полагать, предполагать, намереваться**

ГА́ДКА, - и

Думка, ідея, міркування, погляд, намір, припущення, передбачення.
Не мати жодної гадки. Цікава гадка.
 * **мысль, предположение, мнение**

ГАЛАСУВА́ТИ, - у́ю, - у́єш

1. Сильно кричати, волати, горлати, лементувати, репетувати.
 2. Виявляти підвищений інтерес до якого-небудь питання, активно обговорюючи його, привертаючи до нього увагу широкого загалу.
Не галасуйте!
 * **кричать, шуметь, галдеть (розм.), вопить (розм.)**

ГА́МА, - и

Ряд звуків у межах октави, який послідовно зростає або спадає; ряд гармонійно взаємопов'язаних відтінків кольору тощо.
Грати гами. Приємна гама. Гама почуттів.
 * **гамма**

ГАРБУ́З, - а́

1. Городня сланка рослина з великими круглими або овальними плодами жовтого кольору.

РОС.

ворожачи на картах, бобах і т. ін.; пророкувати що-небудь.
 2. Передбачати, здогадуватися.
Гадать на картах с подружками.
 * **ворожить, передбачати**

ГА́ДКО

1. Огидно, мерзотно, паскудно, підло.
 2. Про почуття відрази до кого-, чого-небудь.
Гадко слухать такие слова. Гадко соврал.
 * **гидко, гидотно**

ГОЛОСОВА́ТЬ, - у́ю, - у́ешь

1. Віддавати голос за кого-, що-небудь, брати участь у голосуванні.
 2. Ставити на голосування, обирати, розв'язувати питання шляхом голосування.
 3. Піднятою рукою просити зупинитися попутну машину (розм.).
Голосовать за предложенную кандидатуру. Прошу голосовать.
 * **голосувати**

ГА́ММА, - ы

Третя буква грецького алфавіту.
 * **гамма**

АРБУ́З, -а

1. Баштанна сланка рослина з великими їстівними плодами (зовні зеленого кольору, всередині червоного або рожевого).

2. Плід цієї рослини.

Печений гарбуз. Страви з гарбуза.

* **тыква**

ГАРМОНІЧНИЙ, - а, - е

Заснований на принципах гармонії, співзвучний.

Гармонічна структура твору.

Гармонічні коливання. Гармонічний синтезатор.

* **гармонический**

ГАС, - у

Горюча речовина, продукт перегонки нафти.

Бракує гасу. Дорогий гас.

* **керосин**

ГЕРЦЬ, - ю

1. Сутичка, двобій українських козаків з ворогами перед боєм.

2. Бій, боротьба між противниками; поєдинок, турнір, дуель, єдиноборство.

3. Боротьба думок, поглядів, полеміка, диспут (*перен.*).

Йти на герць.

* **поєдинок**

2. Круглий або овальний плід цієї рослини з солодкою серединою.

Вирощувати арбузи. Разрезать арбуз.

* **кавун**

ГАРМОНІЧНЫЙ, - ах, - ое

Милозвучний, стрункий, злагоджений, узгоджений.

Гармоничное пение. Гармоничный человек.

Гармоничные отношения.

Гармоничное движение.

* **гармонійний**

ГАЗ, - а

1. Стан речовини, в якому вона здатна поширюватися в усьому доступному для неї просторі, рівномірно заповнюючи його.

2. Загальна назва газоподібних або пароподібних речовин, які використовуються для опалення, освітлення та як рушійна сила.

3. Про нагрівальні, освітлювальні та інші прилади, які діють за допомогою цих речовин.

Включить газ. Угарный газ.

Природный газ.

* **газ**

ГАЗ, - а

Дуже тонка прозора шовкова тканина.

* **газ**

ГЕРЦ, - а

Одиниця вимірювання частоти коливань.

* **герц**

ГІЧКА, - и

1. Стебло та листя переважно коренеплодів та бульбоплодів; бадилля, ботвина.

2. Верхня частина зав'язаного мішка, вузла (*перен., розм.*).

*** ботва**

ГЛАВА́, - и́

Той, хто очолює кого,- що-небудь, керує чим-небудь.

*** глава**

ГЛАВА́, - и

Розділ книжки, статті, що позначається нумерацією або окремим заголовком.

Глава роду. Глава православної церкви.

*** глава**

ГЛАДКИЙ, - а́, - е́

Який має повне тіло, вгодований, ситий, огрядний, товстий.

Гладкий чоловік. Гладке тіло.

*** полный, толстый, откормленный, плотный, грузный, тучный**

ГОДИ́НА, - и

1. Одиниця вимірювання часу, що дорівнює 60 хвилинам.

2. Відрізок часу, що відводиться на урок, лекцію.

3. Певний відрізок часу, пора, момент.

Повернутися за годину.

Академічна година.

*** час, пора, время**

ГОДИ́НА, - и

Тепла, суха, сонячна погода.

*** ве́дро, хорошая погода**

ГІЧКА, - и

Вузкий швидкохідний гребний човен з низьким бортом.

*** гічка**

ГЛАВА́, - ы́

1. Баня, купол церкви.

2. Вершина гори, дерева.

Ледяная глава Казбека.

*** баня, купол, маківка, голова**

ГЛА́ДКИЙ, - ая, - ое

1. Прямий, рівний (про предмет, поверхню предмета).

2. Плавний, вільний, правильний, без огріхів (про мову, розповідь, вірш); *перен.*

Гладкая поверхность. Гладкая дорога. Гладкие волосы. Гладкая речь.

*** гладкий, рівний, плавний**

ГОДИ́НА, - ы

Пора, час, відзначені важливими суспільними подіями (*уроч.*)

Година бедствий. Година испытаний.

ГОДИТИСЯ, годжусь, годишся

1. Давати згоду, поділяти чийсь погляд.

2. Миритися.

Не хочуть годитися.

*** соглашаться, мириться**

ГОЛОВА́ – и

1. Особа, яка керує зборами, засіданнями.

2. Керівник установи, об'єднання, товариства, організації та їх відділів; керівник деяких виборних органів.

3. Уживається у складі офіційної назви керівника держави, уряду, вищого державного органу.

Звернутися до голови комісії. Голова Верховної Ради України.

*** председатель, председательствующий**

ГОЛОВНИЙ, - а́, е́

1. Найважливіший основний, суттєвий, кардинальний.

2. Який перебуває в центрі чого-небудь або є центром чогось, центральний, провідний, стрижневий.

3. Який очолює що-небудь, старший над ким-небудь.

Головний підсумок. Головний приз.

Головний вхід. Головний корпус

університету. Головна вулиця.

Головний інженер.

*** главный**

ГОРІ́Х, - а

1. Плодове дерево родини горіхових з твердою красивою деревиною.

2. Плід цього дерева або ліщини з їстівним ядром і досить міцною шка-

ГОДИ́ТЬСЯ, гождусь, годи́шься

Бути на що-небудь придатним, задовольняти певні вимоги.

Эта ткань годится только для спортивной одежды.

*** годиться, придаваться**

ГОЛОВА́, - ы́

1. Частина тіла людини або тварини, в якій міститься мозок; одиниця ліку худоби.

2. Розум, свідомість; розумна людина. Цим словом позначають людину як носія певних якостей.

3. Перші ряди, передня частина чого-небудь (колони, загону, групи), що рухається.

4. Продукт харчування у вигляді кулі.

Постоянно болит голова. Голова эскадры. Голова сыру.

*** голова**

ГОЛОВНО́Й, - а́я, о́е

1. Який стосується голови, призначений для голови.

2. Який рухається попереду чого-небудь.

Головной убор. Головная боль.

Головной платок. Головной отряд.

Головной институт.

Головное предприятие.

*** головной**

ГОРО́Х, - а

1. Польова і городня трав'яниста рослина родини бобових з круглим насінням (горошинами).

2. Насіння цієї рослини, яке вико-

ралупою.

3. Те саме, що ліщина (рідк.)

Зірвати горіх. Посадити горіх. * **горох**

Стільці з горіха.

* **орех**

ГОРІХОВИЙ, - а, е

1. Який стосується горіха, виготовлений з горіхів, з горіхами.

2. Зроблений з деревини горіха.

Горіхове тістечко. Горіхове ліжко.

* **ореховый**

ГОРÓД, - у

Ділянка землі при садибі, здебільшого для вирощування овочів.

Поливати город. Ходити по городу.

* **огород**

ГОСТИ́НА, - и

Перебування у гостях, гостювання; відвідини (розм.).

Приїхати на гостину до брата.

ГРЕ́ЦЬКИЙ, - а, - е

Який стосується греків, Греції.

Грецька земля. Грецьке мистецтво.

ристовують для харчування.

Консервировать горох.

ГОРÓХОВЫЙ, - ая, - ое

1. Який стосується гороху, виготовлений з гороху.

2. Який має колір гороху – сірувато-жовтий із зеленим відтінком.

Гороховое поле. Гороховый стебель. Гороховый суп.

Гороховый пиджак.

* **гороховый**

ГÓРОД, - а

1. Великий населений пункт, адміністративний, промисловий, торговий і культурний центр.

2. Місце для кожної команди у спортивних іграх (лапті, городках).

Портовый город. Новый город.

Жить в городе. Улицы города.

* **місто; городок (спорт.)**

ГОСТИ́НАЯ, - ой

1. Кімната у квартирі, будинку, призначена для зустрічі та частування гостей.

2. Кімната для відпочинку, зустрічі з відвідувачами у гуртожитках, готелях, домах відпочинку, санаторіях.

3. Меблі, виготовлені для такої кімнати.

Сидеть в гостиной. Заглянуть в гостиную.

* **вітальня, світлиця**

ГРЕ́ЦКИЙ, - ая, - ое

Уживається в деяких спеціальних назвах.

*** греческий****ГРИМ, грóму**

1. Гуркіт і тріск, що супроводять електричні розряди в атмосфері; гримотіння.

2. Сильні, гучні звуки (*перен.*)

Боятися грому.

*** гром****ГРОМА́ДА, - и**

1. Група людей, об'єднаних спільністю становища, інтересів; суспільство, спільнота.

2. Об'єднання людей, що ставить перед собою певні спільні завдання; товариство, гурт, організація.

3. Організація української ліберальної інтелігенції в 60-90-их роках 19 ст.

4. В Україні і Білорусі поземельне селянське об'єднання, а також збори членів цього об'єднання.

Належати до громади. Релігійна громада.

***община, мир, общество, компания, сход, сходка**

ГРОШОВІЙ, - а́, - ё

Який стосується грошей.

Грошові справи. Грошова скрута.

Гривня – грошова одиниця незалежної України.

*** денежный****ГРУ́БА, - и**

Піч, що служить для опалювання приміщення.

Грецкий орех. Грецкая губка.

*** волоський (горіх)****ГРИМ, - а**

1. Змінене відповідно до ролі обличчя актора (за допомогою фарб, наклейок тощо).

2. Косметичні засоби (олівці, фарби), наклейки, які використовують актори, щоб змінити зовнішність.

Выйти на сцену без грима.

*** грим****ГРОМА́ДА, - ы**

1. Предмет, споруда великих розмірів.

2. Велика кількість чого-небудь, що утворює купу.

Громада гор. Громада камней.

*** громада, громаддя****ГРОШО́ВЫЙ, - ая, - ое**

Дуже дешевий, поганої якості; погано оплачуваний; дріб'язковий, малий, незначний, мізерний, убогий, нікчемний.

Грошова булочка. Грошове истины.

*** копійчаний (розм.), дрібний, дріб'язковий, нікчемний**

ГРУБА́, - груб, гру́бо

1. Жорстка, тверда, з нерівною поверхнею; погано оздоблена; ду-

Торкнутися холодної груби.

*** печь, печка**

ГРУ́БИЙ, - а, - е

1. Великий за об'ємом та поперечним перерізом; товстий; який має огрядне, гладке тіло.

*** толстый, объёмистый, крупный**

ГРУ́ДА, - и

Затверділий кусок якої-небудь речовини, переважно м'якої, розсипчастої, крихкої.

Спіткнутися об груду землі.

*** ком, комок, кочка**

ГРУ́ДКА, - и

Щільно стиснутий кусок якої-небудь речовини, переважно м'якої, крихкої.

Грудка снігу. Грудка землі.

*** ком, комок, кусок, кочка**

же проста, без витонченості.

2. Неприємна для слуху, різка (про мову).

3. Некультурна, неделікатна, брутальна.

4. Яка виходить за межі правил, образлива, неприпустима.

Обувь слишком груба. Она груба и вульгарна.

*** груба, брутальна.**

ГРУ́БЫЙ, - ая, - ое

1. Погано оброблений.

2. Твердий, з нерівною поверхнею.

3. Неприємний для слуху, різкий.

4. Некультурний, нечемний.

5. Не зовсім точний, приблизний.

6. Який виходить за межі елементарних правил, неприпустимий.

Грубая одежда. Грубый подсчёт.

Грубая ошибка. Грубый смех.

Грубый тон. Грубый промах.

*** грубий**

ГРУ́ДА, - ы

Велика кількість предметів, нагромаджених безладно.

Груда картофеля. Груда развалин.

Груда писем.

*** груда, купа**

ГРУ́ДКА, - и

Невелика купа чого-небудь.

*** купка**

ГРУ́ДКА, - и

Зменш.-пестл. форма до ім. **грудь**, яке має значення:

1. Передня частина тулуба від шиї до живота.

2. Молочні залози жінки, кожна з цих двох залоз.

3. Верхня передня частина сорочки, сукні.

ГУБИ́ТИ, гублю́, губи́ш

1. Забувати, залишати що-небудь, втрачати що-небудь, позбуватися чогось.

2. Втрачати які-небудь якості; властивості (*перен.*)

Губити гроші. Губити речі.

*** терять, ронять**

ГУРТ, - а́ (у)

Зібрання, скупчення людей, група, ватага; сукупність осіб, об'єднаних спільною метою; компанія, колектив; група птахів, що разом літають, ходять.

Музичний гурт. Пристати до гурту.

*** гурьба, компания, толпа, коллектив, группа, стая**

ГУБИ́ТЬ, гублю́, губи́шь

Знищувати кого-небудь призводити до загибелі; занапащати; завдавати кому-небудь горя, неприємностей, псувати.

Губить лес. Губить людей. Губить здоровье.

*** губить, уничтожать**

ГУРТ, - а́

Стадо великої рогатої худоби, група однорідних свійських тварин.

Гурт овец.

*** гурт**

ГУРТ, - а

Ребро карбованої монети (*спец.*).

Ребро, смуга, пояс, що виступають на стіні будови (*архит.*).

*** гурт**

Г**ГРУНТУВА́ТИ, - у́ю, - у́єш**

1. Стверджувати що-небудь переконливими доказами.

Свої висновки я ґрунтую на результатах численних експериментів.

*** обосновывать, основывать**

ГУ́МА, - и

1. Еластична речовина, що не пропускає води, повітря і виготовляється способом вулканізації каучуку.

2. Предмет, виготовлений з такої речовини.

Вироби з ґуми.

*** резина**

ГРУНТОВА́ТЬ, - ту́ю, - ту́ешь

Покривати ґрунтовкою полотно, призначене для живопису, або яку-небудь поверхню перед фарбуванням чи нанесенням на неї якоїсь речовини.

Вы неправильно ґрунтуете.

*** ґрунтувати**

ГУ́ММА, - ы

Інфекційна гранульома різних органів людини, що виникає в різних періодах сифілісу (*мед.*)

*** гума**

Д

ДЕРЖАВНИЙ, - а, - е

Який стосується держави; який має важливе значення для держави; який бере участь у керівництві державою. *Державний діяч. Державний апарат. Державна служба.*

* **государственный**

ДИВИТИСЯ, дивлюся, дивишся

1. Спрямувати погляд, прагнучи побачити кого-, що-небудь; підглядати, спостерігати, оглядати, розгляд-дати.

2. Звертатися думками до кого-, чого-небудь; обирати когось за взірець (*перен.*).

3. Мати певний погляд на що-небудь (*перен.*).

4. Наглядати за ким-, чим-небудь, піклуватися про когось або щось.

5. Виявляти нерішучість, байдужість.

Дивитися у вікно. Дивився виставу.

Дивитися за дітьми.

* **смотреть, глядеть, рассматривать, считать, присматривать**

ДИВНИЙ, - а, - е

Який викликає подив, дивовижний, химерний, чудернацький, чудний, рідкісний.

Дивна людина. Дивна думка. Дивна істота.

* **удивительный, странный**

ДИНАМІЧНИЙ, - а, - е

Який стосується динаміки, пов'язаний з рухом, дією сили.

Величина динамічного прояву сили тяжіння дорівнює нулю.

ДЕРЖАВНЫЙ, - ая, - ое

Величний, могутній, сильний (*перен.*). Слово **державный** у значенні “пов'язаний з управлінням державою, який має верховну владу” є застарілим.

* **величкий**

ДИВИТЬСЯ, дивлюсь, дивисься

Дивуватися, бути чимось враженим (*розм.*).

Все вокруг дивятся твоему терпению.

* **дивуватися, чудуватися**

ДИВНЫЙ, - ая, - ое

Чудовий, прекрасний, чарівний, прегарний.

Дивная мелодия. Дивная природа.

* **прекрасный, чудовый, гарный, прегарный**

ДИНАМИЧНЫЙ, - ая, - ое

Який перебуває в інтенсивному русі; моторний, рухливий, активний, енергійний, діяльний.

Динамичный образ. Динамичная

* **динамический***игра. Динамичный диалог. Динамичный танец.** **динамічний****ДИПЛОМАТИЧНИЙ, - а, - е**

Який стосується дипломатії; властивий дипломатові.

*Дипломатичний корпус.**Дипломатичний кур'єр.**Дипломатичний прийом.**Дипломатичні переговори.** **дипломатический****ДИПЛОМАТИЧНЫЙ, - ая, - ое**

Який вміло і тонко діє у стосунках з іншими людьми, здатний точно розраховувати; точно розрахований.

*Дипломатичный человек. Дипломатичный отказ. Дипломатичное поведение.** **дипломатичний****ДОБРИ́ТИ, - рю́, рі́ш**

1. Хвалити, вихваляти.

2. Удобрювати (грунт).

* **задабривать; удобрять****ДОБРИ́ТИ, - рію́, рі́еш**

Ставати добрішим.

* **добреть****ДОБРИ́ТЬ, - брэю́, - брэешь**

Закінчити гоління кого-, чого-небудь. Поголити повністю (щок, голову, підборіддя).

* **доголити****ДО́ВГИЙ, - а, е**Який має значну довжину, високий на зріст (*розм.*)*Довгий список. Довге волосся.** **длинный****ДО́ЛГИЙ, - ая, - ое**

1. Тривалий.

2. Який довго вимовляється (про звуки, склади); *лінгв.**Долгая разлука. Долгий гласный.** **довгий, тривалий****ДОВЕСТИ́, - веду́, - ведёш**

Підтвердити правильність, істинність чого-небудь фактами, незаперечними доводами, аргументами.

*Довести теорему. Довести провину водія.** **доказать****ДОВЕЗТИ́, - везу́, везёшь**Везучи, доставити кого-, що-небудь до певного місця, привезти. *Довезти до вокзала.** **довезти****ДОВЕСТИ́, - веду́, ведёшь**

1. Ведучи, доставити кого-, що-небудь до певного місця.

2. Роблячи що-небудь досягти певної мети; прокласти що-небудь до певного місця.

3. Передати повідомлення.

4. Змусити кого-небудь проїнятися певними почуттями.

ДОКАЗА́ТИ, - ажу́, - áжеш
Закінчити говорити, розповідати про що-небудь, довести розповідь до певної межі.

*** договорить, досказать**

ДОКЛА́Д, - у
Додатковий, допоміжний матеріал (підкладка, гудзики) для шиття одягу, взуття (*крав.*).

*** приклад**

ДОКЛА́ДНИЙ, - а, - е
Дуже повний, ґрунтовний, вичерпний, деталізований.
Докладне пояснення. Докладна біографія. Докладний звіт. Докладна відповідь.

*** подробный, обстоятельный, пространный**

ДО́ЛІ
1. Унизу, на землі, на долівці.
2. Униз.
Скотитися долі.

5. Роздратувати, розсердити (*розм.*)

6. Здійснити обробку деталі машини, апарата для надання їй точних розмірів, притерти (*спец.*).
Довести до перекрёстка.

Довести до кипения. Довести до слёз. Довести информацию до студентов.

*** довести**

ДОКАЗА́ТЬ, - кажу́, - ка́жешь
Підтвердити правдивість, правильність чого-небудь фактами, доводами.

Доказать свою невиновность.

*** довести, доказати**

ДОКЛА́Д, - а
1. Прилюдний виступ, промова.
2. Офіційне усне повідомлення керівництву про службову справу.
3. Повідомлення про прихід гостя, відвідувача.
Сделать интересный доклад. Подготовить отчётный доклад. Прочитать доклад. Выступить с докладом. Прийти в гостиную без доклада.

*** доповідь, повідомлення**

ДОКЛАДНÓЙ, - áя, - óе
Який містить повідомлення керівництву про службову справу.
Докладная записка.

*** доповідний**

ДО́ЛИ
Форма мн.ім. **доля**, яке має значення:
1. Частина цілого, належна комусь

*** внизу, на полу, вниз, на землю, на пол**

частка, пай. *** частки, пайки**
2. Одиниця маси у старій системі мір (44 мг).

3. Життєвий шлях, умови життя.

*** долі**

Доли секунды. Тяжкие доли. Равные доли.

ДОСПІВАТИ, - аю, - аєш

Закінчити співати, проспівати до кінця.

Доспівати студентський гімн.

*** допеть**

ДОСПЕВАТЬ, - аю, - аешь

Ставати спілим, стигнути, дозрівати, ставати готовим до вживання (про страву).

Вишни доспевают.

*** доспівати**

ДОШКА, - и

1. Плоский тонкий кусок дерева.
2. Прилад, на якому пишуть крейдою (в аудиторіях, класах навчальних закладів).

3. Пристосування для чого-небудь у вигляді плити.

Витерти дошку. Широка дошка.

Дубова дошка. Відповідати біля дошки.

*** доска**

ДОШКА, - и

Невелика **доха** – верхній одяг з хутряним верхом і з такою самою підкладкою; шуба (зневажл.)

В такой дошке никакой мороз не страшен.

ДРАБИ́НА, - и

1. Пристрій з двох поздовжніх жердин, частин мотузки і т. ін., скріплених низкою поперечок, що використовується для піднімання або спускання куди-небудь.

2. Бокова частина воза або саней, зроблена з поздовжніх жердин.

3. Скріплені поздовжні і поперечні жердини, з яких споруджують ясла для годування тварин.

4. Послідовне розміщення по висхідній лінії (від нижчого до вищого) предметів, осіб, чинів (*перен.*).

Підніматися по драбині. Останній щабель драбини.

ДРОБИ́НА, - ы

Одна свинцева куля, якою стріляють з мисливської рушниці.

Две дробины. Убить одной дробиной.

*** дробина**

* **лестница, стремянка, грядка (в телеге, арбе), решётка (в яслях).**

ДРАМАТИЧНИЙ, - а, - е

Який стосується драми – літературного твору, побудованого у формі діалогу і призначеного для сценічного виконання.

Драматичний твір. Драматичний театр. Драматичний актор. Драматичний гурток.

* **драматический**

ДРУЖІНА, - и

Одружена жінка стосовно свого чоловіка.

Познайомте мене з вашою дружиною. Стати дружиною. Піклуватися про дружину і дітей. Перша дружина.

* **жена, супруга**

ДРУЖНІЙ, - я, є

Належний другові, заснований на дружбі, взаємній приязні.

Дружній візит. Дружній погляд. Дружній тон. Дружня порада. Дружня країна. Дружня рука.

* **дружеский, дружественный, приятельский**

ДУРИТИ, дурію, дуріш

Уводити в оману словами або вчинками; спокушати, зводити.

Дурити людей. Дурити дівчат.

* **обманывать, дурачить (розм.)**

ДРАМАТИЧНЫЙ, - ая, - ое

1. Який містить елементи драматизму, напружений, сповнений душевними переживаннями, сильними почуттями.

2. Розрахований на ефект.

Драматичная ситуация. Драматичное происшествие. Драматичная поза. Драматичный тон.

* **драматичный**

ДРУЖІНА, - ы

1. Збройний загін, що становив постійну військову силу князя і брав участь в управлінні князівством у Київській Русі.

2. Група, загін, створені з якою-небудь метою.

3. Військовий підрозділ, військова частина в ополченні царської Росії.

Дружина князя. Санитарная дружина.

* **дружина**

ДРУЖНЫЙ, - ая, - ое

1. Зв'язаний дружбою, взаємною прихильністю, згодою.

2. Який проходить погоджено, злагоджено; який виникає, розвивається швидко і бурхливо.

Дружный коллектив. Дружный смех. Дружная весна. Дружные аплодисменты.

* **дружный, одностайный**

ДУРИТЬ, дурію дурішь

Робити безглузді, необдумані вчинки, забавлятися пустощами, дурощами чинити каверзи, проявляти упертість, непоступливість.

ДУРНИЙ, - а́, - ё́

1. Розумово обмежений, нерозумний; некітлива, недогадлива людина (*розм.*); нетямуща, недосвідчена, наївна людина (*розм.*).

2. Який виражає розумову обмеженість, тупість.

3. Позбавлений розумного змісту, беззмістовний.

4. Який має негативний зміст, осудний.

Дурний розум. Дурні розмови. Дурна слава. Що з дурного візьмеш?

*** глупый, тупой, наивный, неразумный, бестолковый**

ДУ́РНО

1. Без оплати, ні за що.

2. Даремно, марно, без ужитку, без діла.

3. Без покарання.

Дурно пропастися. Брати дурно харчі. Не сидіти дурно.

*** даром, напрасно, зря**

ДУ́ХИ, - ів

Добрі або злі безплотні, надприродні істоти, що, за міфічними та релігійними уявленнями, впливають на природу, суспільство, людину. *Лісові духи. Нечисті духи.*

*** духи**

ДЯ́ДИНА, - и

Дружина дядька.

Дякую вам, дядино, за вечерю та душевні слова.

*** тётя, тётка, жена дяди**

Не дури. Ты у нас любишь дурить. Лошадь дурит.

*** дуріти**

ДУРНО́Й, - а́я, - о́е

1. Який має погану якість, брутальний, неприємний (про смак, манери).

2. Аморальний.

3. Несприятливий; який провіщає недобре, неприємне.

Дурная дорога. Дурной характер. Дурное воспитание. Дурной поступок. Дурной сон. Дурной пример. Дурная весть.

*** поганий, недобрый, кепський**

ДУ́РНО

1. Погано.

2. Аморально.

3. Про погане самопочуття людини, її знепритомнення.

Дурно пахнет. Дурно вести себя. Ей стало дурно.

*** погано, неприємно**

ДУХИ́, - о́в

Спиртовий розчин запашних речовин, що вживається як парфумерний засіб.

Запах духов. Дорогие духи. Пользоваться духами.

*** парфуми, духи**

ДЯ́ДИНА, - ин, - ино

Яка стосується дядька, яка належить дядькові.

Дядина помощь. Дядина похвала. Дядина книга.

*** дядькова, дядьківська**

Е

ЕКОНОМІЧНИЙ, - а, - е

Який стосується економіки, господарського життя.

Економічна криза. Економічне життя. Економічний журнал. Економічна географія.

*** экономический**

ЭКОНОМИЧНЫЙ, -ая, - ое

Вигідний; який ощадливо витрачає що-небудь, сприяє економії.

Экономичная машина. Экономичное оборудование. Экономичное строительство. Экономичная технология.

*** економічний**

ЕЛЬ, - ю

Міцне світле англійське пиво з ячменю.

Пити ель.

*** эль**

ЕЛЬ, - и

Вічнозелене хвойне дерево родини соснових.

Высокая ель. Спрятаться под елью.

*** ялина**

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИЙ, - а, -е

Який є енциклопедією, стосується енциклопедії.

Энциклопедичний словник. Энциклопедичне видання. Энциклопедичний довідник.

*** энциклопедический**

ЭНЦИКЛОПЕДИЧНЫЙ, - ая, - ое

Всеосяжний, всеохопний; який має всебічні знання з багатьох галузей людської діяльності.

Энциклопедичный человек. Энциклопедичная осведомлённость.

*** енциклопедичний**

ЕСТЕТИЧНИЙ, - а, -е

1. Який стосується естетики.
2. Пов'язаний із створенням, відтворенням і сприйняттям прекрасного в мистецтві та житті.

Эстетичний закон. Эстетична категорія. Эстетичний ідеал. Эстетичний смак. Эстетична функція слова.

*** эстетический**

ЭСТЕТИЧНЫЙ, - ая, - ое

Красивий, вишуканий, прекрасний; схильний до естетизму.

Эстетичное зрелище. Эстетичный интерьер. Эстетичный вид.

*** естетичний**

Ж

ЖАБА, - и

Невелика безхвоста земноводна тварина, що стрибає та плаває.

ЖАБА, - ы

Безхвоста земноводна тварина, шкіра якої вкрита бородавками;

Упіймати жабу

*** лягушка**

ЖАЛІТИ, - їю, - їєш

1. Відчувати жалість, співчуття до кого-небудь.

2. Нарікати на що-небудь, шкодувати, жалкувати.

3. Берегти, оберігати кого-, що-небудь.

Жаліти сироту. Не жаліти ворога.

*** жалеть, сожалеть, сострадать, щадить**

ЖАЛКИЙ, - а, - є

1. Який жалить, завдає болю, пекучий, жалючий.

2. Дошкульний, різкий, гострий.

Жалкі докори. Жалка кропива.

*** жалящий, жгучий**

ЖАЛОБА, - и

1. Скорбота, сум, туга за померлим.

2. Чорний одяг, пов'язка на знак скорботи, печалі (*рідк.*).

Стояти у жалобі біля могили.

Жалоба у серці.

*** траур**

пристосована для стрибання, плавання;

Мерзкая жаба. Испугаться жабы.

*** жаба**

ЖАЛИТЬ, - лю, - лишь

1. Колоти, ранили кого-небудь жалом, колючками (про рослин та деяких тварин).

2. Завдавати душевного болю словами; ущипливо, уїдливо говорити; шпигати словами (*перен.*).

Крапива жалит. Смех жалит и лечит болезни общества.

*** жалити, щипати**

ЖАЛКИЙ, - ая, - ое

1. Який викликає співчуття; який виражає страждання.

2. Жалюгідний, непоказний, злиденний, незначний.

Жалкое зрелище. Жалкое состояние. Жалкое лицо. Жалкий заработок. Жалкий результат.

*** жалюгідний, безпорадний, злиденний, нужденний, убогий, миршавий, нікчемний**

ЖАЛОБА, - ы

1. Висловлення невдоволення, нарікання, ремства, бідкання; скарга.

2. Офіційна письмова чи усна заява про незаконні або неправильні дії якої-небудь особи, установи; апеляція.

Слушают постоянные жалобы матери на своё здоровье. Подать жалобу. Написать жалобу.

Рассмотреть жалобу.

*** скарга**

ЖАЛОБНИЙ, - а, - е

Траурний. *Жалобний кортеж. Жалобний плач. Жалобний одяг.*

* **траурный**

ЖАЛЬ, жальо́

1. Важкий настрій, сум, печаль, скорбота, туга.

2. Співчутливе ставлення до чийого-небудь горя; жалість, співчуття.

3. Незадоволення з приводу чого-небудь; нарікання.

Завдати мені жалю. Який жаль!

* **скорбь, горесть, сожаление, сокрушение, жалость**

ЖАРИ́ТИ, - рить

1. Горіти без полум'я, жевріти; робитися червоним, розгара́ченим від хвилювання, збудження тощо (*перен.*).

2. Вирізнятися своїм червоним кольором (*перен.*)

* **тлеть; разгораться; пылать**

ЖИВО́ПИСНИЙ, - а, - е

Який стосується живопису та творів цього виду мистецтва; створений засобами живопису.

Живописний твір.

* **живописный**

ЖУРАВЛІ́ННИЙ, - а, - е

Який стосується журавлини – вічнозеленої кущової рослини з тонкими гілками та кислими їстівними ягодами.

Випити журавлинного відвару.

* **клюквенный**

ЖА́ЛОБНЫЙ, - ая, - ое

Який виражає сум, страждання, тугу, скорботу.

Жалобний голос. Жалобные звуки.

Жалобная песня.

* **жалібний, тужливий, жалісний**

ЖАЛЬ

1. Про жаль до кого-небудь.

2. Про почуття суму, журби.

3. Про небажання втрачати, віддавати що-небудь.

Мне жаль тебя. Жаль покидать родной город. Жаль отдавать деньги.

* **школа, жаль, жалко**

ЖА́РИТЬ, - рю, - ришь

1. Готувати їжу на вогні, на жару без використання води; смажити.

2. Сильно гріти, пекти (про сонце); *розм.*

Жарить картошку. Жарить на масле. Нещадно жарит солнце.

* **смажити, пекти.**

ЖИВОПІ́СНЫЙ, - ая, - ое

1. Який милує око, приваблює яскравістю барв, красою.

2. Образний, виразний (про мову, стиль); *перен.*

Живописный берег. Живописное место. Живописное сравнение.

* **мальовничий, колоритний**

ЖУРАВЛІ́ННЫЙ, - ая, - ое

Який стосується журавля; такий, як у журавля.

Журавлинный танец. Журавлинный шаг. Журавлиные ноги.

* **журавлиний**

З

ЗАБИВА́ТИ, -а́ю, -а́єш

1. Заганяти ударами у що-небудь.
 2. Загороджувати.
 3. Позбавляти життя.
 4. Завдавати болю ударом.
 5. Щільно заповнювати чим-небудь, захащувати.
 6. Здобувати перевагу, перевершувати.
- Забивати цвях. Забивати худобу.*

*** забивать, вбивать, заколачивать, заделывать, убивать**

ЗАВДА́ТИ, -да́м, -да́ш

1. Заподіяти кому-небудь щось неприємне.
 2. Підняти, взяти на плечі, спину.
- Завдати поразки. Завдати сорому. Завдати прикростей. Завдавати болю.*

*** причинить, доставить, принести, взвалить**

ЗАВЕРНУ́ТИ, -верну́, -ве́рнеш

1. Змінити напрямок руху, повернути.
 2. Заїхати, зайти куди-небудь.
 3. Спрямувати розмову на певну тему.
- Завернути додому. Завернути автомобіль.*

*** повернуть, завернуть, возвратить, вернуть**

ЗАБЫВА́ТЬ, -а́ю, -а́ешь

1. Переставати пам'ятати, думати, турбуватися про кого-, що-небудь.
 2. Не брати з собою, залишати через неувважність.
 3. Втрачати яке-небудь уміння.
- Забывать прошлое.
Забывать родной язык.
Забывать ключи от входной двери.*

*** забувати, занехаювати**

ЗАДА́ТЬ, -а́м, -а́шь

1. Запропонувати щось виконати, розв'язати; дати доручення зробити що-небудь.
 2. Вказати, призначити, визначити що-небудь.
 3. Щось улаштувати (розм.).
 4. Зробити щось неприємне, покарати.
 5. Покласти корми для худоби (с. г.).
- Задать урок. Задать головоломку.
Задать овса.*

*** задати, загадати (розм.), улаштувати, справити (розм.)**

ЗАВЕРНУ́ТЬ, -ну́, -не́шь

1. Загорнути, обгорнути кого-, що-небудь з усіх боків, замотати у щось; зробити згорток, пакунок.
2. Заломити край чого-небудь, закачати, загнути край тканини, рукава, сорочки.
3. Закрити що-небудь, загвинтити, закрутити.

*Завернуть ребёнка в одеяло.
Завернуть рубашку на спине.*

ЗАВИ́ДНА

У час, коли надворі видно.
Завидна дістатися до села.

* **засветло**

ЗАВІ́ТРЕНИЙ, - а, - е

Темний, засмаглий від вітру; обвіт-
 рений (*рідк.*)
Завітрене обличчя.

ЗАЖИ́ТИ, - живу́, - живёш

1. Спожити, випити, з'їсти щось.
2. Відчути, пережити щось (про почуття).
3. Заслужити пошану, честь, успіх.
4. Заробити щось.

Зажити радості. Зажити слави.

* **употребить, выпить, съестъ, испытать, вкусить, приобрести**

ЗАКАЛЯ́ТИ, - яю, - яеш

1. Забруднити.
2. Вкрити ганьбою, знеславити кого,- що-небудь (*перен.*).
Закаляти кров'ю руки. Закаляти в болоті чоботи.

* **испачкать, запачкать, выпачкать, загрязнить**

ЗАКАЧА́ТИ, - аю, аеш

Підгорнути краї одягу або засукати її частини; підсмикнути.
Закачати рукава.

* **подвернуть, закатать, засучить**

Завернуть кран.

* **загорнути, замотати; закачати; закрутити**

ЗАВИ́ДНО

Про чиєсь почуття заздрості.
Вам завидно.

* **завидно, принадно, принадле-
 во, спокусливо, заздрісно, задро**

ЗАВЕ́ТРЕННЫЙ, - ая, - ое

Захищений від вітру.
*С заветренной стороны.
 Заветренное место.*

* **завітряний**

ЗАЖИ́ТЬ, - живу́, - живёшь

Почати жити.
Теперь мы заживём спокойно.

* **зажити**

ЗАКАЛЯ́ТЬ, - ляю, - ляешь

1. Надавати металевим виробам у процесі гартування більшої, ніж звичайно, твердості, міцності, пружності.
2. Робити людину фізично або морально стійкою, витривалою, здатною долати життєві труднощі (*перен.*)

Закаляют сталь. Закаляют детей.

* **гартувати, загартовувати**

ЗАКАЧА́ТЬ, - аю, -аешь

1. Приспати, гойдаючи, колихаючи (*розм.*).
2. Викликати нудоту, запоморочення (про хитавицю).
3. Наповнити що-небудь рідиною,

ЗАКИДА́ТИ, - а́ю, - а́еш

1. Кидати що-небудь кудись.
 2. Припиняти яке-небудь заняття.
 3. Вживати дивні слова.
 4. Натякати.
 5. Висловлювати зауваження, звинувачувати, вказувати на недоліки.
- Закидати вудку. Закидати музику. Закидати слівце.*

*** забрасывать, закидывать, намекать, упрекать, ставить в упрек, укорять**

ЗАКЛА́Д – у

Установа в галузі освіти, науки, культури; інституція.

Заклади освіти. Медичний заклад.

*** учреждение**

ЗАПИРА́ТИ, - а́ю, - а́еш

1. Прати окремі забруднені місця чогось.
2. Зіпсувати невмілим або частим пранням.

Запирати комір сорочки.

*** застирывать**

ЗАПУСТІ́ТИ, - і́є

Збезлюдіти; стати занедбаним, здичавіти, стояти пустою.

газом за допомогою насоса або іншого пристрою (*спец.*).

Закачать ребёнка. Закачать в резервуар необходимое количество жидкости. Закачать нефть в трубопровод.

*** накачать, нагнѣтѣти**

ЗАКИДА́ТЬ – а́ю, - а́ешь

1. Кидаючи, засипати, заповнити щось чим-небудь.
 2. Поставити кому-небудь багато запитань, зробити багато зауважень (*перен.*).
- Закидать камнями яму. Закидать вопросами.*

*** закидати**

ЗАКЛА́Д, - а**БИТЬСЯ ОБ ЗАКЛА́Д**

Сперечатися на певних умовах. Укласти угоду про виконання якого-небудь зобов'язання тією особою, що програє.

Слово **заклад** із значеннями “застава”, “виграш” є застарілим.

ЗАПИРА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

1. Замикати на засув, замок.
2. Замикати когось в якому-небудь приміщенні; не пускати куди-небудь, перешкоджати рухові чого-небудь (*перен.*).

Запирать дверь. Запирать детей в комнате. Запирать в бухте флот неприятеля.

*** замикати, зачиняти**

ЗАПУСТИ́ТЬ, - пу́щѹ, - пу́стишь

1. Кинути щось (*розм.*)
2. Примусити злетіти догори.

Села запустили.

*** запустеть**

ЗАРАЗ

1. Негайно, відразу.

2. Відразу після чогось (розм.).

Зараз я йому зателефоную.

*** сейчас, сию минуту, тотчас, немедленно;**

ЗАСАДА, - и

1. Основа чогось, те, на чому ґрунтується щось.

2. Вихідне, головне положення; принцип; основа світогляду, правило поведінки.

3. Засіб, метод здійснення чогось.

Участь у виборах на рівних засадах.

Тренер на громадських засадах.

*** основание, начало, принцип**

ЗАСІДАННЯ, - я

Чатування, підстерігання когось.

Довге засідання.

3. Надати руху; ввести в дію двигун, машину (розм.).

4. Засунути, опустити щось куди-небудь, встромити, занурити.

Запустить камнем в собаку.

Запустить ракету. Запустить мотор.

Запустить руку в карман.

***запустить, пустити, кинуть**

ЗАПУСТИТЬ, - пу́щ, пу́стишь

1. Припинити дбати, піклуватися про щось, когось; довести до занепаду.

2. Припинити обробляти земельну ділянку.

Запустить помещение.

Запустить работу.

*** занедбати, занехаяти**

ЗАРАЗ

За один раз, одразу (розм.).

Выпить зараз полный бокал вина.

Съест зараз целую курицу.

ЗАСАДА, - ы

1. Несподіваний напад з укриття.

2. Приховане місце, яке використовують для несподіваного нападу.

3. Військовий загін, добре замаскований для раптового нападу; чата, залога.

Организовать засаду. Укрыться в засаде. Обнаружить засаду.

Наткнуться на засаду.

*** засада, засідка**

ЗАСЕДАНИЕ, - я

Зібрання певного кола людей для обговорення, розв'язання яких-небудь питань; збори.

* **выжидание в засаде**

Заседание комиссии. Судебное заседание.

* **засідання**

ЗАСТАВА, - и

1. Віддавання кредиторів якого-небудь майна для забезпечення одержуваної позички.
2. Річ, яка залишається у того, хто видає позичку.
3. Забезпечення, гарантія чого-небудь (*перен.*).

Віддати у заставу. Надати позичку під заставу нерухомого майна.

* **залог**

ЗАСТАВЛЯТИ, - яю, - яеш

Віддавати щось у заставу кредиторів для забезпечення одержуваної позички.

Заставляти рухоме майно у ломбарді.

* **закладывать**

ЗАСТИГАТИ, - аю, аеш

1. Твердіти або згущуватися під час охолодження.
2. Холонутися, ставати холодним.
3. Переставати рухатися, ворушитися.
4. Зупинятися у своєму розвитку.

Поволі застигати.

* **застывать**

ЗАСТУПНИК, - а

1. Той, хто заступає, замінює кого-небудь на якомусь посту; замісник.
2. Назва посади того, хто замінює посадову особу.

ЗАСТАВА, - ы

1. Військовий охоронний загін, охоронна варта.
2. Військовий підрозділ, що охороняє ділянку державного кордону.

Пограничная застава. Конная застава.

* **застава**

ЗАСТАВЛЯТЬ, - яю, яешь

Примушувати робити що-небудь.

Заставляют убирать.

* **примушувати, приневолювати**

ЗАСТАВЛЯТЬ, - яю, - яешь

1. Ставити щось у великій кількості, заповнюючи весь простір.
2. Загороджувати, закривати щось.

Заставляют комнату мебелью.

* **заставляти**

ЗАСТИГАТЬ, -стигну, -стигнешь

Зненацька захоплювати кого-небудь десь, в якомусь положенні; накривати.

Застигать врасплох. Застигать вора на месте преступления.

* **накривати, зненацька заставати, захоплювати**

ЗАСТУПНИК, - а

Захисник.

Заступник обездоленных и обиженных. Наш заступник и благодетель.

Звернутися до заступника директора.

*** заместитель**

ЗАТОЧИ́ТИ, - чу́, - то́чиш

Зробити гострим, загострити щось, застругати.

Заточити олівець. Заточити ножем

*** заточить**

ЗА́ХВАТ, - у

1. Порив, запал, велике внутрішнє піднесення.

2. Найвище напруження, піднесення, найбільший вияв чого-небудь; екстаз, захоплення.

Бути в захваті від подорожі.

*** восторг, упоение, увлечение**

ЗАЩІПА́ТИ, - а́ю, - а́еш

1. Брати щось на гачок, заціпку; замикати.

2. Застібати гачки, гаплики (на одязі).

*** запира́ть, бра́ть на крючок, защёлкива́ть, застёгива́ть**

ЗДАВА́ТИСЯ, здаю́ся, здаё́шся

1. Мати певний вигляд, справляти певне враження.

2. Уявлятися; поставати в уяві, в думках.

3. Виражає наявність, припущення.
*Здалеку все здається маленьким.
Мені здається, що я вас десь уже бачив.*

*** ка́заться, представля́ться**

*** захисник, оборонець**

ЗАТОЧИ́ТЬ, - чу́, - чі́шь

Ув'язнити когось (уроч., заст.)

Заточить в монастирь. Заточить в тюрьму.

*** ув'язнити**

ЗАХВА́Т, - а

1. Захоплення, привласнення чого-небудь.

2. Стискання чого-небудь пальцями, руками.

3. Пристрій для захоплення чогось (тех.).

4. Пошкодження зерна в колосках злакових внаслідок посухи, суховіїв.

Захват власти. Захват чужих территорий.

*** захоплення, захоплювання, захват, загарбання, загарбування**

ЗАЩИПА́ТЬ, - плю́, - щі́плешь

1. Замучити кого-небудь щипанням (розм.).

2. Стискаючи пальцями, з'єднати краї розкачаного тіста, пирога.

Защипать пирог с ягодами.

*** защипати**

СДАВА́ТЬСЯ, сдаю́сь, сдаё́шься

1. Визнавати себе переможеним, припиняти опір, відступати.

2. Поступатися перед ким-небудь у чомусь.

Сдаваться в плен. Сдаваться на милость врага.

*** здаватися**

ЗИМНИЙ, - а, - е (розм.)

1. Холодний, студений, морозний.
2. Який дає мало тепла, не випромінює тепла.
3. Неутеплений, без опалення.
4. Спокійний, стриманий у вияві почуттів (*перен.*).
5. Позбавлений душевної теплоти, пристрасті (*перен.*).

Зимний погляд. Зимне повітря.

Зимне слово.

*** холодный**

ЗЛІВКИ, - ів

Рештки напоїв, щось злите з різних посудин в одну.

*** сливки**

ЗЛІВКИ, - ів

Застиглі шматки розплавленого і відлитого у певні форми металу.

*** слитки**

ЗЛИТИ, ЗІЛЛЮ, ЗІЛЛІШ

1. Вилити з різних посудин в одну.
2. Об'єднавши, створити щось (*перен.*)
3. Вилити, перелити звідкись яку-небудь рідину.
4. Облити, полити рідиною (*розм.*).
5. Виразити якісь почуття до кого-, чого-небудь (*перен.*).

Злити молоко. Злити на руки. Злити роздратування.

*** слить, облить, полить**

ЗЛОДІЙ, - я

Крадій, розкрадач, карманник.

Спіймати злодія. Стати злодієм.

*** вор, похититель**

ЗИМНИЙ, - яя, - еє

Який відбувається взимку, який використовують узимку; пов'язаний із зимою.

Зимняя ніч. Зимний холод.

Зимняя одежда.

*** зимовий**

СЛИВКИ, - вок

1. Молочний продукт з великим вмістом жиру, одержуваний шляхом відстоювання або сепарування свіжого молока.
2. Найкраща частина кого-, чого-небудь.

Жирные сливки. Крем из сливок.

Сливки общества.

*** вершки, еліта**

ЗЛИТЬ, ЗЛЮ, ЗЛИШЬ

Сердити, викликати у когось злість, роздратування.

Злить собаку. Злить людей.

*** злити, сердити, лютити, розлючувати**

ЗЛОДЕЙ, -я

1. Той, хто скоїв злочин; здатний чинити людям зло; злочинець.
2. Вживається як лайливе слово.

Наказать злодея. Отомстить злодею. Ах ты, злодей!

ЗНА́ТИСЯ, зна́юся, зна́єшся
Бути обізнаним з чимось, розумітися
на чомусь, мати досвід у чому-
небудь.

Знатися на техніці.

*** знать, понимать толк, смыслить**

ЗОРЯ́, - і́

1. Зірка.
2. Видатна, уславлена людина, зірка
(перен.).
3. Предмет, який формою нагадує
зірку.
4. Метеор (розм.).

Падає зоря. Яскрава зоря.

*** звезда**

І

ІКРА́, - и́

1. Яєчка, що їх відкладають самиці
риб, раків, жаб та інших водяних
тварин.
2. Страва з подріблених овочів,
грибів.

Осетрова ікра. Овочева ікра.

*** икра**

Ї

ЇДА́, - и́

Споживання їжі.

Швидка їда. Мийте руки перед їдою.

*** еда**

К

КАБЛУ́ЧКА, - и

1. Що-небудь зроблене, зв'язане у

*** лиходій, злочинець**

ЗНА́ТЬСЯ, зна́юсь, зна́єшся

Бути знайомим, дружити, прияте-
лювати з кимось (розм.).

2. Зазнавати чогось переживати,
відчувати щось (розм.).

Знається с богатыми людьми.

*** знатися**

ЗАРЯ́, - и́

1. Яскраве освітлення горизонту
перед сходом і після заходу сонця.
2. Початок, зародження чогось.
3. Ранковий або вечірній сигнал,
який виконується на барабані,
горні чи трубі перед підйомом і
перед сном.

*Утренняя заря. Разбудить на
зарю. Заря новой жизни.
Работать от зари до зари.*

*** зоря**

ИКРА́, - ы́

Округлий м'яз на задній частині
гомілки людини.

*Ноги увязали в грязи по самые
икры. Голые икры.*

*** литка**

ЕДА́, - ы́

Харчі.

Жирная еда. Вкусная еда.

*** їжа, страва**

КАБЛУЧО́К, - чка́

1. Невеликий підбор, закаблук.

УКР.

вигляді кільця.

2. Перстень

Купити каблучку з корундом.

Діамантова каблучка.

*** кільцо, перстень**

КАЛИ́ТКА, - и

1. Торбина на гроші, гаманець, гаман, мошна.

2. Кисет

3. Мошонка (анат.)

Сховати у калитку.

*** мошна; мошонка**

КАМІ́ННИЙ, - а, - е

Який стосується каменю; який утворився з каменю; зроблений з каменю.

Камінний хрест. Камінна гора.

*** каменный**

КА́НТАР, - а

Ручна важільна або пружинна вага; безмін.

Позичте кантара.

*** безмен**

КАРА́ТИ, - аю, - аєш

1. Завдавати кари за що-небудь.

2. Завдавати мук, тортур, мучити.

Карати порушників дисципліни.

Карати за крадіжку.

*** наказувать, карать, подвергать наказанию, взыскивать, мучить, казнить**

КАЧА́ЛКА, -и

Кругла, гладко витесана палиця для розкачування білизни, тіста, для ви-

РОС.

2. Архітектурна деталь колони, верхня частина якої опукла, а нижня ввігнута.

Сломать каблучок. Тонкий каблучок.

*** каблучок**

КАЛИ́ТКА, - и

Невеликі двері в тину або в воротах, дверцята, хвіртка.

Закрывать калитку. Войти во двор через калитку.

*** хвіртка**

КАМИ́ННЫЙ, - ая, - ое

Який стосується каміна – відкритої кімнатної печі з прямим димарем.

Каминная решётка. Каминное зеркало.

*** камінний**

КА́НТОР, - а

1. Півчий, соліст хору в католицькій церкві; головний співак у синагозі.

2. Учитель, диригент хору, а також органіст у протестантській церкві.

Стать кантором.

*** кантор**

КАРА́ТЫ, - ов

Форма мн. ім. **карат** – міра ваги коштовного каменя, що дорівнює 0,2 г

Найти алмаз весом 200 каратов.

*** карати**

КАЧА́ЛКА, - и

1. Крісло-гойдалка.

2. Гойдалка для дітей.

рівнювання одягу.

Стара качалка.

* **скалка**

КАЧА́ТИСЯ, - а́юся, - а́єшся

Перевертатися, повертатися на чомусь, по чомусь або в чомусь.

Качатися по землі. Качатися у калюжі.

* **кататься, валяться, ворочаться.**

КА́ЧКА, - и

Водоплавний свійський і дикий птах, цінний своїм м'ясом, яйцями і пір'ям; самка качура; крячка.

А ми качку вполювали. Дика качка.

* **утка**

КВАТИ́РКА, -и

Шибка у вікні, вставлена в раму, яку можна відчиняти для провітрювання приміщення.

Відчинити кватирку.

* **форточка**

КВІ́ТИ, - ів

Частини рослин, що складаються з маточки, тичинки й пелюсток і мають різне забарвлення, приємний запах; ці самі частини рослин, зірвані зі стеблами.

Дарувати квіти. Осінні квіти.

* **цветы**

КІ́РКА, -и

Ручне знаряддя у вигляді загостреного з одного боку молотка або стрижня для подрібнення, розколювання твердих порід, льоду тощо; сапа, мотика, кайло.

3. Двоколісний екіпаж для перегонів на іподромі.

Заснуть в качалке. Везти качалку с наездником.

* **гойдалка**

КАЧА́ТЬСЯ, - а́юсь, - а́єшься

1. Коливатися, колихатися, гойдатися.

2. Хитатися.

Качаться из стороны в сторону.

Качаться на ногах от усталости.

* **хитатися, гойдатися, колихатися, коливатися**

КА́ЧКА, -и

Хитавиця, гойдання, колихання судна на воді.

Сильная качка. Плохо переносит качку.

* **хитавиця, хитання**

КВАРТИ́РКА, -и

Невеличка квартира.

Уютная квартирка.

* **квартирка.**

КВІ́ТЫ

Розрахунки закінчено.

Теперь мы квиты.

* **квит, квити**

КІ́РКА, -и

Лютеранська церква.

Войти в кирку.

* **кірка**

Тримати у руці кирку. Ударити киркою.

*** кирка**

КИСТЬ, -і,

Частина руки від зап'ястя до кінця пальців; п'ясть.

Намалюйте кисть руки.

*** кисть**

КИЯ́НКА, -и

Мешканка Києва.

Познайомитися з киянкою.

*** киевлянка**

КІ́ЛЬКА, - кох

Невизначена мала кількість кого-, чого-небудь (від трьох до десяти).

Кілька кілометрів. Розповісти кількома словами. Приходьте через кілька днів.

*** несколько**

КІ́РКА, - и

Верхній, затверділий шар чого-небудь, кора.

Очистити від кірки.

*** корка**

КІ́СКА, - и

Заплетене волосся, маленька тонка

КИСТЬ, - и

1. Пучок ягід або квітів на одній гілці, стеблині. ***китиця, гроно**

2. Прикріплений до ручки пучок щетини, шерсті, який використовується для нанесення на поверхню предметів клею, фарби.

*** пензель, щітка.**

3. Мистецтво живопису (*перен.*). Манера роботи живописця.

4. Прикраса. ***китиця**

Кисть рябины. Занавеска с кистями. Передать кистью красоту природы.

КІ́ЯНКА, -и

Дерев'яний молоток, яким користуються столяри.

На столе лежали киянка, ножовка и пассатижи.

*** киянка**

КІ́ЛЬКА, - и

Маленька рибка родини оселедцевих.

Копчёная килька.

*** килька**

КИРКА, - и

Ручне знаряддя у вигляді загостреного з одного боку молотка або стрижня для подрібнювання, розколювання твердих порід, льоду.

Долбить киркою мёрзлую землю.

*** кирка**

КІ́СКА, - и

Пестлива назва кішки (*розм.*).

коса.

Заплітати кіски.

* **косичка**

КІСТОЧКА, -и

1. Зменш.-пестл. форма ім. **кістка** – окрема складова частина кістяка хребетних тварин і людини.

2. Зчленування кісток гомілки з кістками стопи, випнуте по боках ноги; щиколотка.

3. Гральний кубик, пластинка (з кості, пластмаси), на гранях яких вирізані цифри, вічка.

4. Кулька рахівниці.

5. Гнучка пластинка з китового вуса, металу, яку вшивають у корсет, сукню.

6. Насінина з твердою оболонкою в плодах деяких рослин.

Від смаженої курки тільки кісточки залишилися. Ноги загрузли в болоті аж по кісточки. Удари кісточками доміно. Висушити кісточки сливи.

* **косточка; костяшка**

КІТ, котá

Свійська тварина родини котячих, що знищує мишей і щурів; самець кішки.

Пухнастий кіт. Годувати kota.

* **КОТ**

КЛІКАТИ, клі́чу, клі́чеш

1. Голосом, жестом просити підійти; гукати, волати.

2. Запрошувати прийти куди-небудь з певною метою.

3. Пропонувати діяти у певному напрямі, закликати.

Какая милая киска!

* **киця, кицька**

КІСТОЧКА, -и

Зменш. – пестл. форма ім. **кисть**, яке має значення:

1. Сукупність плодів на одній гілці, кетяг, китиця.

2. Жмуток ниток, шнурків, зв'язаних з одного кінця до купи, що є прикрасою, оздобою чого-небудь; китиця.

3. Прикріплений до ручки пучок щетини, шерсті, який використовується для нанесення фарби, клею на яку-небудь поверхню; квачик.

Поясок с кисточками. Кисточка для бриття. Кисточка для рисования. Кисточка винограда.

* **кетяг, китиця; пензлик, щіточка, квачик**

КИТ, -á

1. Найбільший морський ссавець, схожий на рибу.

2. Особа, що відіграє важливу роль у якій-небудь сфері діяльності (*перен., розм.*).

Голубой кит. Истребляют китов. Киты литературы.

* **КИТ**

КЛІКАТЬ, клі́чу, клі́чешь

Кричати (про птахів).

Готовясь к перелёту, кличут гуси.

Слово **кликати** із значенням “просити підійти”, “називати” є просторічним.

4. Називати (розм.).

Кличуть їсти. Кликати у гості.

*** звать, призывать, называть**

КЛУБ, - а́

Стегно (анат.).

*** бедро**

КЛЮЧ, - а́

1. Знаряддя для замикання та відмикання замка, засува; відмикачка.

2. Знаряддя для загвинчування та відгвинчування гайок, болтів.

3. Засіб для розуміння, розгадування когось, чогось (*перен.*).

4. Найважливіший у воєнному відношенні пункт, оволодіння яким поліпшує становище, забезпечує перемогу (*перен.*).

5. Вимикач у телеграфному апараті або радіопередавачі (*спец.*).

6. Знак на початку нотного рядка, за допомогою якого встановлюється висота та назва звуку (*муз.*).

7. Ряд однорідних предметів або істот, що рухаються один за одним, утворюючи кут.

8. Горішній клиноподібний камінь, який завершує склепіння будинку або арку.

9. Жердина з гачком, за який зачіплюють відро для набирання води з криниці.

Ключ від шухляди. Гайковий ключ.

Ключ до таємниці. Скрипковий ключ. Ключ журавлів.

*** ключ**

КЛЮ́ЧКА, - и

1. Дерев'яний або металевий гак із

КЛУБ, - а

Маса чого-небудь, що набула кулястої форми (пара, туман, дим).

Над крышей поднимались клубы дыма.

*** клуб, клубок**

КЛЮЧ, - а́

Природний вихід води з землі.

Серный ключ. Холодный ключ.

*** джерело**

КЛЮ́ШКА, - и

Палиця з загнутим кінцем, при-

УКР.

довгим держакон для діставання, витягування чооос; металевий прут із загнутим кінцем для вимішування чооо-не будь.

2. Забитий у стіну кілочок або гачок для вішання одягу тощо.

Опиратися на ключку. Дерев'яна ключка.

*** клюка, крюк, крючок**

КЛЮЧОВІЙ, - а́, - ё́

1. Який дає можливість оволодіння чим-небудь, захоплення чооос (військ.)

2. Найвагоміший, найбільш значний. *Ключовий пункт. Ключовий момент.*

*** ключевой**

КЛЯ́МКА, - и

Пластина з важільцем, якою замикають і відмикають двері, хвіртку.

Стукнула клямка. Надавити на клямку.

*** щеколда, защёлка, скоба**

КНИ́ЖНИЙ, - а

Характерний для літературно-писемного викладу, не властивий живій мові.

Книжка мова. Книжний стиль. Книжні знання.

*** книжный**

КО́ЖНИЙ, - а, е

1. Один з усіх, узятий окремо; будь-який з ряду предметів, осіб; всякий.
2. Будь-яка людина.

РОС.

стосована для гри в хокей, гольф (спорт.).

Изготавливают клюшки. Сломать клюшку. Новая клюшка.

*** клюшка, ключка**

КЛЮЧЕВО́Й, - а́я, - ёе

Який стосується джерела.

Ключевая вода. Ключевая струя.

*** джерельний**

ЛЯ́МКА, - и

1. Широкий ремінь із шкіри або цупкої тканини, який пристосовують для тягнення вантажів або полегшення їх перенесення.

2. Смужка тканини, стрічка, перекинута через плече, що тримає одяг.

Поправить лямку. Взяться за лямку. Тянут лямку. Лямка купальника.

*** лямка, тягло, шлейка**

КНИ́ЖНЫЙ, - ая, - ое

Який стосується книжки; призначений для книжок; пов'язаний з виробництвом і поширенням книжок.

Книжный переплёт. Книжный магазин. Книжная выставка.

*** книжковый**

КО́ЖНЫЙ, - ая, - ое

Прикметник від іменника **кожа** – зовнішній покрив тіла людини і тварини.

Зустрічатися кожного дня.

Прихильно ставитися до кожного учня. Кожному своє.

*** каждый, всякий, любой**

КОЛОТИ́ТИ, - очу́, - о́тиш

1. Розмішувати що-небудь рідке, мішати, каламутити.

2. Певним способом виготовляти (масло).

3. Викликати неспокій, незадоволення, незгоду, підбурювати проти кого,- чого-небудь (*перен.*).

Колотити масло. Колотити ложечкою чай.

*** взбалтывать, мешать, сбивать, пахтать (масло), мутить, смущать, возмущать, сеять раздор**

КО́МА, - и

Розділовий знак, що має форму гачка (,) уживається для відокремлення слів, словосполучень і речень.

Поставити кому. Після коми.

*** запятая**

КО́НИК, - а

1. Зменш.- пестл. форма ім. **кінь**, який має такі значення:

2. Вибрик (*перен.*).

3. Улюблений предмет розмов якоїсь особи (*перен.*).

4. Вид дитячої гри (їзда верхи на паличці).

5. Комаха з довгими ногами, що стрибає і утворює крилами.

Кожные болезни. Кожный покров.

Кожные складки.

*** шкірний**

КОЛОТИ́ТЬ, - лочу́, - ло́тишь

1. Ударяти, стукати, бити.

2. Ударяючи палкою, очищувати від бруду, пилу.

3. Бити, перемагати (*перен., розм.*).

4. Розбивати щось (*розм.*).

5. Про стан людини, коли вона здригається всім тілом, труситься, тремтить від страху, холоду, хвороби тощо (*розм.*).

Колотить в дверь. Колотить бельє. Колотить палкой. Колотить друг друга. Колотить посуду. Лихорадка колотит.

*** бити, стукати, грюкати, калатати, лупцювати, лупити, троцити**

КО́МА, - ы

Стан організму, що характеризується непритомністю з порушенням чутливості, розладом життєво важливих функцій – кровообігу й дихання (*мед.*).

Диабетическая кома.

*** кома**

КО́ННИК, - а

Кавалерист, вершник.

Дать команду конникам.

*** кіннотник**

сюркотливі звуки.

6. Пряник або іграшка, що має форму коня.

7. Вирізана прикраса на дахові, що іноді має форму кінської голови.

Осідлати коника. Спіймати коника.

Коник стрекоче.

*** конь, конёк, лошадка, кузнечик**

КОНЮШІНА, - и

Багаторічна трав'яниста бобова кор.-мова рослина, що має трійчасті листки й квітки кулястої форми.

Накосити конюшини. Квітка конюшини.

*** клевер**

КО́МИН, - а

1. Передня (нижня) частина димоходу варистої печі; бовдур.

2. Канал з вогнетривкого матеріалу для виходу з печі в повітря; димохід.

3. Горішня частина димоходу над дахом будівлі; димар.

Високий комин.

*** дымоход, труба (над крышей), передняя часть русской печи**

КОРА́ЛІ, - ів

1. Намисто з коралів, взагалі намисто.

2. Нарости червоного кольору на шії індика (розм.).

Подарувати коралі. Скляні коралі.

*** кораллы**

КОРИ́СНИЙ, - а, - е

1. Який дає добрі наслідки дає користь; здатний приносити користь.

КОНЮ́ШНЯ, - и

Стайня; дуже брудна оселя (розм.)

Вычистить конюшню. Вывести из конюшни. Неужели тебе нравиться жить в такой конюшне?

*** конюшня**

КАМИ́Н, - а

Відкрита кімнатна піч з прямим димарем.

Посидеть у камина. Комната с камином.

*** камін**

КОРА́ЛЛЫ, - ов

1. Морські тварини - поліпи, що живуть колоніями на морських та океанських скелях.

2. Вапнисті відклади деяких видів цих тварин – червоний, рожевий або білий камінь, який після обробки використовують як прикрасу.
Заросли пёстрых кораллов. Ожерелье из кораллов. Носить кораллы.

*** корали**

КОРЫ́СТНЫЙ, - ая, - ое

1. Який базується на отриманні зиску, на матеріальній вигоді.

УКР.

2. Який дає, приносить кому-небудь матеріальну вигоду, прибутки.

3. Який становить ту частину цілого, що використовується за певним призначенням.

Поєднувати приємне з корисним.

Корисна рослина. Коефіцієнт корисної дії.

*** полезный**

КО́РОВИЙ, ко́рова, ко́рове

Який стосується кору – дитячої інфекційної хвороби (мед.).

Корові висипи.

*** корьевой**

КО́РОП, - а

Прісноводна костиста риба, що має темно-золоту луску.

Фарширований короп. Смажити коропа.

*** карп**

КРА́ВАТКА, - и

Завязана вузлом під коміром сорочки, блузки смужка тканини, яку носять для прикраси; галстук.

Правильно зав'язати краватку.

Синя краватка.

*** галстук**

КРАЙ

Біля кого-, чого-небудь.

Стояти край села. Сісти край столу.

*** у, возле, около**

РОС.

2. Який завжди дбає про матеріальну вигоду, прибутки.

Корыстные интересы.

Корыстная цель. Корыстный поступок. Корыстный человек

*** корисливий, користолюбний**

КОРО́ВИЙ, - ья, - ье

Який стосується корови – великої парнокопитної свійської молочної тварини; виготовлений з коров'ячого молока.

Коровье молоко. Коровий хвост.

*** коров'ячий**

КО́РОБ, - а

1. Виріб з лубу, бересту, лози для пакування, перенесення і зберігання чого-небудь.

2. Верхня частина воза саней з боковими стінками і сидінням.

Внести большой короб. Достать из короба.

*** короб**

КРОВА́ТКА – и

Зменш. пестл. форма ім. **кровать**.

Ложись в кроватку. Детская кроватка.

*** ліжечко**

КРАЙ кра́я (- ю)

1. Лінія, що обмежує поверхню чого-небудь, а також те, що прилягає до цієї лінії; кінець. Верхній зріз стінок посудини, яких-небудь заглиблень. Найвіддаленіша від центру частина якої-небудь місцевості; околиця.

КРИСИ, - ів

1. Відігнуті краї капелюха.
 2. Краї посуду, човна.
- Криси бриля. Криси миски.*
***поля (шляпы); края**

КРИШТАЛЬ, - ю

1. Дуже прозоре скло високого гатунку, якому властива гра барв і мелодійний дзенькіт.
 2. Пестливе звертання до коханої, дорогої людини (*поет.*).
- Келихи з дорогого кришталю.*
Прозорий кришталъ.
*** хрусталь**

КРОВ, - і

1. Червона рідина, що циркулює в кровоносній системі організму.
 2. Людські жертви у війні, боротьбі; кровопролиття.
 3. Порода, породистість тварин.
 4. Про рід, походження, національність людини (*перен.*).
 5. Про вдачу, характер, темперамент людини (*перен.*).
 6. Про те, що придбане великими зусиллями (*перен., розм.*).
- Вража кров. Пролити кров. Горяча кров. Испанська кров.*
*** кровъ**

2. Країна, область, місцевість.
 3. Велика адміністративно-територіальна одиниця в Росії.
- На краю стола. Край канавы. Край одежды. Край деревни. Родной край. Приморский край. Улетать в тёплые края.*
*** край**

КРЫ́СЫ, КРЫС

1. Пацюки, щури.
 2. Люди, до праці яких ставляться зневажливо (*розм.*).
- Боятся крыс. Канцелярские крысы. Штабные крысы.*
*** пацюки, щури**

КРИСТА́ЛЛ, - а

- Тверде тіло, що має природну форму багатогранника.
- Кристаллы соли.*
*** кристал**

КРОВ, - а

- Притулок, житло, пристановище (*книжн.*).
- Остаться без крова. Найти кров.*
*** притулок**

КРУГ

Навколо, навкруг, кругом.

Бігати круг ялинки.

*** вокруг, кругом**

КРУК, - а

Великий хижий птах із блискучим чорно-синім пір'ям.

Крука впіймати важко.

*** ворон**

КРЯКАТИ, кря́каю, кря́каєш

1. Видавати звуки «кря-кря» (про птаха родини воронових), каркати.

2. Квакати, крекотати (про жаб).

3. Віщувати, накликати нещастя, невдачу (*перен., розм.*)

На болоті крякають жаби.

*** каркати; квакати.**

КУ́ЛИК, - а

1. Зменшувальна форма до ім. **куль** – обмолочений і обтрусений від уламків сніп жита або пшениці, що використовується для покрівлі.

2. Маленький мішечок.

*** снопок, кулёк**

КРУГ, - а

1. Частина площини, обмежена колом.

2. Ділянка поверхні, схожа формою на таку частину площини.

3. Предмет округлої, кільцеподібної форми.

4. Коло, замкнена крива лінія.

5. Цикл яких-небудь явищ, подій; перелік понять, питань, пов'язаних між собою.

6. Сфера якої-небудь діяльності.

7. Певне об'єднання людей.

Начертить круг. Стать в круг.

Сделать круг над аэродромом.

Спасательный круг. Круг событий.

Круг вопросов. Круг интересов.

Круг знакомых.

*** круг, коло**

КРЯКАТЬ, кря́каю, кря́каешь

1. Видавати звуки «кря-кря» (про качок).

2. Видавати уривчасті горлові звуки від задоволення, обурення, втіхи тощо (*розм.*).

Громко крякают утки. Крякают от досады.

*** крякати, кахкати**

КУЛИК, - а́

Невеликий болотяний птах з довгими ногами та довгим дзьобом.

Подстрелить кулика.

*** кулик**

КУЛЬ, - я́

Обмолочений сніп жита або пшениці, що використовується для покрівлі.

Покласти куль.

*** сноп соломы**

КУРИ́ТИ, курю́, кури́ш

Здіймати куряву, пил; пилити, порошити. Їхати, бігати, здійснюючи куряву. Виділяти в повітря дрібні часточки чого-небудь.

Щось по дорозі курить.

*** пылить, поднима́ть пыль**

КУРИ́ТИ, - ри́ть

Підіймати куряву вгору, кушпелити. Здійматися вгору (про сніг, пил)

*** мести, порошить**

КУРИ́ТИ, - ри́ть

Слабо горіти, тліти, виділяючи при цьому дим.

*** дымить**

КУЩІ́, - і́в

1. Низкорослі дерев'янисті рослини, гілки яких ростуть майже від кореня.

2. Скупчення рослин, стебла яких ростуть від поверхні ґрунту пучком; чагарі, чагарник.

3. Об'єднання невеликих підприємств, артілей.

*** кусты**

Л**ЛА́ВА, - и**

1. Дошка (кілька дощочок) на стояках, на яку сідають або кладуть щонебудь; парта. Дошка, прикріплена горизонтально до стіни пасажирського вагона, пароплава, на якій си-

КУЛЬ, - я́

1. Великий мішок для пакування і перевезення вантажу.

2. Старовинна торговельна міра (близько 9 пудів).

Куль с мукой. Куль зерна.

*** мішок, лантух**

КУРИ́ТЬ, курю́, ку́ришь

1. Вдихати і видихати дим якої-небудь речовини (тютюн і т. ін., димити, користуючись для куріння люлькою, кальяном тощо.

2. Спалюючи певні речовини, наповнювати приміщення димом ароматичних речовин.

Много курить. Курить гаванские сигары. Курить ладаном.

*** курити, палити**

КУ́ЩИ, куш (ку́щей)

Верхні частини дерев разом з гілками та листям.

Зелёные кущи. Кущи деревьев.

*** крони деревьев**

ЛА́ВА, - и

Розплавлена силікатна маса, що виливається на земну поверхню під час виверження вулкана; великий потік людей, машин, що нестримно рухається суцільною

дять, лежать, кладуть багаж; полиця.
Посунути лаву. Кинути під лаву.
Студентська лава.
 * лавка, скам'я, скамейка, полка

масою (*перен.*).
Потоки лави. Лава людей и лошадей.
 * лава

ЛА́ВА, - и

Шеренга, ряд, лінія.
Дві лави. За лавою лава іде.
 * ряд, строй

ЛАД, - у

1. Стан, коли де-небудь чисто, прибрано, порядок, упорядкованість.
 2. Стан, коли все виконується як слід, відповідно до певних вимог, правил; організованість, злагодженість.
 3. Система суспільного державного укладу, устрій.
 4. Будова, структура (про мову).
Змінити суспільно-політичний лад.
 * порядок, строй

ЛА́ДНИЙ, - а, - є

Схильний, охочий що-небудь робити; готовий до певних учинків.
За цю зустріч ладний заплатити роками життя.
Я ладний був працювати по дванадцять годин на добу.
 * согласен

ЛА́ЙКА, - и

1. Лаяння, лихослів'я.
 2. Слово або вираз, яким лаються; матюки.
Почути лайку.
 * брань, ругань, ругательство, бранное слово (выражение)

ЛАД, - а (у)

1. Згода, мир, дружба (*розм.*).
 2. Спосіб, зразок, манера.
 3. Спосіб побудови звукоряду; тональність музичного твору.
Нет ладу в семье. Исполнить песню на старинный лад.
 * злагода, згода, лад (муз.)

ЛА́ДНЫЙ, -ая, - ое

1. Добре, вдало, акуратно зроблений (*розм.*).
 2. Який має гарну статуру (*розм.*).
 3. Дружний, мирний (*розм.*).
 4. Злагоджений, гармонійний (*розм.*).
Ладная одежда. Ладная фигура. Ладный конь. Ладная семья. Ладный хор. Ладная песня.
 * ладний, красивий, гарний, стрункий

ЛА́ЙКА, - и

Сорт м'якої шкіри.
Перчатки из лайки.
 * лайка

ЛА́ЙКА, - и

Порода мисливських собак.
 * лайка

ЛА́ЯТИ, ла́ю, ла́еш

1. Різкими, образливими словами комусь докоряти; щось або когось засуджувати, сварити, клясти; обзивати кого-небудь принизливими, образливими словами.

2. Висловлювати своє незадоволення.

Лаяти владу. Не лайте його за це.

*** бранить, ругать**

ЛІСИЙ, - а, е

1. З лисиною або без волосся (про голову), шолудивий, плішивий.

2. З лисиною або без волосся на голові (про людину).

3. Облізлий.

4. Позбавлений рослинності, голий (про землю, гори тощо); *перен.*

5. З білою плямою на лобі (про деяких тварин).

Лиса голова. Лиса гора. Лисе теля.

*** лысый, плешивый**

ЛИСТ, - а́

Писаний текст для спілкування з ким,- чим-небудь на відстані; поштова кореспонденція.

Приватний лист. Лист від матері.

Написати листа.

*** письмо**

ЛИСТІВКА, - и

Поштова картка для відкритого листа, поштівка; лист, написаний на

ЛА́ЯТЬ, ла́ю, ла́ешь

Гавкати (про собаку, лисицю).

Громко лаять. Лаять на прохожих.

*** гавкати, валувати**

ЛІСИЙ, - ья, - ье

1. Який стосується лисиці; виготовлений із хутра лисиці.

2. Хитрий, лукавий.

Лисий хвост. Лисья нора. Лисья шуба. Лисьи повадки.

*** лисячий, лисичий**

ЛИСТ, - а́

1. Тонка зелена пластинка як орган живлення і газообміну рослини.

2. Тонкий, щільний шматок або шар якого-небудь матеріалу (паперу, заліза, фанери).

3. Одиниця вимірювання в поліграфії.

4. Офіційний, грошовий або інший документ; бланк документа.

Берёзовый лист. Стальной лист.

Авторский лист. Опросный лист.

*** лист**

ЛИСТО́ВКА, - и

Друкований або рукописний листок із злободенним агітаційним

УКР.

відкритій поштовій картці.
*Художня листівка. Привітати
 подругу листівкою.*

*** открытка**

ЛИСТОПА́Д, - а

Назва одинадцятого місяця
 календарного року; падолист.
*Відпустка наприкінці листопада.
 Закінчити роботу до другого
 листопада.*

*** ноябрь**

ЛИХИ́Й, - а́, - е́

1. Який чинить зло, здатний чинити лихо.
2. Який сердиться, лютує; лютий, злий; який виражає недобрі наміри.
3. Сповнений лиха, страждання; недобрый, поганий, недостатній, дуже тяжкий.
Лиха собака. Лиха пригода. Лихий замір. Лихий учинок. Лихе слово. Лиха мука.

*** злой, недобрый, плохой**

ЛИХИ́Й, -ого

Чорт, нечиста сила.
Лихий приніс її.

*** чёрт**

ЛИ́ХО, - а

1. Горе, біда, нещастя; важко, погано кому-небудь.
2. Що-небудь погане, зле, недобре.
Лихо спіткало. Зазнати лиха. Лихо мені з тобою.

*** беда, несчастье, горе, горести, нужда**

ЛИ́ХО

1. Із злістю, сердито, роздратовано.
2. Недобре, погано.

*** зло**

РОС.

змістом; прокламація, летючка.
Расклеивать листовки.
Напечатать листовку.

*** листівка**

ЛИСТОПА́Д, - а

Опадання листя восени (у теплих країнах – на початку посушливої пори року), а також час цього опадання.

Объясните причины листопада.

*** листопад, - у**

ЛИХО́Й, - а́я, - о́е

1. Нестримно, нерозсудливо сміливий (розм.).
2. Дуже швидкий, прудкий, баский (про коня).
Лихой козак. Лихой налёт партизан. Лихая езда. Лихая тройка.
3. Жвавий.
Лихая песня. Лихие переборы гармоні. Лихая пляска.
4. Моторний.
Лихой запевала. Лихой работник.

ЛИ́ХО

Швидко, завзято, сміливо, вправно.
Лихо воевать. Лихо плясать. Лихо работать.

*** хвацько**

ЛИШИ́ТИ, - шу́, - шійш

1. Ідучи, їдучи куди-небудь, не взяти з собою когось, щось.
 2. Ідучи, покинути кого-небудь, розлучитися з ним, перестати існувати в кому-, чому-небудь; зникнути.
 3. Передати у спадщину, відписати, заповісти.
 4. Стати причиною появи чого-небудь.
 5. Запропонувати не йти з певного місця, від певного товариства.
 6. Піти, поїхати з певного місця.
 7. Зберігати для чого-небудь.
 8. Зберігати у якому-небудь стані, положенні.
 9. Перестати що-небудь робити, відмовитися від чогось.
 10. Виражає незгоду з ким-небудь при бажанні закінчити розмову.
- Лишити вдома. Лишити собі трохи грошей.*

* **оставить****ЛІК, - у**

1. Лічба, рахування.
 2. Результат підрахунків.
- Без ліку.*

* **счёт****ЛІСА, - и**

Огорожа, сплетена з хворосту; плетена хвіртка або ворота.

* **плетень****ЛІТА́ЛЬНИЙ, - а, - е**

Який стосується літання; пристосований, призначений для літання (спец.).

ЛИШИ́ТЬ, - шу́, - шійшь

Відняти, забрати щось у кого-небудь.

Лишить свободы. Лишить наследства. Лишить себя средств к существованию.

* **позбавити, відібрати****ЛИК, - а**

1. Обличчя (поет.).
 2. Зображення обличчя на іконах.
 3. Зовнішній вигляд (сонця, місяця, землі); *перен.*
- Нежный лик. Пишет лики святых. Лик луны.*

* **лик****ЛИСА́, - ы́**

1. Лисиця.
 2. Хитра, лукава людина.
- Чёрно-бурая лиса.*

* **лисиця, лис.****ЛЕТА́ЛЬНЫЙ, - ая, ое**

Який призводить до смерті, смертельний (мед.).

Літальний апарат.

*** летательный**

ЛІТЕРА, - и

1. Буква, ієрогліф;
2. Суто формальне значення чогонебудь.

Перша літера алфавіту.

*** буква**

ЛІТНІЙ, - я, є

Який починає старіти, немолодий; характерний для немолодої людини.

Літній чоловік.

*** немолодой, пожилой**

ЛІЧИТИ, лічу́, лічиш

1. Називати числа у послідовному порядку.
2. Визначати кількість, суму; рахувати, нараховувати.
3. Розраховувати, визначаючи щонебудь як початок відрахунків.
4. Брати до уваги під час підрахунків. (*перен.*).

Навчитися лічити до ста. Лічити гроші.

*** считать**

ЛОГІЧНИЙ, - а, - є

Який стосується логіки – науки про закони і форми мислення, відповідає її законам.

Логічні категорії. Логічна помилка.

Логічний зв'язок.

*** логический**

ЛУГ, - у

1. Гідроокис натрію, калію та інших металів.
2. Водний настій попелу, який ужи-

Летальный исход. Летальная доза снотворного.

*** летальный**

ЛІЇТЕРА, - ы

Металевий брусочок з опуклим зображенням букви, знака, що вживається для друкарського набору.

*** літера**

ЛЕЇТНІЙ, - яя, - ее

Пов'язаний з літом; який буває влітку; який використовується влітку, призначений для літа.

Летний дощ. Летний костюм.

Летний театр.

*** літній**

ЛЕЧИТЬ, лечу́, лечишь

Вживати заходів для припинення захворювання; цілити; застосовувати ліки та інші засоби для припинення захворювання якогонебудь органа.

Лечить больного. Лечить травмами. Лечить сердце. Лечить от простуды.

*** лікувати**

ЛОГІЧНИЙ, - ая, -ое

Розумний, послідовний, закономірний, розсудливий.

Логичный поступок. Логичный шаг. Логичное поведение.

*** логічний**

ЛУГ, - а

Поросла травою місцевість, що використовується як пасовисько, сіножать.

вається для прання, миття.
Додайте лугу. Змити голову лугом.
 * щёлочь, щёлок

ЛУКОВИЦЯ, - і

Розширена частина деяких органів, частин організму (*анат.*).
Луковиця дванадцятипалої кишки.
 * луковица

ЛУНА́, - і́

1. Відбиття звукових коливань від перешкоди, коли вони сприймаються роздільно від первинних коливань; відголосок, відлуння, відгомін.
 2. Слава.
Луна іде гаєм.
 * эхо, отзвук, отголосок, слава

ЛУПА́, - і́

Маленькі часточки рогових клітин і шкірного жиру, що утворюються біля коренів волосся на голові.
Позбутися лупи.
 * перхоть

ЛЮБИ́Й, - а, - е

1. Який викликає любов до себе, дорогий і близький серцю.
 2. Коханий, сповнений кохання, жаданий.
 3. З яким приємно проводити час, якого чекають (про гостя).
Любий край. Любий син. Любий серцю. Любий до болю.
 * дорогой, любимый, милый

Зелёный луг. Альпийские луга.
 * лука, луг

ЛУКОВИЦА, -ы

1. Кулеподібна потовщена частина стебла деяких рослин.
 2. Головка цибулі; цибулина.
 3. Старовинний кишеньковий годинник з опуклим товстим склом і опуклим протилежним боком.
Луковица тюльпана. Очистить две луковицы.
 * цибулина

ЛУНА́, - ы́

1. Найближче до Землі небесне тіло, супутник Землі; нічне світило, місяць.
 2. Супутник будь-якої планети (*астр.*).
Полёт на Луну. Наблюдать затмение Луны. Девять лун Сатурна.
 * місяць

ЛУПА́, - ы

Оптичний прилад, який являє собою збиральну лінзу або систему лінз і застосовується для розглядання дрібних предметів.
Рассматривать в лупу.
 * лупа

ЛЮБО́Й, - а́я, - о́е

1. Усякий, кожний. Кожна людина.
 2. Який завгодно, будь-який.
Любой человек. Любой из нас. Бери любого коня. Согласен на любое предложение.
 * будь-який, перший-ліпший, усякий (всякий), кожний

ЛЮДНІСТЬ, - ності

Всі люди Землі, рід людський, людське суспільство, людскість.

* **человечество**

ЛЮДЯНИЙ, - а, - е

Який щиро, чуйно ставиться до інших; гуманний; сповнений гуманності; заснований на гуманному ставленні до людини; в якому є щирість, доброзичливість (про художній твір).

Людяна натура. Людяний закон.

* **человечный**

ЛЮЛЬКА, - и

Приладдя для куріння, що складається з мундштука і чашечки для накладання тютюну.

Загубити люльку. Курити люльку.

* **трубка**

ЛЮСТРО - а

Дзеркало, свічадо.

Чепуритися перед люстром.

* **зеркало**

ЛЮТИЙ, - ого

Назва другого календарного місяця року.

Приїжджай у лютому.

Зустрінемося п'ятого лютого.

* **февраль**

ЛЮДНОСТЬ, - і

Наявність великої кількості людей.

Людность центральних улиц действовала на него угнетающе.

* **багатолюддя**

ЛЮДНЫЙ, - ая, - ое

Щільно заселений; з великою кількістю населення, багатолюдний.

Людный город. Людное место.

Людная улица.

* **людний**

ЛЮЛЬКА, - и

1. Колиска.

2. Підвішений поміст для піднімання інструменту, матеріалів, а також для праці робітників угорі.

Детская люлька. Качать люльку.

Опустит люльку.

* **люлька**

ЛЮСТРА, - ы

Підвісний освітлювальний прилад, що має різні джерела світла (свічки, електролампи).

Зажечь люстру. Роскошная люстра.

* **люстра**

ЛЮТЫЙ, - ая, - ое

1. Хижий, кровожерний (про тварину). Безжалісно жорстокий, нещадний (про людину). Який виражає жорстокість; кровопролитний.

2. Який завдає нелюдських страждань, дуже важкий.

3. Надзвичайно сильний (про мо-

ЛЯГА́ТИ, - аю, - аєш

1. Набувати горизонтального положення (про людину, деяких тварин).
2. Отримувати лікування у стаціонарі лікувального закладу.
3. Вмирати, гинути в бою.
4. Опускатися, падати на яку-небудь поверхню (про предмети).
5. Поширюючись по поверхні, вкривати собою що-небудь; наставати (про вечір, ніч), *перен.*
6. Поширюватися на кого-, що-небудь, обтяжувати (про горе, відчай).
7. Пролягати, тягнутися (про дорогу).
8. Обирати певний напрямок руху, положення (про судно, літак).

Пізно лягати спати. Батько не хотів лягати у лікарню. Тополинний пух лягає долі. Туман лягає у долині.

*** ложиться, укладається**

М**МАЛІЙ, - а, е**

1. Невеликий розміром, незначний величиною.
2. Невеликий кількістю, нечисленний.
3. Короткий, нетривалий (про відрізок часу).
4. Малолітній.
5. Незначний за силою, ступенем свого вияву.
6. Який не має великого значення, неістотний.

роз, негоду).

Лютый зверь. Лютый враг. Лютая сеча. Лютая казнь. Лютая ненависть. Лютый ветер.

*** лютий**

ЛЯГА́ТЬ, - аю, - аешь

1. Бити, ударяти ногою, ногами (про копитних тварин).
2. Ображати (*перен., розм.*).

*** брикати**

МА́ЛЫЙ, - ого

Визначає чоловіка як носія певних якостей.

Славный малый. Умный малый. Пустой малый. Покладистый малый.

*** хлопец (розм.)**

7. Позбавлений внутрішньої глибини
(перен., зневажл.).

8. Який не має високого суспільного
або службового становища.

*Мала кімната. Мала платня. Малий
панок.*

*** маленький, малый, небольшой,
мал, слабый, короткий,
непродолжительный**

МАЛЮВА́ТИ, - лю́ю, - лю́єш

1. Зображувати кого-, що-небудь на
площині олівцем, фарбами тощо;
відтворювати.

2. Накладати на обличчя грим,
гримувати.

3. Зображувати словами, описувати
(перен.)

4. Викликати в уяві певні образи,
картини, уявляти (перен.).

*Малювати квіти. Малювати
життя сучасного міста.*

*** рисовать, писать, изображать,
живописать (книжн.)**

МА́ЛЯР, ма́лярá

1. Художник, митець, що працює
над творами живопису, малярства.

2. Робітник, що фарбує стіни будов,
приміщень тощо.

Видатний маляр ХХ століття.

*** живописец, художник, маляр**

МЕЖА́, - і

1. Границя, кордон.

2. Простір, обмежений чим-небудь
(перен.).

3. Допустима норма чого-небудь
дозволеного; грань, рамки, поріг
(перен.).

4. Останній ступінь, кінець, край
чого-небудь.

У межах міста. Вийти за межі

МАЛЕВА́ТЬ, - лю́ю, - лю́єшь

Невміло малювати, невиразно
писати фарбами (розм.).

Малевать дешёвые картинки.

*** мазюкати (розм.)**

МАЛЯ́Р, - á

1. Робітник, що фарбує будівлі,
приміщення тощо.

2. Поганий художник (зневажл.).

*Маляры уже покрасили двери и
окна. Жалкий маляр.*

*** маляр**

МЕЖА́, - и́

Вузька цілинна смуга між полями,
ділянками, земельними
володіннями.

Распахать межу.

*** межа, обніжок, обміжок**

дозволеного.

*** граница, рубеж, черта, предел, грань**

МЕТА́, - і́

1. Те , до чого хтось прагне, чого хоче досягти; ціль.
2. Заздалегідь намічене завдання, намір, план.
3. Мішень для вправ.

Досягти мети. У чому полягає мета ваших спостережень?

*** цель**

МЕТКИЙ, - а́, - ё́

1. Швидкий і вправний у роботі, дії (про людину, її рухи). Який жваво, стійко рухається (про тварин).
 2. Який енергійно і вміло веде справи, кмітливий, винахідливий.
- Меткий до роботи. Меткий на вигадки.*

*** бойкий, прыткий, проворный, расторопный, находчивый**

МЕТОДИ́ЧНИЙ, - а, - е

Який стосується методики.
Методична рада. Методичний кабінет. Методичні вказівки. Методична конференція.

*** методический**

МЕХАНИ́ЧНИЙ, - а, - е

Який стосується механіки, механізмів, пов'язаний з ремонтом і складанням машин та механізмів.
Механічний рух. Механічне охолодження. Механічна пила. Механічна майстерня.

*** механический**

МЕ́ШКАТИ, - аю, - аеш

Жити, проживати у певному примі-

МЕ́ТА, - ы

Мітка, позначка.

Заметить на стене дома мету.

*** знак, позначка, відмітка**

МЕ́ТКИЙ, - ая, - ое

1. Який вправно стріляє, вцілює, (про людину); влучний (про постріл; удар).
2. Який правильно розуміє сутність чого-небудь, точно виражає суть чого-небудь (*перен.*).
Меткий стрелок. Меткий глаз. Меткая пуля. Меткое сравнение. Меткое наблюдение.

*** влучний, вправний**

МЕТОДИ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Послідовний у своїх діях, який неухильно дотримується певного плану.
Методичный обстрел. Методичные движения.

*** методичний**

МЕХАНИ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Машинальний, автоматичний, свідомо не регульований.
Механические движения. Механическая работа. Механическое запоминание.

*** механічний**

МЕ́ШКАТЬ, - аю, - аешь

1. Не поспішати щось робити, ви-

УКР.

щенні. Жити у гнізді, лігві (про тварин, птахів).

Мешкати у селі. Мешкати у власному будинку.

*** жить, проживать**

МИР, - у

1. Злагода, згода.

2. Відсутність збройної боротьби між народами, державами; угода сторін, що воюють між собою, про припинення воєнних дій; мирний договір, пакт.

Жити в мирі. Стояти за мир.

*** мир, примирение**

МИНУТА, - и

Одиниця вимірювання плоских кутів, яка дорівнює 1/60 градуса (*спец.*).

*** минута**

МИРНИЙ, - а, - е

1. Який відбувається, здійснюється у певному ритмі; ритмічний.

РОС.

конувати; зволікати, не квапитися.

2. Перебувати десь більше ніж треба.

Мешкать с рабо той. Приезжай скорее, не мешкай.

*** зволікати, баритися (розм.), гаятися**

МИР, - а

1. Сукупність всіх форм матерії в земному та космічному просторі.

2. Окрема частина Всесвіту, планета.

3. Земля з усім, що на ній існує.

4. Людське суспільство з певним соціальним устроєм, культурно-історич-ними ознаками.

5. Яка-небудь сфера життя.

6. Яка-небудь сфера діяльності людей.

7. Громада, члени цієї громади (*іст.*).

8. Життя мирян, світське життя на противагу монастирському.

Объездитъ весь мир. Античный мир. Животный мир. Мир музыки. Мир учёных. Жить в миру.

*** світ, всесвіт, мир**

МИНУТА, - ы

1. Одиниця вимірювання часу, що дорівнює 1/60 години.

2. Короткий відрізок часу, мить.

3. Певний відрізок часу, пора.

Прошло три минуты. Она на минуту задумалась. Ни на минуту не забывает о цели своего приезда. В минуты радости.

*** хвилина**

МИРНЫЙ, -ая, - ое

1. Не схильний до ворожнечі, сварок; дружелюбний.

УКР.

2. Яким вимірюють що-небудь, вимірювальний (*спец.*).
3. Який не виявляє себе повною мірою, стриманий, поміркований.
4. Проміжний між двома протилежними ознаками (високим і низьким, важким і легким); помірний.

Мірне дихання.

*** мерный, размеренный**

МІСТО, - а

Великий населений пункт, адміністративний, промисловий, торговий і культурний центр.

Тихе місто. Гуляти по місту. Назва міста.

*** город**

МІШАТИ, - а́ю, - а́єш

1. За допомогою ложки, мішалки і т. ін. перегортати, збовтувати пере-

РОС.

2. Не воєнний; який відбувається у час, коли немає війни; який не бере участі у військових діях (про цивільне населення); заснований на додержанні принципів миру.
3. Спокійний, тихий.

Мирный человек. Мирная беседа.

Мирное время. Мирный труд.

Мирное государство. Мирные переговоры.

*** мирный**

МЕСТО, - а

1. Простір, зайнятий ким,- чим-небудь; вільний простір, який можуть зайняти; простір, де щось відбувається, розміщується.

2. Певне місце, призначене для кого, - чого-небудь.

3. Певне становище, роль кого-небудь у суспільстві.

4. Посада.

5. Частина земної поверхні, ділянка, певна місцевість, край.

6. Віддалені від центру райони, організації, установи; периферія.

7. Окрема частина предмета.

8. Уривок літературного або музичного твору, тексту тощо.

9. Окремий предмет, одиниця вантажу (ящик, валіза, пакунок).

Освободить на столе место для книг. Место встречи. Рабочее место. Плацкартное место. Место в номере. Занять первое место. Определить своё место в жизни. Глухие места. Лучшее место в романе. Сдать в багаж пять мест.

Освободить на столе место для книг. Место встречи. Рабочее место. Плацкартное место. Место в номере. Занять первое место. Определить своё место в жизни. Глухие места. Лучшее место в романе. Сдать в багаж пять мест.

Освободить на столе место для книг. Место встречи. Рабочее место. Плацкартное место. Место в номере. Занять первое место. Определить своё место в жизни. Глухие места. Лучшее место в романе. Сдать в багаж пять мест.

Освободить на столе место для книг. Место встречи. Рабочее место. Плацкартное место. Место в номере. Занять первое место. Определить своё место в жизни. Глухие места. Лучшее место в романе. Сдать в багаж пять мест.

*** місце, посада**

МЕШАТЬ, - а́ю, - а́ешь

Заважати кому-, чому-небудь.

Мешать отдыху. Не хочу никому

УКР.

мішувати що-небудь.

2. Сполучати що-небудь різнорідне; перемішуючи, порушувати порядок розташування чого-небудь.

3. Помилково приймати одне за інше; плутати, не розрізняти (розм.).

Мішати кашу. Мішати лопаткою.

Мішати пісок з цементом. Мішати фарби.

*** мешать, смешивать**

МОЛЬ, - я

Скорочена назва грам-молекули.

*** моль**

МОТО́РНИЙ, - а

1. Спритний, енергійний, меткий, жвавий.

2. Який виконується енергійно, у швидкому темпі.

Моторна дівчина. Моторна мелодія.

*** проворный, быстрый, бойкий, расторопный, шустрый, резвый, лихой**

МУЗІ́КА, - и

Музикант.

Молодий музика.

*** музыкант**

РОС.

мешать. Не мешайте смотреть спектакль.

*** заважати, перешкоджати**

МОЛЬ, - и

Невеликий метелик, гусінь якого є шкідником вовняних виробів, зерна злакових і т. ін.

Средство от моли.

*** міль**

МОТО́РНЫЙ, - ая, - ое

Призначений для виготовлення моторів; обладнаний мотором; такий, якому надає руху мотор.

Моторный цех. Моторная лодка.

*** моторний**

МУ́ЗЫКА, - и

1. Мистецтво, що відображає дійсність у художньо-звукових образах; твір такого мистецтва, сукупність творів.

2. Інструментальний вид цього мистецтва; виконання інструментальних творів.

3. Гармонійне звучання чого-небудь (*перен.*).

Симфоническая музыка. История музыки. Музыка Чайковского.

Музыка речи. Музыка стихов.

*** музыка**

МУЗИКА́ЛЬНИЙ, - а, - е

1. Який має хист до музики, тонко сприймає, відчуває й виконує музичні твори.
2. Приємний звучанням, мелодійний.

Музикальний слух. Музикальні пальці. Музикальний голос.

Музикальна мова.

*** музыкальный, мелодичный**

МУЛ, - у

1. Дуже подрібнена, розтерта земля попелястого кольору, що відкладається на дні рік, морів; намул.

Очистити від мулу.

*** ил**

МУ́ЛЯР, - а

1. Каменяр, майстер мурування; фахівець, який споруджує щось із каменю, цегли.

Працювати муляром

*** каменщик**

Н**НАГАДА́ТИ, - а́ю, - а́єш**

1. Примусити згадати про кого, - що-небудь.
2. Відновити в пам'яті минулі події, явища, образи; пригадати.

Нагадати студентам про зміни у розкладі. Наша зустріч нагадала мені роки дитинства.

*** напомним**

НА́ГЛИЙ, - а, - е

1. Який настає чи відбувається раптово, несподівано.
2. Який відбувається надто швидко, напружено; нагальний (розм.).

МУЗЫКА́ЛЬНЫЙ, - ая, - ое

1. Який стосується музики; виражає щось засобами музики.

Музыкальная школа. Музыкальный вечер. Музыкальное образование.

*** музичний**

МУЛ, - а

1. Свійська тварина, гібрид коня та віслика.

Неприхотливые мулы. Запрягать мула.

*** мул**

МАЛЯ́Р, - а́

1. Робітник, що фарбує будівлі, стіни приміщень тощо.
2. Про поганого художника, живописця (зневажл.).

*** маляр, художник, живописець**

НАГАДА́ТЬ, - а́ю, а́ешь

1. Напророчити чогось під час ворожіння (розм.).

Цыганка нагадала мне несметное богатство.

*** наворожить**

НА́ГЛЫЙ, - ая, - ое

1. Безсоромний; який виражає нахабство, зухвалість, безсоромність.

Наглый парень. Нагая выходка. Наглый тон. Наглый взгляд.

*** нахабний, зухвалий**

Померти наглою смертю.

*** внезапный, неожиданный, скоропостижный**

НАКАЗА́ТИ, - кажú, - ка́жеш

1. Говорачи, повідомити, висловити багато чого-небудь; наговорити.
2. Звести наклеп або просто наговорити неправди, обманути (розм.).

*** наговорить**

НАКАЗА́ТИ, - кажú, - ка́жешь

Віддати наказ, розпорядження кому-небудь; дати вказівку, пораду.

Наказати загонові зупинитися на відпочинок.

Наказати бійцям зайняти оборону.

*** приказать, велеть, распорядиться; предложить, предписать**

НАПЕ́ВНО

1. Точно, безперечно, неодмінно, обов'язково.
2. З упевненістю, безпомилково.
3. Імовірно.

Напевно кажу, що нам допоможуть.

*** наверно, наверное, несомненно, определённо, наверняка**

НАПИТА́ТИ, - а́ю, - а́еш

Розпитуючи, відшукати, знайти когось, що-небудь.

Нарешті напители собі роботи.

*** подыскать, разузнать**

НАРЯ́Д, - у

1. Завдання, розпорядження про виконання якої-небудь роботи; письмове розпорядження.
2. Документ про видачу або

НАКАЗА́ТЬ, - кажú, - ка́жешь

1. Покарати (порушників, злочинців).

2. Завдати збитків кому-небудь на певну суму (розм., жарт.).

Наказать преступников. Наказать по заслугам.

*** покарати, скарати**

Слово **НАКАЗА́ТЬ** із значенням «дати наказ, розпорядження» є застарілим і просторічним.

НАПЕ́ВНО

Мелодійно, приємно для слуху.

Напевно читать стихи.

*** співучо, співуче, пісенно**

НАПИТА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

1. Нагодувати (розм.).

2. Змочити якою-небудь рідиною, зробити вологим, насиченим певними запахами (про повітря).

Напитать землю влагой. Напитать воздух запахом жасмина.

*** насытити.**

НАРЯ́Д, - а

Убрання, шати.

Дорогой наряд. Свадебный наряд.

Щегольской наряд.

*** убрання, убор, шати**

відправку товарів, матеріалів.

3. Виконання певних обов'язків, переважно військових.

4. Група військовослужбовців, яка виконує військові обов'язки за особливим призначенням.

Правильно оформлювати наряди.

Відправити наряд.

*** наряд**

НЕБАГА́ТО

У невеликій кількості, мало.

Небагато часу. Небагато солі.

Небагато спати.

*** немного**

НЕДІ́ЛЬНИЙ, - а, - е

Який стосується неділі, сьомого дня тижня; який відбувається, працює у неділю.

Недільна школа. Недільна програма.

Недільне число газети.

*** воскресный**

НЕДІ́ЛЯ, - і

1. Назва сьомого дня тижня, загального дня відпочинку.

У неділю поїдемо до батьків.

*** воскресенье**

2. Тиждень (розм.).

НЕ́ЖИТЬ, - ю

Запалення слизової оболонки носа, що супроводжується виділеннями з нього, чханням.

Ліки від нежитю. Сильний нежить.

НЕБОГА́ТО

Незаможно, не дуже бідно.

Небогато жити.

*** небогато**

НЕДЕ́ЛЬНЫЙ, - ая, - ое

Який триває впродовж тижня; тижневий; розрахований на тиждень; отриманий за тиждень.

Недельный срок. Недельный отпуск. Недельное задание. Недельный заработок. Недельный запас еды.

*** тижневий**

НЕДЕ́ЛЯ, - и

Одиниця обчислення часу, яка дорівнює семи дням. Відрізок часу у сім днів, який відраховують від певного дня.

Семиденний проміжок часу, присвячений певній події.

Первый день недели. Проходила неделя за неделей. Неделя озеленения улиц. Неделя детской книги.

*** тиждень**

НЕ́ЖИТЬ, не́жу, не́жишь

1. Ніжно дбати про кого-небудь, проявляти ніжність до кого-небудь.

2. Викликати відчуття млості, насолоди, утіхи.

Нежить детей. Лёгкий ветерок

* **насморк**

нежит и освежает нас.

* **пестити, ніжити, голубити, мазати**

НЕЗГО́ДА, - и

1. Відсутність злагоди, мирних стосунків; розбрат.
 2. Розбіжність у поглядах, думках.
 3. Негативна відповідь на що-небудь, заперечення чого-небудь, відмова.
 4. Нещастя, біда, труднощі.
- Висловити незгоду. Через незгоду.*

* **несогласие, разногласие, трения, раздор, несогласен**

НЕ́НЯ, - і

1. Мати.
2. Виражає переляк, здивування, радість.

Моя неня. Ой, нене!

* **мама, мамочка**

НЕОПИСА́ННИЙ, - а, - е

Якого не можна, важко описати; надзвичайної сили, краси тощо.
Неописанна тривога. Неописанна врода.

* **неописуемый**

НЕОЦІНЕ́ННИЙ, - а, - е

Дуже цінний, надзвичайно важливий.
Неоціненне багатство. Неоціненна послуга.

* **неоценимый**

О

ОБИРА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Виділяти, відбирати за якою-

НЕВЗГО́ДА, - ы

Несприятливі важкі обставини, біда.

Терпеть невзгоды. Невзгоды приходят и уходят, закаляя наш характер.

* **негода, знегода, лиха пригода**

НЯ́НЯ, - и

1. Жінка, яка доглядає за дітьми (дитиною) у сім'ї або дитячих яслах.

2. Санітарка у лікарні (розм.).

Устроиться на работу няней.

Любит няню.

* **няня, нянька, доглядальница, прибиральница**

НЕОПІ́САННИЙ, - ая, - ое

Який не описали.

Неописанные рукописи.

Неописанные ценности.

* **неописаний**

НЕОЦЕНЁ́ННИЙ, - ая, - ое

Якого не оцінили, не визначили його вартості, ціни.

Неоценённый товар.

ОБИРА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Привласнювати майно, гроші якої-

УКР.

небудь ознакою.

2. Призначати голосуванням для виконання певних обов'язків.

Обирати фах. Обирати найкоротший шлях. Обирати президента.

*** избирать, выбирать**

ОБІЗНА́ТИСЯ, - юся, - єшся

Познайомитися, ознайомитися.

*** познакомиться, ознакомиться**

О́БЛАСТЬ, - і

1. Частина країни, державної території.

2. Адміністративно-територіальна одиниця, що є частиною республіки; адміністративний центр, а також керівні організації такої одиниці державної території.
Вінницька область. Побувати у багатьох областях.

*** область**

О́БЛІК, - у

1. Засвідчення, встановлення чого-небудь, з'ясування кількості чогось, обрахунок, обрахування.

2. Реєстрація людей із занесенням їхніх прізвищ до списків.

3. Система реєстрації процесів певної діяльності в її кількісному та якісному виявах з метою контролю та ін.

Сектор обліку. Облік товарів.

*** учёт**

ОБМИНА́ТИ, - а́ю, - а́еш

1. Звертати з прямого шляху, минаючи, залишаючи збоку кого-,

РОС.

небудь людини, скориставшись її довірливістю, обдуривши її; обкрадати.

Обирать доверчивых людей.

Обирать до нитки.

*** оббирати, обирати, обдурити**

ОБОЗНА́ТЬСЯ, - юсь, - а́ешься

Помилитися, переплутавши кого-небудь з іншою людиною (розм.).

Простите, я обознался.

*** помилитися**

О́БЛАСТЬ, - и

1. Частина тіла; місце певного органа (з тканинами навколо нього).

*** ділянка**

2. Сфера певних знань, інтересів; сукупність фактів, явищ, занять як окрема сторона людської діяльності.

*** галузь, царина, нива, ділянка**

Область шеи. Боль в области сердца. Новая область знаний. Достижения в области квантовой медицины.

О́БЛИК, - а

Зовнішність кого-небудь, характер, сукупність душевних якостей; обрис чого-небудь; сукупність ознак, які характеризують що-небудь (перен.).

Всем своим обликом она напоминала русскую купчиху. Духовный облик человека. Моральный облик ученика. Облик города. Облик страны.

*** вигляд, зовнішність, обличчя, обрис, склад, образ**

ОБМИНА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Стискувати, надавати якому-небудь предмету потрібної форми, ущіль-

що-небудь.

2. Утримуватися, ухилятися від стосунків, розмов, зустрічей з ким-небудь (*перен.*)

3. Уникати чого-небудь, утримуватися від чогось (у розмові, письмовому викладі); залишати поза увагою.

4. Пропускати кого-небудь під час дії, яка поширюється на решту людей.

Обминати небезпечне місце. Обминати колишніх приятелів.

*** обходить, объезжать, избегать**

ОДЕРЖУВАТИ, - ую, - уєш

1. Брати, приймати те, що надають, надсилають; заслуговувати певну оцінку на уроці (екзамені); діставати дозвіл на користування чим-небудь.

2. Приймати до виконання.

3. Здобувати щось певними зусиллями, виробляти, вирощувати.

4. Зазнавати певної дії.

Одержувати посилку. Одержувати зарплату. Одержувати високі врожайі.

*** получают**

ОКУЛЯРИ, - ів

1. Оптичний прилад з двох скелець на дужках, який використовують при вадах зору або для захисту очей від яскравого світла та механічних ушкоджень.

2. Синці під очима (*жарт.*).

Без окулярів не бачу. Надівати окуляри. Темні окуляри.

*** очки**

ОЛІВА, - и

Нижчий гатунок олії, який викори-

нюючи його.

Обминать сено. Обминать подушку.

*** обминати, утоплювати**

ОДЕРЖИВАТЬ, - аю, - аешь

Брати гору, здобувати перемогу, долати труднощі, перешкоди, перемагати.

Одерживать верх. Одерживать победу.

ОКУЛЯРЫ, - ов

Форма мн. ім. **окуляр** – частина оптичного приладу, яка складається з лінзи або системи лінз.

Изготовить новые окуляры.

*** окуляри**

ОЛИВА, - ы

1. Вічнозелена субтропічна рослина

стовують для освітлення,
змащування чого-небудь; мастило.
Трансформаторна олива. Моторна олива.

* **масло**

ОН

Частка

1. Вказує на що-небудь віддалене, взагалі на який-небудь предмет, особу, ситуацію.
2. Уживається при висловлюваннях наказу, спонукання, прохання.
3. Уживається при висловлюванні перестроги, погрози.
4. Вказує на послідовність дій, на зміну явищ.
5. Уживається перед тим словом, яке логічно виділяється, підкреслюється.
6. Уживається для уточнення місця, способу дії, предмета, особи.
7. Уживається для підсилення кількісної або якісної характеристики кого,- чого-небудь.
8. Уживається для підкреслення важливості, значущості кого-, чого- небу́дь.

Сідайте он там. Он як все обернулося. Он скільки роботи.

* **вон, вот**

ОНУЧА́, - а́ти

Зменш. пестл.форма ім. **онук** (внук).

Онуча вже розмовляє і ходить.

* **внучек, внучка**

ОРА́ТИ, орю́, оре́ш

Обробляти землю плугом, сохою; ралити.

Ніхто йому не допомагає орати.

(дерево) родини маслинових з їстівними плодами.

2. Їстівний плід цієї рослини, з якого виготовляють олію.

Заросли олив.

* **олива, маслина; оливка**

ОН, - е́го

Вказує на предмет, особу.

Он никогда не опаздывает.

* **він**

ОНУ́ЧА, - и

Шматок тканини, яким обмотують ноги перед взуванням чобіт; платянка.

* **онуча**

ОРА́ТЬ, ору́, оре́шь

1. Кричати, волати. Плакати (про дитину). Говорити надто голосно.

2. Голосно лаяти кого-небудь.

*** пахать, вспахивать,
распахивать**

ОРГАНІЧНИЙ, - а, - е

1. Який стосується живої природи, тваринного або рослинного світу; який характеризується життєвими процесами, живий; який утворився з решток тваринних або рослинних організмів.

2. Зумовлений станом внутрішніх органів людини або тварини.
Органічний світ. Органічні процеси. Органічна хімія. Органічні добрива.

*** органический**

ОСО́БА, - и

Граматична категорія дієслів, що виражається певними формами.
Форма другої особи.

*** лицо**

ОСТАТО́ЧНИЙ, - а, - е

1. Одержаний у кінцевому результаті; кінцевий, повністю з'ясований, виявлений.

2. Який не може бути змінений, безповоротний, доведений до кінця.

Остаточне рішення. Остаточний висновок.

*** окончательный,
заключительный**

ОСЬ

Вказує на кого,- що-небудь на близькій відстані; вказує на предмет, який кому-небудь передають або

3. Голосно співати, горлати.

Орать от боли. Орут петухи.

Орать песни. Орать на подчинённых.

*** горлати, волати, кричати,
ревіти**

ОРГАНИ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Обумовлений самою сутністю чогонебудь, нерозривно пов'язаний з чимось, цілісний.

Органичное творчество.

Органичное слияние. Органичный приём. Органичная тяга к культуре.

*** органичный**

ОСО́БА, - ы

1. Людина, особливість, індивід.

2. Поважна людина, персона.

Почтенная особа. Известная особа. Священная особа.

*** особа, персона**

ОСТА́ТОЧНЫЙ, - ая, - ое

1. Невикористаний, невитрачений.

2. Який зберігається, не зникає після усунення причини, яка зумовила його (*спец.*).

Остаточный товар. Остаточная деформация. Остаточное напряжение.

*** залишковий**

ОСЬ, - и

1. Дерев'яний або металевий стрижень, на кінці якого насаджують колеса.

УКР.

пропонують; уживається в розповідях, описах при вказуванні на який-небудь факт, подію, явище, на їх послідовність; уживається при уточненні різних фактів, обставин дії.

Ось наша квартира. Ось один із віршів поета, присвячених матері. Ось ми і вдома.

* **вот**

ОЧКІ́Й, - о́к

Одиниці рахунку у спортивних змаганнях, різних іграх.

Десять очок.

* **очки**

О́ЧНИЙ, - а, - е

Який стосується ока.

Інститут очних хвороб. Очне яблуко.

* **глазной**

П**ПАДІ́Ж, - дежу́**

Поголовна загибель тварин від хвороби, голоду і т. ін.

Спричинити падіж худоби.

* **падёж**

ПА́ЙКА, - и

1. Частка чого-небудь спільного, яка дістається комусь при розподілі; порція.

2. Якась частина, певна кількість

РОС.

2. Уявна пряма лінія, що проходить через середину якого-небудь тіла чи простору (*спец.*).

3. Суть чого-небудь.

4. Військово-політичний союз держав.

Врацаться вокруг оси. Ось симметрии. Ось резьбы. Ось событий.

* **вісь**

ОЧКІ́Й, - о́в

1. Оптичний прилад з двох скелець на дужках, який використовують при вадах зору або для захисту очей.

2. Темне або світле забарвлення шкіри, хутра навколо очей тварини.

Работать в очках. Дорогие очки.

* **окуляри**

О́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Очное обучение — навчання з постійним відвідуванням занять.

Очная ставка — одночасний допит осіб, притягнутих до відповідальності у певній справі для перевірки свідчень і усунення в них суперечностей.

* **очне навчання, очна ставка**

ПАДЕ́Ж, - а́

Форма відмінювання імен.

Форма родительного падежа.

Шесть падежей.

* **відмінок**

ПА́ЙКА, - и

Паяння; запаяне місце.

Пайка проводов.

* **паяння**

чого-небудь; шматок (*перен.*).

Життя пайка.

* доля, часть, паёк (*розм.*)

ПАЛАЦ, - у

1. Велика будова, в якій перебувають (перебували) глави урядів, царі, королі та члени їхніх сімей.

2. Пишний будинок, призначений для багатих осіб; хоромы.

3. Будинок, що має громадське або культурне призначення.

Палац культури. Зимовий палац.

Кам'яний палац. Звести палац.

* дворец, апартаменты, хоромы

ПА́РА, - и

1. Газ, у який перетворюється вода при випаровуванні.

2. Речовина в газоподібному стані.

3. Сильно нагріте вологе повітря (*розм.*).

Енергія пари. Відпрацьована пара.

Перетворювати на пару.

* пар, пары

ПАС, - а

1. Те, чим підперезують одяг на талії; ремінь, пояс, пасок. Дві з'єднані перемичкою смуги шкіри з пряжками для зв'язування і перенесення ручного багажу.

ПАЛАС, - а

Великий тканий килим без ворсу, яким устеляють підлогу.

Постелить палас. Чистить палас.

* килим, палас

ПА́РА, - ы

1. Два однорідних або однакових предмети, що вживаються разом і становлять одне ціле, комплект.

2. Предмет, що складається з двох однакових, з'єднаних частин (штани, ножиці, щипці).

3. Костюм (штани і піджак).

4. Двоє коней, яких запрягають разом.

5. Дві істоти, що перебувають, діють разом, пов'язані чимось спільним; двоє як щось ціле.

6. Дві штуки (про предмети побуту, харчові продукти); *розм.*

Пара сапог. Пара ножниц.

Влюблённая пара. Супружеская пара. Построить детей парами.

Пара яблоч.

* пара

ПАС, - а

Передача м'яча, шайби кому-небудь із гравців своєї команди (*спорт.*).

Точный пас

* пас.

2. Довга вузька смуга, стрічка тканини, паперу; крайка (*розм.*).

3. Довгий ремінь або спеціально вирізана з міцного матеріалу смуга, що передає рух від одного шків до другого (*техн.*).

Розперезати паса. Одиматувати довгий пас.

*** пояс, кушак, ремень, полоса, приводной ремень (*техн.*)**

ПАСУВА́ТИ, - ує

Бути зручним, прийнятним для ко-го-, чого-небудь; чимось подоба-тися; відповідати чому-небудь.

Ці шпалери пасують до ваших меблів.

*** подходит, соответствовать, быть под стать**

ПОСУВА́ТИ – аю – аєш

1. Переміщувати, не відриваючи від поверхні; поширювати, розши-ряти межі чогось у певному на-прямку (*перен.*).

2. Йти поволі, сунути.

3. Сприяти розвитку чого-небудь (*перен.*).

Посувати вперед.

*** двигать, подвигать, отодвигать, передвигать, пододвигать, плестись**

ПЕРЕВІ́СИТИ, - вішу, - вісиш

1. Знявши щось із чого-небудь, повісити в іншому місці або інакше.

2. Повісити на що-небудь, перекинувши на обидва боки.

Перевісити картину.

*** перевесить**

ПАС, - а

1. Заява про відмову від участі у да-ному розіграш до наступної роздачі карт (*карт.*).

2. Змушений відмовитися що-небудь робити (*перен., розм.*)

Я пас.

*** пас**

ПАСОВА́ТЬ, - ую, - уєшь

Передавати м'яч, шайбу одному із гравців своєї команди (*спорт.*).

*** пасувати**

ПАСОВА́ТЬ, - ую, - уєшь

1. Відмовлятися від участі в розі-граші або кидати гру до наступного розіграшу;

2. Визнавати себе неспроможним перемогти щось, когось; відступа-ти.

Пасовать перед более сильным со-перником. Пасовать перед трудно-стями. Ни перед чем не пасовать.

*** пасувати**

ПЕРЕВЕ́СИТЬ, - ешу, - ве́сишь

1. Повторно зважити або по-іншому.

2. Маючи більшу вагу, перетягти. Здобути перевагу над ким-, чим-небудь (*перен., розм.*).

Перевесить сахар. Одна чашка весов перевесила другую. Мнение большинства перевесило.

*** переважити**

ПЕРЕКАЧА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Качаючи, розгладити все або багато чого-небудь.
2. Качаючи, розгладити (білизну) ще раз, повторно або по-іншому.

* **перекатать****ПЕРЕКЛАДНИ́Й, - а́, - е́**

Переданий, висловлений засобами іншої мови (про текст, думку, слово).

Перекладний твір.

* **переводной****ПЕРЕКРУТИ́ТИ, - учу́, - у́тиш**

Неправильно вимовити, написати (навмисно чи випадково); надати чийм-небудь словам або вчинкам іншого змісту; перетлумачити; неправильно пояснити певне явище, подію.

Перекрутити зміст тексту. Ви перекрутили факти.

* **извратить, исказить, исковеркать, передёрнуть****ПЕРЕМАГА́ТИ, - а́ю, - а́єш**

1. Вигравати бій або війну завдавати супротивнику поразки; ставати першим у спортивних змаганнях, грі.
2. Виходити переможцем із труднощів, важкого становища, долати перешкоди (*перен.*).

Перемагати багатотисячну армію. Перемагати на олімпійських іграх.

* **побеждать, одерживать победу, одолевать****ПЕЧЕ́НЯ, - і**

М'ясна страва, запечене або

ПЕРЕКАЧА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Качаючи насосом, перемістити що-небудь (воду, нафту).

Перекачать газ. Перекачать нефть в баки.

* **перекачать****ПЕРЕКЛАДНО́Й, - а́я, - о́е**

Який замінювався на поштових станціях (про екіпажі, про коней) у часи, коли ще не було прокладено залізниць.

Ехать на перекладной тройке.

* **перекладний, перепряжений****ПЕРЕКРУТИ́ТЬ, - учу́, - у́тишь**

1. Зіпсувати, розірвати скручуванням (*розм.*).
2. Перев'язати.
3. Закрутити у вигляді спіралі.
4. Скрутити що-небудь з чим-небудь іншим.

Перекрутить завод у часов. Перекрутить проволоку. Перекрутить верёвкой вещи. Перекрутить шёлковую нитку с шерстяной.

* **перекрутити****ПЕРЕМОГА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь**

Долати яке-небудь почуття, фізичний або психічний стан (*розм.*).

Перемогать боль. Перемогать болезнь. Перемогать дремоту.

* **перемагати****ПЕЧЕ́НИЕ, - ия**

1. Процес випікання.

смажене м'ясо.

Поставити на стіл печеню.

*** жаркое**

ПІКА, - и

1. Потворне, бридке обличчя;
обличчя людини, комусь
неприємної (*зневажл.*).

2. Опасисте, свіже, рожеве обличчя
людини (*розм.*).

Ну і пика у нього!

*** морда**

ПИЛ, - у

1. Дрібні тверді частинки землі, що
перебувають у повітрі або
вкривають поверхню чого-небудь;
порох. Те, що не має значення, не
являє собою ніякої цінності; прах
(*перен.*).

2. Пилок (*розм.*).

Шар пилу. Витрушувати пил.

Радіоактивний пил.

*** пыль, пыльца**

ПІЛЬНИЙ, - а, е

1. Уважний, насторожений.

2. Спостережливий.

3. Який слід негайно виконати,
нагальний.

4. Дуже великий, настійний (про
прохання, потребу).

5. Старанний, дбайливий.

Пильний догляд. Пильний погляд.

Пильна справа. Пильне прохання.

Пильна рука господині.

*** внимательный, бдительный,
спешный, срочный, неотложный,
безотлагательный**

ПЕЧЕНЬЕ, - я

1. Те, що спечено (*розм.*).

2. Кондитерські вироби у формі не-
великих шматочків з солодкого або
солоного тіста.

Печение хлеба. Сдобное печенье.

*** печіння, печення; печиво**

ПІКА, - и

Довгий спис із металевим
наконечником.

Пронзить пикой.

*** піка**

ПІКА, - пик

Масть гральних карт, вино.

*** піка**

ПЫЛ, - а (-у)

Сильне внутрішнє збудження,
піднесення, жар, запал, захват.

Любовный пыл. Охладить пыл.

*** запал**

ПЫЛЬНЫЙ, - ая, - ое

Вкритий пилом, порохом; запоро-
шений; який містить багато пилу.

Пыльный ковёр. Пыльная дорога.

*** пыльный**

ПИТА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Звертатися до кого-небудь із запитанням; ставити запитання; поглядом виражати запитання (*перен*); викликати учня відповідати урок; звертатися до кого-небудь за порадою, дозволом, згодою; вимагати виконання, дотримання чого-небудь.

2. Вимагати відповідальності кого-небудь за дії, вчинки.

Питати відвідувача. Ввічливо питати. Питати про стан справ.

*** спрашивають, осведомляться, расспрашивают, справляться**

ПЛАВЕ́ЦЬ, - вця́

Хрящоподібний зовнішній орган водоплавних тварин.

Червоний плавець.

*** плавник**

ПЛІ́ТКА, - и

Не підтверджена фактами чутка, звістка про кого-, що-небудь; поговор, обмова.

Розпускати плітки.

*** сплетня**

ПЛІ́ТКА, - и

Невеличка прісноводна риба родини коропових.

Ловити плітку.

*** плотва**

ПЛУ́ТАТИ, - аю, - аєш

1. Безладно перевивати, переплітати, що-небудь (нитки, волосся); доводити до безладдя, порушуючи порядок.

2. Спричиняти безладдя, плутанину в чому-небудь.

3. Змішувати що-небудь.

ПЫТА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

1. Допитувати, піддавати тортурам; мучити, мордувати.

2. Розпитувати, намагаючись дізнатися про кого-, що-небудь (*перен., розм.*).

Пытать заключённых. Пытать расспросами.

*** катувати, мучити, мордувати**

ПЛОВЕ́Ц, - вця́

Той, хто вміє плавати; той, хто пливе.

Хороший пловец. Тренировка пловцов.

*** плавець**

ПЛИ́ТКА, - и

1. Невелика плита.

2. Невеликий плоский прямокутний шматок спресованого матеріалу. Електрична плитка (*розм.*).

Плитка шоколада. Керамическая плитка. Включить плитку.

Укладывают тротуарную плитку.

Покрывают плиткой.

*** плитка**

ПЛУТА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Ходити навмання, не знаючи дороги, блукати (*розм.*).

Плутать в лесу.

*** блукати, блудити, плутати** (*розм.*).

4. Помилково приймати когонебудь за когось іншого.

5. Помилятися; говорити, розповідати нелогічно, збиваючись.

6. Збивати з пантелику, вводити в оману.

7. Заважати рухатися.

8. Вишивати (розм.).

Плутати букви. Щось ти

плутаєш, хлопче.

*** путать, мешать, смешивать, сбиваться**

ПОВАЛИТИ, - валю́, - ва́лиш

Позбавити влади, припинити існування чого-небудь (соціального ладу, режиму).

Повалити диктатора.

*** свергнуть**

ПОВЕРНУТИСЯ, - ну́ся, - ве́рнешся

1. Прийти, приїхати назад; вернутися.

2. З'явитися знову після втрати, втрати в тому самому вигляді, у тій самій кількості (*перен.*); відновитися після перерви (про почуття, стан).

3. Почати робити що-небудь знову; братися за те, що було відкладено.

4. Перейти з одного стану в інший, перетворитися в кого-, що-небудь.

Повернутися з роботи. Я повернусь о дванадцятій годині. Вони повернулися до перерваної роботи.

*** возвратиться, вернуться, обратиться, обернуться**

ПОВАЛИТЬ, - ва́лит

Почати рухатися, йти у великій кількості, посунути натовпом; почати падати, сипатися великою масою (розм.).

Опять повалил снег. Из окон повалил дым. Публика повалила к выходу.

*** повалити, посунути, ринутися, посипатися**

ПОВЕРНУТЬСЯ, - ну́сь, - не́шься

1. Зробити поворот, змінити своє положення.

2. Змінити напрямок руху, розвитку (*перен.*).

Повернуться спиной к сидящим в аудитории. Повернуться лицом к двери. Интересно, куда повернётся этот опасный разговор.

*** повернутися, обернуться**

ПОВЕРХ, - у

1. Приміщення будинку, судна розташовані на одному рівні; низка предметів, розміщених на одному рівні.

2. Частина шахтного поля між штреками (гірн.).

Наступний поверх. Мешканці п'ятого поверху. Розміститися на першому поверсі.

*** етаж**

ПОВІННИЙ, - вінна, - вінне

1. Зобов'язаний що-небудь зробити; Виражає припущення з відтінком обов'язковості.

2. Який має борг, винний кому-небудь щось.

*** должен, обязан**

ПОВІТРЯ, - я

1. Газоподібна речовина (суміш газів), якою дихають люди і тварини; неодмінна умова існування кого-, чого-небудь (*перен.*). Умови, обставини, створені у певному соціальному середовищі, колективі (*перен.*).

2. Атмосфера Землі. Сигнал попередження про повітряний наліт.

Кондиціоноване повітря. Розріджене повітря. Наповнювати легені повітрям. Пересуватися повітрям.

*** воздух, атмосфера**

ПОВ'ЯЗАТИ, - в'яжу́, - в'яжеш
З'єднати, зблизити кого-, що-небудь. Встановити спільність, зв'язок між ким-, чим-небудь.

Поєднати чим-небудь спільним.

Пов'язати факт падіння літака з погіршенням метеорологічних

ПОВЕРХ

1. Вказує на предмет, на поверхні якого хто-, що-небудь перебуває.

2. Вказує, що дія спрямовується вище рівня, на якому перебуває певний предмет.

Надеть поверх костюма халат.

Поверх одеяла лежала кошка. Отец посмотрел на сына поверх очков.

*** поверх, сверху, над, понад, сверху, выше**

ПОВІННИЙ, - винная, - винное

1. Який вчинив щось погане, аморальне. Який є причиною чого-небудь.

2. Який покався.

Прийти с повинной головой.

*** винный, провинный**

ПОВЕТРИЕ, - я

Явище, яке поширюється, охоплює всіх, багатьох (*розм.*).

*** пошесть**

ПОВ'ЯЗАТЬ, - вяжу́, - вяжешь

1. Надягти що-небудь, зав'язавши кінці; обмотати, обгорнути чим-небудь, зав'язавши кінці.

2. Якийсь час плести що-небудь гачком, спицями.

Повязать на шею платок. Повязать

умов.

*** связать, увязать***галстук. Повязать голову**косынкой. Хочу немного повязать.**** пов'язати, зав'язати, вив'язати, поплести****ПОГА́НИЙ, - а, - е**

1. Який не має добрих властивостей; якому дають негативну оцінку.
2. Який не відповідає певним вимогам, потребам.
3. Який віщує лихо, небезпеку, невеселий, нещасливий.
4. Якому властиві негативні моральні якості.
5. Вартий осуду (про манери, поведінку, вчинки).
6. Пов'язаний з нечистою силою.

*Поганий відпочинок. Погане передчуття. Погана репутація. Погана прикмета.**** плохой, нехороший, худой, дурной, скверный, недостойный, предосудительный****ПОГОДИ́ТИ, джу́, ди́ш**

1. Посприяти, кому-небудь у чомусь.
2. Примирити кого-небудь; сполучити, поєднати що-небудь з чимось іншим.

*** помирить, помочь****ПОГО́ДИТИ, - джу, - дишь**

1. Одержати чию-небудь згоду на щось; узгодити, скоординувати.
2. Привести у відповідність з чим-небудь, установити потрібне співвідношення.

*Я вже все погодив. Слід погодити проект з вимогами головного управління.**** согласовать, увязать, скоординировать****ПОГА́НЫЙ, - ая, - ое**

1. Який не вживають у їжу, неїстивний; нечистий, заборонений релігійними традиціями.
2. Призначений для сміття (розм.).
3. Огидний, бридкий, відразливий (розм.).

*Поганый гриб. Поганое ведро.**Поганое дело.**** поганий, нечистий****ПОГОДИ́ТЬ, - жу́, - дишь**

1. Трохи почекати (розм.).
2. У формі імператива виражає погрозу або прохання зупинитися, не поспішати.

Погодите рассказывать. Погоди, не уходи.

ПОГО́ДНИЙ, - а, - е

Який стосується погоди.

Погодні умови. Погодні прикмети.

*** погодный**

ПОГО́ДНЫЙ, - ая, - ое

Який стосується кожного року, здійснюється щороку.

Погодные записи. Погодные литературные обозрения.

*** річний, щорічний**

ПОДИХА́ТИ, - а́є

1. Віяти не дуже сильно або час від часу, повівати.

2. Обдавати злегка або час від часу жаром, теплом, холодом, певним запахом.

3. Бути сповненим чим-небудь, виражати щось.

Холод подихає.

*** повева́ть, дыша́ть (перен.).**

ПОДЫХА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Помирати (про тварин).

Рыбы подыхают. Подыхает

раненый кабан.

*** здихати**

ПОДИ́ХАТИ, - ди́хаю, - ди́хаєш;

- ди́шу, - ди́шеш

1. Дихати якийсь час.

2. Жити якийсь час, прожити (розм.).

Подихати свіжим повітрям.

*** подыша́ть**

ПОДРА́ЗНЮВАТИ, - дра́знюю, -дра́знююш

1. Впливати яким-небудь подразникам на організм або окремих орган; викликати біль, свербіж, запалення.

2. Збуджувати інтерес, цікавість.

3. Дратувати (рідк.).

Перець подразнює слизову оболонку шлунка.

*** раздража́ть**

ПОДРА́ЗНИВАТЬ, - аю, - аешь

Час від часу, іноді, злегка дражнити кого-небудь (розм.).

Подразнивает мальчишек.

*** дражнити, дрочити**

ПО́ЗА

1. Вказує на предмет, за межі якого спрямована дія; Вказує на предмет, за межами якого хтось або щось є.

2. Вказує на місце дії, яка відбувається за межами чого-небудь.

ПО́ЗА, - ы

1. Положення тіла людини або тварини.

2. Нешира поведінка, хизування.

Неудобная поза. Переменит позу.

Боевая поза. Он напрочь лишён

3. Вказує на особу, предмет, слідом за якими хто-небудь іде, щось рухається.

4. Вказує на наявність чого-небудь за межами певного предмета.

5. Вказує на те, що відбувається всупереч тому, що названо іменником.

6. Вказує на перевищення якої-небудь міри, норми.

7. Вказує на певний час перед чим-небудь.

Сидіти поза залізними ґратами.

Озеро поза садибою. Поза службою.

*** мимо, за, позади, вне, помимо**

ПОКУ́ПКА, - и

Куплена річ.

Загорнути покупку. Покласти покупки на стіл.

*** покупка**

ПОПРА́ТИ, - перу́, - переш

Перучи, зробити чистим (білизну, одяг); випрати; прати деякий час.

Мати трохи попраля, потім заходила готувати обід.

*** выстирать, постирать, простирать**

ПО́РОХ, - у

1. Дрібні тверді частини, які зависають у повітрі або осідають на поверхні чого-небудь; пил, курява.

2. Що-небудь не варте уваги; таке, що не має справжньої цінності й значення.

3. Останки, рештки померлої

какой-либо позы.

*** поза, постова**

ПОКУ́ПКА, - и

Процес купування.

Оформить заказ при очередной покупке. Покупка дома.

*** купівля**

ПОПРА́ТЬ

1. Притиснути ногою кого-, що-небудь (*уроч.*).

2. Зневажити, зганьбити когось, принизити чийсь гідність, опоганити щось.

Попрять ногою лежащего на земле пленника. Вы попрали закон, попрали права граждан.

*** потоптати, зневажити, знехтувати**

ПО́РОХ, - а

1. Вибухова речовина, яку застосовують для виготовлення снарядів і патронів.

2. Запальна людина (*розм.*).
Изобрести порох. Бездымный порох.

людини; прах.

Розтерти пісок на порох.

Розпадатися на порох.

*** пыль, прах**

ПОСИЛАННЯ, - я

1. Відправлення чого-небудь поштою або з посильним.

2. Згадка про кого-, що-небудь з метою виправдати, підтвердити щось, повідомлення про певні факти, цифри для підтвердження своєї думки; наведення висловлювань видатних людей на доказ правомірності своїх міркувань; зазначення джерела інформації; поданої у тексті.

Правильно оформлювати посилання. Посилання на статтю академіка Азарова.

*** посылка, отправление, ссылка**

ПОСИЛЬНИЙ, - ного

Той (та), кого відправляють з яким-небудь дорученням, який відносить папери в різні установи, приватним особам.

Посильний ще не повернувся. Які документи приніс посильний?

*** посылный**

ПОСІБНИК, - а

Книжка або наочне приладдя, що використовується у процесі навчання; взагалі довідкове видання з певної галузі знання, довідник.

Придбати навчальний посібник з молекулярної фізики. До бібліотеки надійшли посібники з української мови.

*** пособие, руководство**

ПОСОЛ, - сла́

1. Дипломатичний представник

*** порох**

ПОСЛАНІЕ, - я

1. Письмове звертання до кого-небудь; лист; звернення.

2. Літературний твір, що має форму такого звертання.

Любовное послание. Послание президента Конгрессу. Перевести послание Пушкина "К вельможе".

*** послання**

ПОСИЛЬНИЙ, - ая, - ое

Такий, що відповідає можливостям людини; який людина спроможна виконати, здійснити.

Посильный труд. Посильная помощь. Посильная плата.

*** посильний, підсильний**

ПОСОБНИК, - а

Співучасник у ганебних, злочинних діях; поплічник, посіпака, спільник.

Пособники палачей народа.

*** посібник, підпомагач (розм.).**

ПОСОЛ, - со́ла

Процес соління овочів, грибів, ри-

однієї держави в якій-небудь іншій.

2. Той, кого відряджають з певним дорученням; посланець.

Посол України в Російській Федерації. Зустрітися з послом Франції.

*** посол**

ПОСТ, - а

1. Місце, з якого зручно стежити за ким-, чим-небудь або охороняти когось, щось.

2. Особа або група осіб, які перебувають у певному місці для охорони кого-, чого-небудь або спостереження за кимсь, чимсь.

3. Відповідальна посада.

Стояти на посту. Піти з поста.

*** пост**

ПОТОМУ

Після чого-небудь, потім.

Спочатку поговорили з директором заводу, тому пішли на міський мітинг.

*** потом, после**

ПОТОЧНИЙ, - а, - е

1. Який є, відбувається у цей час (рік, момент, потреби).

2. Повсякденний (справа, робота).

Поточний рахунок. Поточний ремонт. У першому кварталі поточного року.

*** текущий, повседневный**

ПОТЯГ, - у

1. Покликання, пристрасть, велика зацікавленість чим-небудь.

2. Непереборна схильність до кого-небудь, настійна потреба спілкуватися з певною особою.

би; спосіб, якість соління.

Сельдь пряного посола. Посол капусты.

*** засіл, засолювання, засолення, соління, посіл**

ПОСТ, - а

Період невживання скоромної їжі (за церковними правилами).

Великий пост. Соблюдают посты.

Многодневный пост.

*** піст**

ПОТОМУ

Внаслідок цього, через цю причину.

Мы верили в победу, потому и победили.

*** тому, того, через те**

ПОТОЧНЫЙ, - ая, - ое

Який стосується **поток**у – спеціалізованого масового процесу обробки, випуску продукції; який здійснюється потоком.

Поточный метод. Поточный участок. Поточная линия.

Поточное производство.

*** потоковий, конвеєрний**

ПОТЯГ, - а

1. Рух, яким відтягують, тягнуть

*** відтяжка**

2. Ремінь собачої упряжки.

3. Ремінь із з'єднаними кінцями, яким шевці підтримують на колінах

3. Напівсвідоме (інстинктивне прагнення до чого-небудь (*фізіол.*)).
Потяг до музики. Потяг до алкоголю.

*** влечение, тяготение, стремление, тяга**

ПО́ТЯГ, - а

Ряд з'єднаних між собою залізничних вагонів, що рухаються за допомогою локомотива; поїзд.
Зупинити потяг.

*** поїзд**

ПОЧА́ТОК, - тку

1. Вихідний пункт протяжності предмета.
2. Перший момент дії, явища, процесу.
3. Те, з чого починається твір (фільм, вистава); пролог, вступ.
4. Зародок, першоджерело чого-небудь.
5. Основа, першоеlement чого-небудь.

Щасливий початок. Початок вулиці. Початок тижня. Кілька хвилин залишилося до початку концерту.

*** начало**

ПРА́ВИТИ, - влю, - виш

1. Говорити, повторюючи ту саму думку, наполягаючи на чомусь; продовжувати розповідь; говорити таке, що не зовсім відповідає дійсності або повністю суперечить їй.
2. Вимагати у кого-небудь податок, борг тощо

Правити компліменти.

*** твердить, требовать**

ПРА́ВИТИ, - влю, - виш

1. Здійснювати верховну владу над

матеріал (*спец.*).

*** шпандель, потяг**

ПОЧА́ТОК, - тка

Характерний для початкоцвітних рослин колос із потовщеною м'ясистою віссю, вкритою квітками або плодами.

Початок варёной кукурузы.

*** початок**

ПРА́ВИТЬ, - влю, - вишь

1. Виправляючи, виявляти і усувати помилки у друкованому тексті чи у рукописі.

2. Випрямляти, вирівнювати (*спец.*).

3. Гострити ніж, бритву за допомогою ремня, бруска; мантачити.

Править рукопись. Править жесть. Править пилу. Править лопату

*** правити, виправляти, випрямляти**

ким, чим-небудь; керувати.

2. Спрямовувати рух кого-, чого-небудь.

3. Прямувати куди-небудь, мати якісь наміри (*перен.*).

4. Доставляти щось куди-небудь.

5. Чинити що-небудь.

6. Здійснювати певне призначення, якісь обов'язок.

Правити державою. Правити розбій. Правити панахиду.

Правити за знаряддя. Диван правив йому за ліжко.

*** править, управляет, служит**

ПРАКТИЧНИЙ, -а, -е

1. Потрібний, корисний для здійснення чогось на практиці, одержуваний, набутий в результаті практики, діяльності (досвід, знання, навички).

2. Який безпосередньо здійснює яку-небудь справу, керує ким-, чим-небудь.

3. Який пов'язаний із застосуванням, закріпленням знань, навичок на практиці (заняття, навчання).

Мати практичний досвід. Практичний курс граматики.

*** практический**

ПРЕДСТАВТИ, - влю, - виш

1. Знайомлячи з кимось, назвати чи охарактеризувати кого-небудь; відрекомендувати.

2. Стати представником кого-, чого-небудь; репрезентувати.

3. Порушити питання про нагородження особи чи підвищення її на посаді.

4. Показати, зобразити кого-, що-небудь у творах мистецтва, літератури, у розповіді, усній чи пись-

ПРАКТИЧНЫЙ, - ая, - ое

1. Який добре розуміється на певних справах, діловий.

2. Вигідний, зручний.

Практичный человек. Практичная обувь. Практичный совет.

*** практичный**

ПРЕДСТАВИТЬ, - влю, - вишь

Побачити у думках, уявити.

Представь, какой твоя бабушка была в молодости. Не могу даже представить себе, как буду жить вдали от родины.

*** уявити**

мовій характеристиці; зобразити когось, наслідуючи його манери, мову тощо.

Представити батькам свого нареченого. Представити на виставці продукцію вінницьких підприємств. Представити до нагороди.

*** представить**

ПРИБО́Р, - у

Комплект, набір предметів для певного використання (їди, пиття).
Подарувати прибор для гоління.

*** прибор**

ПРИВЕРНУ́ТИ, - ну́, - вёрнеш

1. Привабити, приворожити.
2. Спонукає приєднатися до кого-, чого-небудь; залучити.
3. Спрямувати кого-, що-небудь кудись (розм.).
4. Повернути, поновити що-небудь втрачене (розм.).
5. Накрити придавити чим-небудь (розм.).

Привернути увагу глядачів. Привернути на себе погляди перехожих.

Привернути людей до краси.

Привернути важким каменем.

*** привлечь, обратить, расположить, навалить**

ПРИДУШІ́ТИ, - душú, ду́шиш

1. Перешкодити розвитку чого-небудь.
 2. Примусити скоритися, приборкати силою, подолати чий-небудь опір за допомогою терору.
- Придушити визвольний рух. Придушити революцію. Придушити*

ПРИБО́Р, - а

Спеціальний пристрій для вимірювання чого-небудь, управління чим-небудь, спостереження за чим-небудь.

Измерительный прибор.

Оптический прибор.

*** прилад**

ПРИВЕРНУ́ТЬ, - ну́, - нёшь

1. Закріпити що-небудь у певному положенні.
 2. Загвинтити (розм.).
 3. Зменшити полум'я пальника, лампи, змінивши положення гвинта, важеля.
- Привернуть гайку. Привернуть вентиль баллона. Привернуть огонёк лампы.*

*** прикрутити, привертіти**

ПРИДУШІ́ТЬ, - душú, ду́шишь

Притиснувши, задушити кого-небудь (розм.).

*** придушити**

повстання.

*** подавить, задушить**

ПРИКАЗКА, - и

Поширений у мові влучний, часто римований вислів, близький до прислів'я; приповідка, примовка. *Приказка відрізняється від прислів'я. Пригадайте приказки, що характеризують людей.*

*** поговорка**

ПРИКАЗУВАТИ, - ую, уєшь

Казати яку-небудь приказку, слова якої-небудь пісні відповідно до ситуації, події. Говорити що-небудь, супроводжуючи якусь дію. Говорити що-небудь час від часу, ні до кого не звертаючись.

*** приговаривать, приказывать**

ПРИКЛАД, - у

1. Зразок, взірець; той, кого варто наслідувати.
2. Конкретний вияв чого-небудь, певна діяльність або поведінка якоїсь особи як ілюстрація або доказ чого-небудь; факт як свідчення чого-небудь.
3. Математичний вираз, що потребує розв'язання.

Приклад безкорисливості. Навести приклад. Приклад на добування кореня. Розв'язати приклад.

*** пример**

ПРИМУС, - у

Примушування, приневолення, силування.

Працювати з примусу. Ити заміж без примусу.

*** принуждение**

ПРИСКАЗКА, - и

Жартівливий вступ до народної казки, оповіді, не пов'язаний з їхнім змістом.

Весёлая присказка. Это только присказка, а сказка будет впереди.

*** приказка**

ПРИКА́ЗЫВАТЬ, - кажу́, ка́жешь

Віддавати наказ, наказувати, давати розпорядження.

Приказывают бойцам.

*** наказувати, веліти**

ПРИКЛА́Д, - а

1. Розширена частина ложки вогнепальної зброї (гвинтівки), яка слугує для упору в плече під час стрільби. *** прикла́д**

2. Допоміжний матеріал для пошиття одягу, взуття. *** доклад**
Приставитъ приклад ружья к плечу. Пошивной приклад.

ПРИМУС, - а

Гасовий нагрівальний прилад для приготування їжі.

Поставитъ чайник на примус. Неисправный примус.

*** примус**

ПРИПАДА́ТИ, - аю, - аєш

1. Їсти або пити що-небудь не відриваючись.
2. Братися за що-небудь із запалом, старанністю.
3. Турбуватися, піклуватися про кого-небудь, упадати, домагатися чийсь прихильності; запобігати ласки в когось, залицятися до когось.
4. Бути у певній частині слова, мелодії, такту (про наголос); бути у певний час, у певному місці.
5. Діставатися на чийсь долю; ставати чийось власністю.
6. Покриватися чим-небудь.

Хлопець припадає ниць, не ворушиться. Курява припадає. Мати припадає до колиски. Припадати до науки. Мій приятель став припадати до нашої новенької. Кілька годин щодня припадає на відпочинок. Припадає йому йти в рекрути.

*** выпадать, доставаться, падать, приходитьсЯ, относиться, покрываться; усердствовать, хлопотать, беспокоиться, ухаживать**

ПРИПУ́СКАТИ, - аю, - аєш

1. Вважати за можливе, ймовірно що-небудь.
2. Не перешкоджати здійсненню чого-небудь, переважно небажаного; допускати якесь упущення під час виконання чого-небудь.
3. Впускати кого-небудь кудись; дозволяти спілкуватися, брати участь у чомусь.

Експерти припускають, що це самогубство. Не припускайте її до себе близько.

ПРИПАДА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

1. Опускатися додолу.
2. Опустившись, притулитися до кого-, чого-небудь, наблизитися до чого-небудь.
3. Накульгувати, налягати (розм.).
Припадать к руке губами. Припадать к земле. Припадать на левую ногу.

***припадати**

ПРИПУСКА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

1. Збільшувати розміри при виготовленні деталей, розкроюванні тканин (спец.)
2. Варити з невеликою кількістю рідини, жиру;
Припускать на швы. Припускать на шлифовку. Припускать рыбу.

*** припускати**

*** передполагать, допускать,
принимать**

ПРИЧИНІТИ, - ню́, - чі́ниш

Зачинити не повністю, не щільно (двері, вікно, квартиру).

Учень зайшов до кабінету директора і причинив за собою двері.

*** притворить**

ПРИЧІННИЙ, - а, - е

Психічно ненормальний, божевільний.

ПРИЧІННИЙ, - ого

Той, хто збожеволів.

*** сумасшедший, помешанный,
трону́тый, трону́вшийся**

ПРИЩЕПИ́ТИ, - плю́, - ще́пиш

1. Увести в організм який-небудь препарат шляхом уколу.

2. Виховати у кого-небудь певні навички, почуття, риси характеру. (*перен.*).

Прищепити учням любов до праці.

Прищепити вісру

*** привить, внушить**

ПРІЗВИЩЕ, - а

Спадкове, родинне найменування особи, яке додається до її імені.

Напиши своє прізвище. Не можу згадати прізвища цього співака.

*** фамилия**

ПРОЗАЇЧНИЙ, - а, - е

Який стосується прози; написаний прозою, прозовий.

Прозаїчний твір. Прозаїчна мова.

*** прозаический**

ПРИЧИНИ́ТЬ, -ню́, - ни́шь

Заподіяти щось; навмисно або не-навмисно стати причиною чийого-небудь нещастя, болю, втрати.

Причинить вред. Они причинили вам столько огорчений! Причинить много горя.

*** спричинити, заподіяти**

ПРИЧІННЫЙ, - ая, - ое

1. Заснований на зв'язку причини і наслідку.

2. Який виражає причину, має значення причини (*грам.*).

Причинная связь. Причинный союз.

*** причинный**

ПРИЩЕПИ́ТЬ, - плю́, - пи́шь

Пересадити пагін або бруньку однієї рослини на тканину іншої з метою надання останній певних властивостей; зробити щеплення (*с.г.*).

*** прищепити**

ПРО́ЗВИЩЕ, - а

Назва, яку дають людині жартома за якою-небудь характерною рисою її зовнішності, характеру, діяльності тощо.

Дать прозвище. Смешное прозвище.

*** прізвисько**

ПРОЗАІ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Буденний, одноманітний, звичайний, позбавлений поетичності (*перен.*).

Прозаичные заботы. Прозаичные интересы. Прозаичная жизнь.

ПРОФЕСІОНАЛЬНИЙ, - а, - е
Який стосується професіонала, кваліфікований.
Професіональний боксер. Професіональний театр.
*** профессиональный**

ПУСТУВА́ТИ - у́ю, - у́єш
Розважатися, бавитися, гратися (про дітей); поводитися легковажно, нерозважливо.
*** шалить, баловать, проказничать, озорничать, дурачиться, резвиться, повесничать**

Р

РАЗО́К, - зка́
1. Нанизані на нитку, мотузку однорідні предмети; низка.
2. Сукупність предметів, розміщених послідовно один за одним, або осіб, що рухаються; вервечка.
Разок намиста. Разок дівчат.
*** нитка (бус)**

РА́ЗОМ
1. Спільно, вкупі з ким-, чим-небудь; щільно один біля одного.
2. У підсумку, всього (при підрахунку); *бухг.*
Надіслати фотокартку разом з листом. Разом працювати на заводі.
*** вместе, совместно, сообща; итого, всего, в итоге**

РА́ЦІЯ, - ї
Розумна підстава, обґрунтування

Прозаичная обстановка. Прозаичная сторона жизни.
*** прозаїчний**

ПРОФЕССИОНА́ЛЬНЫЙ, - ая, - ое
Який стосується професії.
Профессиональная привычка. Профессиональная память. Профессиональное обучение.
*** професійний**

ПУСТОВА́ТЬ, - у́ет
Бути порожнім, ніким і нічим не зайнятим.
Квартира долго пустовала.
*** порожнювати, порожніти**

РАЗО́К, - зка́
Пестлива форма ім. раз.
Хоть бы разок побывать в ваших краях.
*** разок**

РА́ЗОМ (розм.).
1. Одночасно.
2. За один раз.
3. Миттєво, одразу.
Все разом закричали. Выпить разом стакан воды.
*** разом, сразу, вдруг, враз**

РА́ЦИА, - и
Переносна або пересувна радіо-

чого-небудь; розрахунок, користь, вигода. **Мати рацію** – висловлювати правильну, слушну думку.

*** смысл, резон, расчёт; иметь основание, быть правым**

РА́ЧКИ

Спираючись на обидві долоні і на обидва коліна (*розм.*).

*** на четвереньках на четвереньки**

РЕКОМЕНДОВА́НИЙ, - а, - е

Відправлений поштою з додатковою оплатою.

Рекомендований лист.

Рекомендована бандероль.

Рекомендована посилка.

*** заказной**

РЕ́ЧИ, - ей

1. Предмети домашнього вжитку, трудової діяльності, одяг, білизна, предмети особистого користування; будь-які предмети взагалі.

2. Випадки, факти, події.

3. Твори літератури, мистецтва, наукові книжки.

4. Учинки, поведінка кого-небудь.

Старовинні речі. Власник речей.

Користуватися чужими речами.

Жахливі речі. За такі речі слід карати. Надрукувати кілька речей.

*** вещи, предметы**

РЕ́ЧНИК, - а

Виразник чийхось поглядів, інтересів, пристрасний захисник, прихильник кого-, чого-небудь; представник.

станція.

Прятать рацию. Настроить рацию.

*** рація**

РАЧКИ́, - ов

Дрібні безхребетні тварини класу ракоподібних.

Наблюдать за рачками.

*** рачки**

РЕКОМЕНДОВА́ННЫЙ, - ая, - ое

Який має позитивний відгук, відзив; пропонований, представлений.

Рекомендованный к употреблению препарат. Рекомендованная министерством программа.

*** рекомендований, порекомендований, пораяний, відрекомендований**

РЕ́ЧИ, - ей

1. Розмови, бесіди.

2. Публічні виступи.

Пустые речи. Людские речи.

Юбилейные речи.

*** розмови, промови**

РЕЧНИ́К, - а

1. Працівник річкового транспорту.

*** річковик**

2. Гірська порода. *** ситець**

Речник президента.

* **представитель**

РЕЧОВІЙ, - а́, - е́

Який стосується речі, речей;
пов'язаний з речами; призначений
для зберігання, перенесення речей.

Речовий ринок. Речовий склад.

Речове постачання Речовий доказ.

Речове значення.

* **вещевой, вещественный**

РИБА́ЛКА, - а

Людина, яка ловить рибу, риболов,
рибар.

Святкувати День рибалки.

Вправний рибалка.

* **рыболов, рыбак**

РІ́СКА, - и

1. Зменшувальна форма ім. **риса**.

2. Дефіс (лінгв.)

*Планка с рисками. Підкреслити
букву рискою. Писати через риску.*

* **чёрточка; дефіс**

РІ́СКА, - и

1. Крихта.

2. Незначна частина чого-небудь
(перен.). *Хліба ні риски немає.*

* **крошка, крошечка**

РІ́ЗКА, - и

Прутик; один або кілька прутиків,
якими карають кого-небудь;

покарання. * **розга, прут**

*Замахнутися різкою. Дати кілька
десятків різок. Боятися різки.*

* **розга, прут**

РИТМІ́ЧНИЙ, - а, - е

Який стосується ритміки.

Ритмічний наголос.

* **ритмический**

РЕЧЕВО́Й, - а́я, - о́е

Який стосується мови, мовлення.

Речевої поток. Речевое богатство.

Речевые навыки.

* **мовний, мовленнєвий**

РЫБА́ЛКА, - и

Рибальство (розм.).

*Сходить на рыбалку. Увлечаться
рыбалкой.*

* **риболовля, рибальство**

РІ́СКА, - и

Позначка, що вказує місце і межі
обробки на поверхні заготовки
деталі (техн.).

* **риска**

РИТМИ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Який повторюється через однакові
проміжки чого-небудь.

Ритмичная дробь. Ритмичный

РОБО́ЧИЙ, - а, е

Який стосується роботи.

Робочий одяг. Робочий день триває 6 годин. Ось ваш робочий стіл. Робочий план. Робоча гіпотеза.

*** рабочий**

РОДИ́НА, - и

1. Група людей, які разом живуть і є близькими родичами; група тварин, птахів, яка складається з самця, самиці, малят; група рослин одного виду, які ростуть разом, мають спільний корінь.

2. Група людей, народів, націй, згуртованих спільною діяльністю, спільними інтересами; рід.

3. Родич або родичка кого-небудь (розм.).

Мати велику родину. Інтелігентна родина. Зміцнювати родину. Багатодітна родина.

*** семья, семейство, дом (перен.), родня**

РО́ЖА, - і

1. Багаторічна декоративна рослина родини мальвових з високим стеблом і великими яскравими квітками.

2. Троянда (розм.).

Червона рожса. Посадити рожу біля хати. Вродлива як рожса.

*** мальва; роза**

РОЗВІ́ДКА, - и

Наукове дослідження, наукова праця з якого-небудь питання.

Розвідка українського біолога.

*** разыскание, разыскания**

стук мотора. Ритмичная работа.

*** ритмічний**

РАБО́ЧИЙ, - его

Найманий робітник, пролетар.

В цеху работало двести рабочих.

*** робітник**

РО́ДИНА – ы

1. Країна, де народилася яка-небудь людина; місце народження кого-небудь; батьківщина.

2. Місце виникнення, зародження чого-небудь.

Побывать на родине. Любит свою родину. Родина кофе.

*** батьківщина, батьківщина, вітчизна**

РО́ЖА, - и

Заразлива хвороба, яка супроводжується гострим запаленням шкіри та слизової оболонки (мед.).

Заболеет рожей.

*** бешиха**

РАЗВЕ́ДКА, - и

1. Попереднє обстеження місцевих умов перед початком будівництва об'єктів, розробки корисних копалин; обстеження місцевості військовими з метою добути відомості

РОЗВ'ЯЗАТИ, - жу́, - в'яжеш

1. Знайти відповідь на завдання з якого-небудь навчального предмета, розгадати що-небудь (кросворд, ребус, загадку).

2. Знайти вихід з певного становища, владнати справу.

Легко розв'язати конфлікт.

Швидко розв'язати проблему.

Оригінально розв'язати задачу.

*** решить, разрешить**

РОЗВ'ЯЗНИЙ, - а́, - ё́

Який можна розв'язати.

Розв'язна проблема.

*** разрешимый**

РОЗЛУЧИТИ, - чу́, - лúчиш

Припинити, розірвати чий-небудь шлюб.

Розлучити подружжя.

*** развести, расторгнуть брак**

РОЗПЛЮЩИТИ, - шу, - щиш

Розімкнути повіки, розтулити око, очі.

про ворога.

2. Військова група, що збирає відомості про ворога.

3. Організація, що збирає відомості про економічне та політичне становище інших держав, про стан їхніх збройних сил.

Послать в разведку. Военная

разведка. Разведка месторождений

полезных ископаемых. Разведка

боем. Иностранная разведка.

*** розвідка**

РАЗВЯЗАТЬ, - жу́, - вяжешь

1. Розпустити, роз'єднати кінці чого-небудь зв'язаного; звільнити кого-, що-небудь від мотузки, шпагату, зав'язки.

2. Дати можливість діяти вільно, жити за власним розсудом, звільнити від обмежень (*перен.*).

Развяжешь пояс. Развяжешь руки.

Развяжешь творческие силы народа.

*** розв'язати**

РАЗВЯЗНЫЙ, - ая, - ое

Безцеремонний, фамільярний, невимушений.

Развязные манеры. Развязный тон.

Развязная поза.

*** невимушений**

РАЗЛУЧИТЬ, - чу́, - чишь

1. Примусити кого-небудь розійтися, відійти один від одного.

2. Роз'єднати близьких, рідних, друзів.

Разлучить братьев. Разлучить влюблённых.

*** розлучити, розрізнити**

РАСПЛЮЩИТЬ, - шу, - щишь

1. Ударами або стискуванням зробити що-небудь плоским.

УКР.

*** раскрыть, открыть (глаз, глаза), разомкнуть (веки)**

РОЗСТРОЇТИ, - ою, - оїш

1. Розладнати стрій, ряди, призвести до втрати боєздатності, до замішання, зіпсувати.

2. Розладнати музичний інструмент; порушити роботу якого-небудь механізму.

Розстроїти ряди. Розстроїти фортепіано.

*** расстроить**

РОМАНТИЧНИЙ, - а, е

Який стосується романтизму – на пряму, методів у літературі та мистецтві.

Романтичний стиль. Романтична школа.

*** романтический**

РУБЁЛЬ, - бля́

1. Вузька дерев'яна дошка з ручкою і поперечними зарубками для качання білизни.

2. Довга жердина, яку кладуть зверху на віз із сіном, снопами й при тягують мотузкою так, щоб, при давивши, вона утримувала вантаж.

*** валёк; гнёт, жердь**

РУКАВИЧКА, - и

Виріб з тонкої тканини, шкіри, ни-

РОС.

2. Сильним стискуванням або ударами роздавити, зім'яти, покалічити.

Расплющить нос.

*** розплющити, розплюснути**

РАССТРО́ИТЬ, - стрóю,- стрóишь

1. Завадити здійсненню чогонебудь.

2. Порушити нормальне функціонування організму.

3. Прикро вразити кого-небудь, завдати жалю.

Расстроить здоровье. Расстроить беседу. Расстроить правильный ход мыслей. Расстроить планы. Расстроить свадьбу. Расстроить сестру.

*** розладнати, розладити, засмутити, завдати жалю**

РОМАНТИ́ЧНЫЙ, – ая, -ое

1. Мрійний, емоційно піднесений.

2. Незвичайний, таємничий, казковий, екзотичний.

3. Який має характер любовних стосунків.

Романтичный характер. Романтическая профессия. Романтическая история.

*** романтичний**

РУБЛЬ, - я́

1. Основна грошова одиниця Росії, СРСР.

2. Паперова купюра і монета, номінальна вартість якої дорівнює 100 копійкам.

Разменять рубль.

*** карбованець, рубель (розм.).**

РУКАВИ́ЧКА, - и

Зменш.-пестл. форма ім. **рукавица**

ток, який має відділення для всіх пальців і призначений для надівання на кисть руки.

Чоловічі рукавички. Ліва рукавичка.

*** перчатка**

РУШИТИ, - шу, - шиш

1. Почати переміщуватися.

2. Примусити рухатися, спонукати до діяльності або стати причиною певних дій, учинків (*перен.*).

Автобус вже рушив. Несподівано рушити з місця.

*** отправиться, тронуться, двинуться, пуститься в путь, устремиться**

РЯДОК, - дка́

Кілька слів, літер або інших знаків, написаних чи надрукованих в одну лінію.

Рядок вірша. Автор цих прекрасних рядків. Писати з нового рядка.

*** строка, строчка**

С

СВАРКА, - и

1. Суперечка, що супроводжується взаємними докорами, образами; гризня; голоси людей, що сваряться; порушення дружніх взаємин.

2. Грубі, образливі слова, лайка.

Дрібна сварка. Сварка між сусідами. Зчинити сварку.

Втрутитися у сварку. Шукати приводу для сварки.

*** ссора, перебранка**

СВІТОВІЙ, - а́, - е́

1. Який стосується світу.

– виріб із цупкої тканини, шкіри, ниток, хутра, який має окреме відділення для великого пальця і призначений для руки у холод або під час роботи.

Меховая рукавичка. Детская рукавичка.

*** рукавичка**

РУШИТЬ, - шу, - шишь

1. Ламати, розбивати, розвалювати що-небудь. *** руйнувати,**

розвалювати, ламати, валити

2. Знищувати лузгу від зерна, переробляти його на крупу (*спец.*).

*** шеретувати**

Рушить мосты. Рушить хозяйство. Рушить просо.

РЯДОК, - дка́

1. Зменш.-пестл. форма ім. **ряд.**

2. Рівна борозна з посівами (*с.г.*).

Мотыжить рядок. Ровный рядок зубов.

*** рядок, ряд**

СВАРКА, - и

З'єднання розплавлених країв металевих, пластмасових, скляних конструкцій, частин.

Газовая сварка. Дуговая сварка.

Начать сварку.

*** зварювання, зварення**

СВЕТОВОЙ, - а́я, - о́е

1. Який стосується світла, пов'яз-

2. Притаманний звичайному, буденному життю.
Світовий ринок. Світові ціни. Світова організація торгівлі. Друга світова війна.

СВІТОВІЙ, - а́, - е́

Який буває, відбувається на світанку.

*Світова зоря (*утренняя заря).*

*** рассветный, предрассветный**

СВЯ́ТО, - а

1. День або дні, коли урочисто відзначають видатні події, знаменні дати.

2. Урочистості, влаштовані з якої-небудь нагоди.

3. Важлива радісна подія, а також день, коли вона сталася.

4. Почуття радості, піднесення (*перен.*).

Народне свято. Релігійне свято.

Свято останнього дзвоника. Привітати зі святом. Запросити на свято. Свято припадає на понеділок.

*** праздник, празднество, торжество**

СИМПАТИ́ЧНИЙ, - а, е

Який стосується відділу вегетативної нервової системи.
Симпатична нервова система. Симпатичний імпульс.

*** симпатический**

СІ́РИЙ, - а, - е

1. Колір, середній між білим і чорним, попелястий, сталевий; який має шерсть такого кольору (про тварин); який має волосся з сиви-

заний зі світлом.

2. Освітлений.

Световой поток. Световая полоса. Световая реклама. Световой сигнал. Световой год. Световой круг.

*** світловий, освітлений**

СВЯ́ТО

Непорушно, обов'язково, дорого.
Свято хранить. Свято верить.

*** свято**

СИМПАТИ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Який викликає симпатію, прихильне ставлення до себе; милий, приємний, привабливий.
Симпатичный молодой человек. Симпатичное лицо. Симпатичный домик.

*** симпатичный**

СИ́РЫЙ, - ая, - ое

1. Який втратив батька й матір або одного з них, залишився сиротою; самотній (*заст.*). ***самітній, самотній, самотинний**

ною (про людей); неяскравий, тьмянний, безбарвний, однотонний, * **серый**

2. Хмарний, похмурий (про погоду, день). * **пасмурный**

3. Нічим не примітний, позбавлений новизни, одноманітний; бідний щодо змісту (про художній твір, лекцію), позбавлений виразності, оригінальності * **серый**

4. Уживається як складова частина зоологічних, ботанічних, геологічних, технічних назв, термінів.

Сіра смуга. Сірий костюм. Сіре небо. Сірі будні. Сірий фільм.

СКАЗ, - у

1. Гостре інфекційне захворювання ссавців і людини.

2. Надзвичайний ступінь роздратування гніву; несамоовитість.

Померти від казу. Захворіти на каз. Довести до казу.

* **бешенство; неистовство, ярость**

СКА́ЛКА, - и

1. Відбитий шматок чого-небудь твердого; осколок; уривок чого-небудь.

* **осколок**

2. Тонка тріска переважно сухого дерева. * **щепка, щепка, лучина**

3. Тонка гостра трісочка, гострий осколок, які застрягли у шкірі, в тілі; шпичка. * **заноза**

4. Тонкий загострений кристал льоду, інею. * **игла, иголлка**

5. Більмо (розм.). * **скалка**

6. Деталь прядки на верхньому веретені. * **скалка**

Розбитися на скалки. Скалка догоряє.

2. Безпритульний, бідний, знедолений (поет.). * **убогий, беспорядный**

Сирая душа. Жалеть сирых и убогих.

СКАЗ, - а

Фольклорний чи літературний твір про події старовини або сучасності.

Уральские сказы.

* **розповідь, оповідь**

СКА́ЛКА, - и

1. Кругла, гладко витесана палиця для розкачування тіста, білизни тощо.

2. Пристрій округлої форми спеціального призначення (техн.).

* **скалка**

СКАРБ, -у

1. Коштовності, гроші, цінні речі; коштовності, сховані в потаємному місці, закопані в землю; природні багатства надр, лісів, морів.
2. Духовні, культурні цінності, створені людиною.
3. Хто-, що-небудь з надзвичайними достоїнствами.

Знайти у лісі скарб. Найдорожчий скарб.

*** сокровище, клад**

СКЛАДНИЙ, - а́, е́

1. Який відзначається взаємозв'язком багатьох частин.
2. Який становить сукупність багатьох взаємозв'язаних явищ, ознак, процесів; вигадливий (про форму, будову чого-небудь).
3. З різноманітними і суперечливими властивостями, особливостями (про людину, її вдачу, почуття).
4. Важкий для розуміння, здійснення.

Складна конструкція. Складне становище. Складний внутрішній світ. Складне враження. Складна речовина.

*** сложный**

СКРІПКА, - и

Пристрій, що скріплює окремі предмети, аркуші (*канц.*).

Металева скріпка.

*** скрепка**

СКУПА́ТИ, - па́ю, - па́еш

Вимити, освіжити кого-небудь, зануривши у воду.

Скупати дитину.

СКАРБ, - а

Майно, пожитки, хатні речі. (*розм.*).

Приехала подвода со скарбом.

*** скарб, добро (розм.), манатки (розм.).**

СКЛАДНО́Й, - а́я, - о́е

Який можна складати і розкладати завдяки рухомому поєднанню частин.

Складной стул. Складной нож.

Складная кровать.

*** складаний, складний**

СКРІПКА, - и

Смичковий чотириструнний музичний інструмент, найвищий за регістром.

Скрипка Страдивари. Играть на скрипке.

*** скрипка**

СКУПА́ТЬ, - па́ю, - па́ешь

1. Придбавати що-небудь за гроші в усіх, у багатьох, купувати все, багато.

* **выкупать, искупать**

СЛА́ТИ, стелю́, стéлеш

1. Класти, розкласти що-небудь на якийсь поверхні; розкласти постільні речі, готуючи місце для сну.
2. Розкласти на поверхні землі для відбілювання, сушіння.
3. Поширювати, розстилати щось на поверхні або низько над поверхнею чого-небудь (*перен.*).
4. Робити покриття, кладучи щільно в ряд дошки, колоди.

Слати підлогу. Слати скатертину.

Слати білизну.

* **слать, стелить**

СЛОВНИ́К, - а́

1. Книга, в якій за алфавітом або за певною тематикою подано слова якоїсь мови.
 2. Сукупність слів певної мови, лексика.
- Двомовний словник. Укладач словника. Користуватися словником. Перевіряти написане за словником. Обмежений словник.*

* **словарь**

СМУ́ЖКА, - и

1. Невелика видовжена частина якої-небудь поверхні, що виділяється своїм забарвленням, виглядом; риска на якій-небудь поверхні.
2. Невеликий видовжений шматок тканини, паперу.
3. Ділянка, частина території.

2. Купувати які-небудь речі, щоб заготовити або перепродати.

Скупать акции. Скупать зерно.

* **скуповувати**

СЛАТЬ, шлю́, шлѐшь

1. Відправляти кого-небудь кудись із певною метою, з яким-небудь дорученням.
2. Відправляти що-небудь поштою або посильним для передачі комусь; надсилати.
3. Направляти, скеровувати що-небудь у певному напрямку.

Слать гонца. Слать телеграммы.

Слать снаряды.

* **слати**

СЛО́ВНИК, - а

Список, перелік слів енциклопедії, словника тощо.

Ознакомьтесь со словарем.

* **реєстр слів**

СМУ́ШКА, - и

Шкурка, хутро з новонародженого ягняти.

Шапка из смушки.

* **смушок**

Земна смужка. Смужка води.

*** полоска, каёмка**

СМУТИ́ТИ, - смучу́, - сму́тиш

1. Викликати смуток у кого-небудь.

2. Робити що-небудь похмурим; засмучувати (*перен.*).

Смутить мене, що не скоро побачу вас.

*** печалить, огорчать, удручать, приводит в уныние, омрачать**

СМУТНИ́Й, - а́, - ё́

1. Який відчуває смуток; сумний, журний; який виражає смуток, сумний настрій.

2. Сповнений, смутком, невеселий.

3. Який викликає смуток.

Смутні думки. Смутна новина.

*** грустный, печальный, унылый**

СОВА́ТИСЯ, - ваюся, - ваєшся

Переміщуватися, рухатися по якій-небудь поверхні вперед, назад і вперед, в різні боки.

Соватися на лавці.

*** двигаться, ёрзать (розм.).**

СПА́РИТИ, - рю, - риш

1. Піддати що-небудь дії пари, окропу з метою очищення, розм'якшення; скип'ятити,

СМУТИ́ТЬ, смущу́, смути́шь

1. Порушити чий-небудь спокій, збентежити, схвилювати.

2. Засоромити кого-небудь, викликати стан зніяковілості, замішання; викликати сумнів, невпевненість у чому-небудь.

Смутить покой. Смутить душу. Пристальный взгляд учителя смутил меня.

*** збентежити, стурбувати, занепокоїти, схвилювати, засоромити**

СМУ́ТНЫЙ, - ая, - ое

1. Бунтівний, заколотний.

2. Неспокійний, тривожний.

3. Неясний, невиразний, непевний.

Смутная пора. Смутные дни. Смутная тоска. Смутное настроение. Смутные очертания замка.

*** неясний, невиразний, непевний туманний, неспокійний, тривожний, стурбований**

СОВА́ТЬСЯ, суюсь, суёшься

1. Швидко рухатися, квалливо лізти куди-небудь; звертатися до кого-, чого-небудь з певною метою; братися за справу без певного досвіду, знань (*розм.*).

2. Втручатися у чужі справи, надокучати кому-небудь (*розм.*).

Соваться под ноги. Соваться во все дела. Соваться с советами.

*** сунутися, соватися, лізти, втручатися, устривати**

СПА́РИТЬ, - рю, - ришь

1. Об'єднати у пару для спільної роботи, спільних дій.

2. Звести тварин для статевого

спряжити.

2. Зігріти до утворення пари; допустити псування, гниття чого-небудь вологого внаслідок зігрівання.

3. Пошкодити вогнем або чим-небудь гарячим, обпекти.

4. Побити, відшмагати, висікти (перен., розм.).

Спарити молоко. Спарити сіно.

Спарити сонцем обличчя. Спарити нагайкою.

*** вскипятить, взгреть (розм.).**

СПАЇТИ, - сѹ, - сѣш

1. Пасучи, дати худобі з'їсти траву, посіви.

2. З'їсти траву посіви (про травоїдних тварин).

*** стравить, потравить, вытравить**

СПАЇТИ, спаду́, спаде́ш

1. Упасти під дією власної ваги, опастися з дерев, кущів (про листя, плоди).

2. Зменшити силу вияву, ослабнути.

3. Знизити свій рівень, зменшитися кількісно (про воду).

4. Втратити нормальну вагу, схуднути, змарніти.

5. Охопити що-небудь, поширитися на когось, щось (про світло).

6. Звільнити кого-небудь від чогось (перен.).

7. Дістатися, припасти кому-небудь.

Шапка спала з голови. Вода швидко спаде.

*** опасть, спасть, упасть, свалиться, осесть, опуститься, убавиться, выпасть**

парування з метою одержання приплоду

(с.г.).

Спарить сеялки. Спарить лошадей.

*** спарити, спарувати**

СПАСТИ́, - сѹ, - сѣшь

1. Урятувати.

2. За Христовим віровченням визволити від вічних мук у загробному житті (рел.).

Спасти от смерти. Спасти жизнь.

Спасти имущество от огня.

Спасти свою душу.

*** урятувати, порятувати, вирятувати, спасти (рел.).**

**СПОДОБАТИСЯ, -баюся,
- баєшся**

Виявитися привабливим, стати до смаку кому-, чому-небудь.

Чи сподобалася вам українська кухня? Вистава сподобалася багатьом телеглядачам.

*** понравиться, приглянуться (розм.)**

СПРА́ВА, - и

1. Робота, заняття людини; те, що безпосередньо стосується кого-небудь.

2. Намір, задум зробити що-небудь.

3. Спеціальність, професія, коло занять.

4. Питання, що потребують розв'язання.

5. Документи, що стосуються якої-небудь особи, події.

6. Явище, подія, факт суспільного або особистого життя, що пов'язані з чим-небудь, впливають на щось.

Кажуть, що доля – це справа вибору, а не випадку. Поговоримо про справу. Кримінальна справа.

*** дело, предприятие**

СПРЯГА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Запрягати разом коней, волів тощо.

2. Пов'язувати, з'єднувати що-небудь з чимось іншим (*перен., рідк.*).

***прягать**

СТАВ, - у

Водоймище з непроточною водою; місце розлиття річки, струмка перед загатою.

Над ставом пролетіли гуси.

*** пруд**

**СПОДОБИ́ТЬСЯ, -блюсь,
- би́шся**

Удостоїтися уваги, похвали тощо (*жарт., ірон.*).

Такой чести сподобился!

СПРА́ВА

З правого боку, праворуч.

Писать справа налево. Наша квартира справа от лифта.

*** справа праворуч.**

СПРА́ВА, - ы

Спорядження, снасть.

*** справа, снасть**

СПРЯГА́ТЬ, - а́ю, - а́єшь

Ставити дієслова у формі певної особи, числа, часу і способу (*грам.*).

*** відмінювати**

СТАВ, - а

1. Пристрій, що має форму рами, коробки для встановлення яких-небудь механізмів, для закріплення чого-небудь (*техн.*).

2. Складова частина чого-небудь.

СТАН, - у

1. Обставини, умови, в яких хто-небудь перебуває; ситуація; роль у суспільстві; професійному середовищі; самопочуття або настрої; сукупність ознак, які характеризують предмет, явище в даний час.
 2. Сукупність величин, що характеризують фізичні ознаки тіла.
 3. Обстановка суспільного життя.
 4. Режим, розпорядок державного, суспільного життя, який встановлюється владою.
 5. Граматична категорія, яка виражає різні відношення дії до її суб'єкта.
 6. Група людей, об'єднаних за родом занять, способом життя тощо.
- Скрутний стан. Стан невагомості. Воєнний стан. Вплинути на стан хворого.*

*** состояние, положение; сословие; залог (грам.)**

СТАНОВИЩЕ, - а

1. Певні обставини, в яких хто-небудь перебуває.
2. Сукупність суспільно-політичних відносин.
3. Місце, роль у суспільстві, професійному середовищі.
4. Режим, розпорядок державного, суспільного життя, встановлений владою; стан.

Не розгубитися у складному становищі. Майнове становище. Вигідне становище. Становище науки.

*** положение**

Конвейерный став. Став для крепления породы в шахтах.

*** постав, стояк**

СТАН, - а

Тулуб, корпус людини.

*** стан**

СТАН, - а

1. Місце тимчасового розташування; табір.
2. Військо, вороже військо; одна із сторін, угруповань, що ворогують між собою (*перен.*)

*** стан, табір**

СТАН, - а

1. Пристрій, споруда для виконання певної роботи.
2. Опора, основа механізмів.
3. Машина або система машин для обробки металу під тиском.

*** стан**

Ткацкий стан. Прокатный стан. Полевой стан. Бригадный стан. Стан врага.

СТАНОВИЩЕ, - а

1. Місце стоянки, тимчасового розташування кого-небудь.
2. Поселення (на березі, у гавані). *Покинуть становище. Становище для уток. Добраться до становища.*

*** становище, табір**

СТАРЕЦЬ, - рця

Бідна, незаможна людина; жебрак.
Кинути старцеві монету.

* **нищий**

СТАТЬ, - і

1. Сукупність анатомо-фізіологічних ознак організму, за якими можна відрізнити чоловічі і жіночі особини; один із двох розрядів живих істот, що різняться цими ознаками (чоловік і жінка, самець і самка).

Чоловіча стать. Змінити стать.

* **пол**

СТВОЛ, - а́

1. Частина вогнепальної зброї у вигляді труби, через яку проходить куля, снаряд.

2. Частина шахти, яка має вихід на поверхню (*гірн.*).

3. Назва різних предметів, які мають форму прямої труби.

Стріляти з обох стволів.

* **ствол**

СТЕЖКА, - и

1. Доріжка, протоптана тваринами або людьми.

2. Напрямок, шлях розвитку, діяльності кого-, чого-небудь; нива, поле діяльності, стежа, стежка (*перен.*).

Вузька стежка. Побачити стежку. Життєва стежка. Знайти свою стежку.

* **тропа, тропинка, стежа, дорожка, стёжка (розм.)**

СТЕЛЯ, - і

1. Верхнє внутрішнє покриття в

СТАРЕЦ, - рца

1. Старий чоловік.

* **старий, старик, дід, старець**

2. Немолодий монах, пустельник

* **старець**

СТАТЬ, -и

1. Будова тіла, статура, постава людини.

2. мн. Особливості будови тіла, ніг тварин (переважно коней).

Красивая стать. Тяжёлые стати лошадей.

* **постать, стать, статура**

СТВОЛ, - а́

1. Наземна частина дерева або куща, від якої ростуть гілки.

2. Назва частини людського організму, яка має форму трубки, стрижня (*фізіол.*).

Ствол берёзы. Неровный ствол.

Артериальный ствол.

* **стовбур**

СТЁЖКА, - и

1. Прошивання наскрізь, прокладання стібків через підкладку, верх і підкладений між ними шар ватину і т. ін.

* **стёбання**

2. Шов, пробите швом місце.

* **вистіб**

Стёжка одіяла. Ровная стёжка.

СТЕЛА, - ы

Вертикально поставлена кам'яна

будь-якому приміщенні.

2. Гранична висота підйому літального апарата, снаряда; гранична межа чого-небудь (*перен.*).

Пофарбувати стелю і стіни.

*** потолок**

СТЕ́ПІНЬ, - пеня

Добуток декількох однакових співмножників (*мат.*).

Підносити до степеня.

*** степенъ**

СТИРА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Витирати, знімати щось з якої-небудь поверхні; знищувати щонебудь написане, намальоване.

2. Усувати наявність чого-небудь, знищувати (*перен.*).

3. Тертям пошкоджувати шкіряне, волосяне покриття, зменшувати об'єм чого-небудь тертям, частим використанням.

4. Розтираючи, подрібнювати щось, перетворювати на дрібну однорідну масу.

Стирати напис. Стирати образу.

Стирати з пам'яті. Стирати шкіру.

плита, стовп із написом або рельєфним зображенням, які споруджені як надгробки або на згадку про певні події.

Гранитная стела. Установить стелу.

*** стела**

СТЕ́ПЕНЬ, - и

1. Порівняльна величина, що характеризує розмір, інтенсивність чого-небудь; ступінь порівняння (*грам.*).

2. Розряд, категорія чого-небудь, стадія (про опік, обмороження).

3. Рівень, щабель, якого хто-небудь досяг.

4. Учений ступінь.

Степени сравнения прилагательных. Определить степень точности вычислений. Орден Отечественной войны второй степени.

Ожог первой степени.

Магистерская степень. Присудить степень кандидата технических наук.

*** ступінь**

СТИРА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

Очищувати водою, милом, пральним порошком одяг, білизну тощо.

Стирать бельё. Стирать в тёплой воде.

*** прати**

*** стирать, вытирать, истирать, сглаживать**

СТІРКА, - и

Шматок тканини, що вже була у вжитку, для витирання чого-небудь.

*** тряпка**

СТОЯНКА, - и

Відстояне молоко.

*** простокваша**

СТРІЖЕНЬ, - жня

1. Предмет видовженої форми, який є основою або опорою чого-небудь; стержень.

2. Основа чого-небудь (*перен.*).

3. Частина ливарної форми, призначена для утворення порожнини у відливку (*спец.*).

Металевий стрижень. Стрижень поршня.

*** стержень, сердцевина**

СТУПА́, - и́

Манера ходити, хода, крок; тиха хода коня.

*** шаг, шаги, поступь**

СТУ́ПНЬ, - пеня

1. Порівняльна величина, що хара-

СТІРКА, - и

Прання.

Большая стирка. Отдать бельё в стирку.

*** прання**

СТОЯ́НКА, - и

1. Тимчасове перебування кого-небудь на одному місці; місце зупинки, тимчасового перебування.

*** зупинка, стоянка**

2. Спеціально обладнане місце для стояння транспорту.

*** зупинка**

3. Місце поселення людей кам'яного віку.

*** стоянка**

Стоянка поезда. Стоянка такси.

Раскопки древних стоянок.

СТРЕ́ЖЕНЬ, - жня

Найглибша смуга річкового потоку з найшвидшою течією.

*** стрижень, бистрина, бистрінь**

СТУ́ПА, - ы

Металева або дерев'яна посудина для подрібнення різних твердих речовин.

Толочь пестом в ступе.

*** ступа**

СТУПЕ́НЬ, - и

1. Горизонтальний виступ сходів;

УКР.

ктеризує розмір, інтенсивність чого-небудь; міра вияву чого-небудь.

2. Посада, ранг, звання, чин, титул.

Найвищий ступінь.

Бути в спорідненні першого ступеня. Присудити ступінь кандидата технічних наук.

*** ступень**

СУМА, - и

1. Результат додавання двох або кількох величин, підсумок.

2. Загальна кількість, сукупність чого-небудь, обсяг.

3. Певна кількість грошей.

Значна сума.

*** сумма**

СУНУТИ, - ну, - неш

1. Переміщувати що-небудь на інше місце; тягти.

2. Іти, рухатися, пересуватися, насуватися; йти навалю, безперервним потоком; сильно, виразно виявлятися.

І така з нього сила суне, що аж моторошно стає. Сіра хмара суне з заходу. З театру суне народ.

*** хлынуть, повалить**

СУРМА́, сурми́

1. Старовинний духовий музичний

РОС.

виступ чого-небудь на похилій поверхні.

***сходина, східець, приступець, приступка, щабель виступ, уступ**

2. Етап, стадія розвитку, фаза (перен.).

*** щабель, ступінь**

3. Розряд, категорія чого-небудь, під розділ у структурі чого-небудь.

4. Будь-який звук музичного звуко-кору гами, ладу (муз.).

5. Складова частина ракети, яка після згоряння в ній палива відокремлюється в польоті.

*** ступінь**

Ступени лестницы. Ступени скал.

Ступени производственного процесса. Школа второй ступени.

Новая ступень в жизни общества.

СУМА́, - ы́

1. Сумка, торба, торбина.

2. Уживається в деяких висловах як символ бідності, жебрацтва.

Кожаная сума. Пустить брата с сумой. Дойти до суммы (разориться).

*** торба**

СУНУТЬ, - ну, сунешь

1. Швидко вкласти що-небудь кудись.

2. Дати кому-небудь щось квапливо, недбало чи потай.

3. Підштовхнути, направити когось, щось куди-небудь; відправити когось.

Сунуть руку в карман. Он сунул мне билет и пошёл прочь.

*** сунути**

СУРЬМА́, - ы́

1. Хімічний елемент – сріблясто-

УКР.

інструмент прямої видовженої форми, який використовувався переважно як сигнальний.
 2. Сучасний духовий інструмент у вигляді мідної труби, зігнутої в кільце, з розтрубом на кінці; горн.
 3. Взагалі духовий мідний музичний інструмент, труба.

Сурми заграли.

*** труба, горн**

СУТКІ́, - то́к

Вузький прохід між двома будівлями, тинами.

Сутками бігти додому.

СЦЕНІ́ЧНИЙ, - а, - е

Який стосується сцени, театру, пов'язаний з театральним мистецтвом.

Сценічне мистецтво. Сценічний прийом. Сценічна кар'єра.

*** сценический**

Т**ТА**

Сполучник (єднальний, приєднувальний, протиставний).

Формувати уміння та навички.

Сонце світить та не гріє.

*** и, да; а, но, однако, да**

ТАК

Означає згоду із співрозмовником, підтвердження думки, слів.

Це наші місця? – Так.

Тут можна сісти? – Так, будь

РОС.

білий крихкий метал, який засто-
совується у металургійній, гумовій,
фармацевтичній промисловості.

2. Чорна фарба для брів, вусів, вій.

Применение сурьмы.

*** сурма**

СУ́ТКИ, - ок

Одиниця вимірювання часу, яка дорівнює 24 годинам.

Дежурить целые сутки.

Через трое с половиной суток.

*** доба**

СЦЕНИ́ЧНЫЙ, - ая - ое

Придатний для сцени; який має властивості, необхідні для сцени, театральної вистави.

Сценичный голос. Сценичная внешность. Сценичное поведение.

*** сценічний**

ТА

Вказує на предмет, особу, віддалені у просторі; вказує на проміжок часу, що передує даному; вказує на предмет, особу, яких вже називали під час розмови, розповіді.

С той девушкой мы больше не встречались. Вам нужно перейти на ту сторону улицы.

*** та**

ТАК

1. Таким способом.

2. У такому стані, вигляді, як є.

3. Безкоштовно, даремно, без наслідків.

ласка.

* да

ТАКТИЧНИЙ, - а, - е

Який стосується **тактики** – сукупності прийомів, методів, що використовуються для досягнення мети. *Тактичний маневр. Тактичний прорахунок. Тактичне мистецтво. Тактичні міркування.*

* **тактический****ТЕОРЕТИЧНИЙ, - а, - е**

Заснований на теорії, який стосується питань теорії, схильний до занять із теорії. *Теоретична механіка. Теоретична конференція.*

* **теоретический****ТЕРМІН, - у**

1. Відтинок, проміжок часу, визначений для чого-небудь; строк, реченець.
2. Призначений момент, час виконання або настання чого-небудь, дата. *Короткий термін. Річний термін. Іспитовий термін. Термін виконання роботи. Закінчення терміну служби. Подовжити термін перебування на посаді.*

* **срок**

4. Без певної причини, мети.

ТАК

1. Авжеж, справді.
2. Хіба, невже.

ТАК

1. Але, проте, та.
2. Тому.

Так было всегда . Сидите так и не шевелитесь. Да, всё так и происходило.

* **так****ТАКТИЧНЫЙ, - ая, - ое**

Який має почуття міри, такту; ввічливий.

Тактичный человек. Тактичное замечание. Тактичный поступок.

* **тактовний****ТЕОРЕТИЧНЫЙ, - ая, - ое**

Занадто абстрактний, далекий від практики.

Теоретичное рассуждение. Теоретичный взгляд.

* **теоретичний****ТЕРМИН, - а**

Слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціальне поняття якої-небудь галузі науки, техніки, мистецтва, суспільного життя.

Математический термин. Объяснить значение термина.

* **термін, - а**

ТЕХНІЧНИЙ, - а, - е

1. Який стосується техніки, пов'язаний з нею.
2. Який застосовується у промисловості, виробництві чогось.
3. Який працює за вказівкою керівника.

Технічний університет. Технічний прогрес. Технічний паспорт. Технічне скло. Технічний редактор.

Технічний персонал

*** технический**

ТИПОВИЙ, - а, - е

Який часто трапляється; характерний для кого-, чого-небудь.

Типова помилка. Типовий випадок.

*** типичный, типический**

ТИК, току

1. Спеціально підготовлене місце, майданчик надворі або в приміщенні для молотьби, очищення і просушування зерна.
2. Сирти, стіжки, що стоять на такому місці.

Поратися на току.

*** ток, гумно**

ТОКСИЧНИЙ, - а, - е

1. Отруйний.
 2. Обумовлений дією токсинів.
- Токсична зброя. Токсичний зоб.*

ТЕХНИЧНЫЙ, - ая, - ое

Майстерний, віртуозний, умілий.

Технический боксёр. Техническая балерина. Техническая работа. Техническое исполнение.

ТИПОВОЙ, - ая, - ое

Стандартний, зразковий; який слугує моделлю для чого-небудь.

Типовой проект. Типовой трудовой договор. Типовое строительство. Типовая школа.

*** типовый**

ТИК, - а

Нервові захворювання, що проявляється в мимовільному смиканні м'язів обличчя, шиї, рук. *** тик**

ТИК, -а (у)

Цупка бавовняна або лляна тканина, що застосовується для оббивання матраців, виготовлення чохлів. *** тик**

ТИК, - а

Дерево родини вербових з міцною деревиною, яке зростає в Індії, на Яві.

*** тик**

Избавиться от тика. Сшить из тика. Строить из тика

ТОКСИЧНЫЙ, - ая, - ое

Здатний викликати отруєння.

Токсичное лекарство. Токсичные минералы.

Токсичний гепатит.

*** токсический**

ТОЧИТИ, точу́, то́чиш

1. Повільно або крізь вузький отвір випускати рідину, цідити.

2. Змушувати рідину текти, литися, звідкись повільно, по краплині.

Точити кров. Точити сік.

*** лить, цедить, сочить, источать**

ТОЧИ́ТИ, - точу́, то́чиш

Просівати, очищати обмолочене зерно, горох крізь решето, сито (розм.).

*** просеивать**

ТО́ЧКА, - и

1. Графічний знак в алгебрі, телеграфному коді тощо.

2. Основне поняття математики, фізики.

3. Певне місце у просторі.

4. Місце розміщення пункту певного призначення у мережі таких пунктів (*перен., розм.*).

5. Температурна межа, коли речовина з одного агрегатного стану переходить в інший.

6. Певний рівень, фаза, межа чогось, що вимірюється, обчислюється.

7. Момент у розвитку чого-небудь.

Торговельна точка. Точка кипіння.

Точка замерзання. Найвища точка.

*** токсичный**

ТОЧИ́ТЬ, точу́, то́чишь

1. Загострювати що-небудь (зброю, інструмент). *** гострити, точити**

2. Виготовляти з дерева, металу на токарному верстаті. *** точити**

3. Гризти, проїдати, псувати що-небудь (про гризунів, хробаків, комах). *** точити**

4. Руйнувати щось (про воду, вітер).

Мучити кого-небудь, позбавляти здоров'я, сили (про сумні думки, хвороби, турботи); перен.

5. Постійно ляяти, сварити докоряти (перен., розм.).

*** гризти, точити**

Точить ножи. Точить когти. Точить карандаш. Точить шахматные фигуры. Моль точит шерстяные вещи. Вода камень точит. Тоска и обида точат сердце человека.

ТО́ЧКА, - и

Процес заточування предметів.

*** гостріння, точіння**

ТО́ЧКА, - и

Пунктуаційний знак, який розділяє речення, а також уживається при скороченому записі слів.

*** крапка**

Отдать ножи в точку. Точка пилы. Точка деталей. Поставить точку в конце предложения.

Кульмінаційна точка. Критична точка.

*** точка**

ТРАВИ́ТИ, травлю́, тра́виш
Засвоювати в процесі травлення, перетравлювати (*їжу*).

*** варить, переваривать**

ТРЕ́БА

Потрібно, необхідно, слід.
Що вам треба?

*** надо, надобно, нужно, требуется, следует, подлежит, полагается**

ТРАВИ́ТЬ, травлю́, тра́вишь

1. Знищувати, морити отрутою, труїти.

2. Спричиняти пошкодження шкіри, слизової оболонки якою-небудь їдкою речовиною; примушувати відчувати щось неприємне, зазнати прикрощів (*перен.*).

3. Обробляти поверхню чого-небудь кислотою або іншими хімічними сполуками, витравлювати (*спец.*).

4. Поїдати, толочити посіви, траву на луках, полях (про тварин), спасати.

5. Переслідувати, вбивати під час полювання (мисливськими собаками, птахами); цькувати кого-небудь собаками, звірями.

6. Переслідувати кого-небудь нападками, наклепами, знущатися з кого-небудь (*перен.*).

Травить мышей. Травить себя

алкоголем. Травить стекло.

Травить луга. Травить зайцев.

Травить журналиста.

*** труїти, отруювати; травити; спасати, толочити; цькувати**

ТРЕ́БА, - ы

1. Язичеський обряд жертвоприношення (*рел.*).

2. Релігійний обряд (хрестини, вінчання, панахида), який здійснює священник на замовлення парафіян (*церк.*).

Справлять требу.

*** треба**

ТРІСКА, - и

Невеликий тонкий шматок деревини, відколотий від стовбура, колоди; скалка, уламок чогось дерев'яного; стружка з дерева; деревообробні відходи, з яких виготовляють різні вироби (спец.).
Збирати тріски.

* щепка, щепка

ТРУС, - у

Обшук

* обыск

ТРУС, - у

1. Трясіння; землетрус.
2. Метушня, сум'яття, переляк (перен., розм.).

Трус землі. Робити трус у квартирі. Нагнати трусу.

* трясение, землетрясение;

сумятица, суматоха, смятение

ТРУСИ́ТИ, трусу́, труси́ш

1. Поштовхами, ривками, коливати, розхитувати що-небудь, трясти.
2. Трясучи, спорожняти що-небудь.
3. Робити помаху чим-небудь у повітрі.
4. Примушувати дрижати, тремтіти (про лихоманку, холод).
5. Хитати, підкидати під час їзди.
6. Розсипати, розсівати.

Трусити грушу. Трусити ковдри.

* трясти, трусить (розм.),

знобить, лихорадить

ТРЕСКА – и

Промислова риба північних морів.
Отварная треска. Лов трески.

* тріска́

ТРУС, - а

Боягуз.

Быть трусом. Жалкий трус.

* боягуз, страхополох, страхопуд (розм.)

ТРУСИ́ТЬ, трусу́, труси́шь

1. Бігти алюром, не поспішаючи (про коней та інших тварин); розм.
2. Їхати алюром. Іти, бігти підтюпцем (про людину); розм.
Трусить мелкими шажками. Трусить по тротуару. Трусить вприпрыжку.

* тюпати, трюхати (розм.)

ТРУ́СИТЬ, тру́шу, тру́сишь

Відчувати страх, боятися кого-, чого-небудь.

* бояться, полошиться, полохаться, лякаться, тремтіти, труситися

У**УБИ́ГАТИ (вбіга́ти), - а́ю, - а́єш**

1. Біжучи, проникати всередину

УБЕГА́ТЬ, - а́ю, - а́ешь

1. Тікати; швидко зникати з поля

чого-небудь. * **вбегать**

2. Ненадовго заходити куди-небудь (розм.). * **забегать**

Хлопець убігає в кімнату і ховається за кріслом. Часто до нас убігали подруги сестри.

УВАЖА́ТИ, - а́ю, - а́єш

1. Мати якусь думку, гадати.
 2. Визнавати якимсь.
 3. Спостерігати, уважно дивитися.
 4. Брати до уваги щось, пильнувати, бути обережним, уважним.
- Мій дід уважає, що я вже дорослий.*

* **считать, полагать, признавать, смотреть, рассматривать, обращать внимание, принимать во внимание**

УВЕСТИ́ (вести), уведу́, уведёш

1. Супроводжуючи, примусити або допомогти зайти куди-небудь.
 2. Додати до складу чогось.
 3. Ознайомити з чим-небудь.
- Запровадити що-небудь.*
Увести нові порядки. Міліціонер увів до кімнати затриманого. Я б порадив увести в п'єсу кілька нових дійових осіб.

* **вести**

УГАНЯ́ТИ (вганя́ти), - я́ю, - я́єш

1. Примушувати зайти, вбігти, потрапити у що-небудь; заганяти.
2. З силою всаджувати, встромляти щось куди-небудь.
3. Доводити кого-небудь до певного (неприємного) стану.

зору (про предмети, повз які хтось, щось рухається).

2. Простягатися, пролягати кудись.
Убегать из дому. Убегать от погони. Убегает вдаль шоссе.

* **тікати, утікати, бігти**

УВАЖА́ТЬ, - а́ю, - а́єшь

1. Відчувати повагу, пошану до кого, - чого-небудь.
 2. Ставитися з пошаною, рахуватися з чим-небудь.
- Уважают старших. Уважают чужой труд. Уважают чувства близких. Уважают чужие порядки.*

* **поважати, шанувати**

УВЕСТИ́, уведу́, уведёшь

1. Супроводжуючи, допомогти або примусити вийти звідки-небудь; відволікти від чого-небудь (перен.).
 2. Захопивши когось або щось силою, відправити куди-небудь.
 3. Украсти, забрати когось або щось.
- Увести гостя в сад. Увести в сторону. Увести ребёнка к соседям. Увести лошадей. Увести чужую жену.*

* **увести, відвести, вывести, викрасти, украсти, забрати**

УГОНЯ́ТЬ, - я́ю, - я́єшь

1. Примушувати тварин куди-небудь іти.
 2. Викрадати тварину, транспортний засіб (розм.).
- Угоняют в поле стадо. Ветер угонял облака. Угоняют автомобили.*

4. Витрачати на щось певну суму грошей (розм.).

Уганяти цвяхи в дерев'яну плиту.

*** вгонять, всаживать, вонзать**

УДА́ЛЬ

Удалину.

Удаль рушають батальйони.

*** вдаль**

УДИВЛЯ́ТИСЯ

(ВДИВЛЯ́ТИСЯ), - яюся, - яєшся

Дуже пильно, уважно дивитися кудись, на когось, на щось.

Ярослав удивлявся в обличчя незнайомця.

*** вглядываться, всматриваться**

УЖИВА́ТИСЯ, - ається

Мати застосування, використовуватися, застосовуватися.

Уживатися в різних стилях мови.

*** употребляться, применяться, потребляться**

УКЛА́ДКА (вкла́дка), - и

1. Додатковий аркуш, вкладений у книжку, журнал, газету, документ.

2. Вкладна деталь у машині (техн.).

Це зазначено в укладці.

*** вкладыш**

Угонять коней.

*** гнати заганяти, виганяти; красти, викрадати, забирати**

УДА́ЛЬ, - и

Надзвичайна сміливість, відважність.

Молодецкая удаль. Буйная удаль.

Проявить удаль.

*** відвага, відважність, завзяття, завзятість, молодецтво, хвацькість (розм.)**

УДИВЛЯ́ТЬСЯ, - яюсь, - яешься

Дивуватися.

Удивляюсь красоте и нежности вашего голоса.

*** дивуватися, чудуватися**

УЖИВА́ТЬСЯ, уживу́сь, уживёшься

1. Звикати до життя де-небудь; мирно співіснувати, жити з кимось.

2. Поєднуватися, сполучатися з чим-небудь (перен.).

Уживаться с соседями.

*** уживатися, зживатися**

УКЛА́ДКА, - и

1. Процес розміщення, укладання чого-не будь.

2. Складені, розміщені у певному порядку речі.

3. Вид зачіски.

Укладка паркета. Укладка путей.

Сделать красивую укладку. Укладка вещей.

*** укладання, складання, укладення, укладка**

**УКОТИ́ТИ (ВКОТИ́ТИ), укочу́,
уко́тиш**

1. Котячи, просунути всередину, в межі чого-небудь.
 2. В'їхати, заїхати (розм.).
 3. Покарати кого-небудь.
- Укотити у двір.*

*** вкатить, закатить, вкатиться**

**УЛІТА́ТИ (вліта́ти), улечу́,
улеті́ш**

1. Летячи, потрапляти всередину чого-небудь.
 2. Швидко входити, вбігати, в'їжджати куди-небудь.
 3. Діставатися комусь за поганий учинок (перен., розм.).
- Улітати у відчинену квартиру.*

*** влетать**

**УМИКА́ТИ (вмика́ти), - аю́,
- аєш**

З'єднуючи з джерелом енергії, уводити в дію, запускати.

Умикати телевізор.

*** включать**

УНЕСТИ́ (внести́), унесу́, унесёш

1. Тримавши кого-, що-небудь у руці, в руках (на руці, на руках), на плечах або на спині, перемістити всередину чого-небудь.
2. Вкласти, впровадити, ввести.
3. Зробити внесок, сплатити.
4. Стати причиною чого-небудь, викликати щось (перен.).
5. Запропонувати для розгляду,

УКАТИ́ТЬ, укачу́, ука́тишь

1. Котячи, перемістити за межі чого-небудь.
 2. Швидко поїхати, від'їхати (про транспортний засіб, людину).
- Укатить бочку за ворота.*
Укатить на велосипеде. Экипаж рванул с места и быстро укатил от нас.

УЛЕТА́ТЬ, - аю́, аёшь

1. Летячи, віддалятися від чого-небудь, відправлятися куди-небудь.
 2. Швидко уходити, убігати (розм.).
 3. Швидко збігати, проминати (про час).
 4. Переноситися кудись у думках, ширяти (перен.).
- Певчие птицы улетают в тёплые края. Улетать на самолёте. Много дней улетело с той поры. Улетать в мечтах.*

*** летіти, відлітати, линути (поет.),
минати, збігати, спливати**

УМЫКА́ТЬ, - аю́, - аёшь

Викрадати дівчину, жінку, щоб узяти її за дружину; викрадати кого-, що-небудь (розм.).

Умыкать чужих невест. Умыкать кассу.

*** умикати, викрадати**

УНЕСТИ́, унесу́, унесёшь

1. Піднявши що-небудь, узявши з собою, перемістити звідкись куди-небудь; розлучившись із ким-небудь, покинувши щось, когось, зберегти в пам'яті якісь відчуття, враження (перен.).
2. Украсти (розм.).
3. Перемістити що-небудь (про вітер, воду).

УКР.

обговорення.

Унести в мішку порося. Унести пропозицію. Унести ясність.

*** внести**

**УПИВА́ТИСЯ (впива́тися),
- а́юся, - а́єшся**

1. Присмоктуватися до кого-, чого-небудь; припадати губами до чого-небудь; міцно вхоплюватися, вчіплюватися (*перен.*).

2. Глибоко встромлятися у що-небудь (про тонкі, гострі предмети); встромляти у що-небудь зуби, жало, кігті тощо.

Джміль упивається у квітку. Упиватися у губи. Упиватися у коси.

*** впива́ться**

УРОДЛІ́ВИЙ, - а, - е

Який має приємне обличчя, вигляд; гарний, красивий, голий, прекрасний.

Уродливий парубок.

*** красивый**

УСИ́ЛИТИ, - яю, - яєш

Протягти нитку у вушко голки або дратву в дірку, проколену шилом.

*** вде́ть, проде́ть**

РОС.

4. Перенести куди-небудь у думках, мріях (*перен.*).

5. Припинити чиєсь існування, позбавити чого-небудь (*перен.*).

Унести раненого в палату. Унести с собой. Ощущение покоя и радости. Нашу лодку ветер унёс в море. Война унесла много человеческих жизней.

*** понести, віднести, винести, узяти, забрати**

УПИВА́ТЬСЯ, - а́юсь, - а́єшься

Тішитися з чого-небудь, відчувати насолоду від чого-небудь (*книжн.*).

Упиваться свободой.

*** тішитися**

УРО́ДЛИВЫЙ, - ая, - ое

1. Який має фізичний дефект, ваду; знівечений, скалічений.

2. Дуже некрасивий, потворний, спотворений.

3. Ненормальний, перекручений, викривлений (*перен.*).

Уродливые пальцы. Уродливая фраза. Уродливое дерево.

*** ви́родливий, потворний**

УСИ́ЛИТЬ, - лю, - лишь

1. Зробити сильнішим, могутнішим.

2. Спричинитися до інтенсивнішого прояву якого-небудь явища, процесу, стану, якості.

Усилить движение. Усилить об-

УСМІХА́ТИСЯ, - а́юся, - а́єшся

1. Усмішкою виражати радість, задоволення.
2. Сприяти, допомагати кому-небудь на шляху до успіху, обіцяти щось приємне.

Весело усміхатися. Усміхатися дівчині.

*** улыба́ться**

У́СМІШКА, - и

1. Особливий порух м'язами обличчя (губ, очей), який виражає схильність до сміху, задоволення, доброзичливість, радість.
 2. Гумористичний художній твір.
- Вдячна усмішка. Зустріти усмішкою. Відповісти усмішкою.*

*** улы́бка**

УСТА́ТИ (вста́ти), уста́ну, уста́неш

1. Підвестися, стати на ноги.
 2. Прокинувшись, підвестися з постелі, ліжка.
 3. Повстати на боротьбу з гнобителями, на захист чого-небудь (*перен.*).
 4. Здійнятися вгору (про куряву, туман, хвилі).
 5. Стати видним (*перен.*).
 6. Постати в уяві, пам'яті (*перен.*).
- Устати о шостій ранку.*

*** встать, подня́ться**

УСТУ́П (вступ)

Частина тексту, уривок, абзац

стрел. Усилить звук. Усилить недовольство. Усилить страх перед наказанием.

*** підсилити, посилити, збільшити, зміцнити, употужнити**

УСМЕХА́ТЬСЯ, - а́юсь, - а́єшься

Посмішкою виражати почуття іронії, кепкування, глузування, недовіри.

Обидчик продолжал нагло усмехаться.

*** насміхатися, посміхатися, кепкувати, глузувати**

УСМЕ́ШКА, - и

Особливий вираз обличчя (губ, очей), що виражає глузування, кепкування.

Посмотреть с усмешкой.

Злорадная усмешка.

*** посмішка, посміх**

УСТАТЬ, устану, устанешь

Утомитися від напруженої фізичної роботи, відчувати душевну втому.

Устать от тренировок. Устать от однообразия впечатлений.

*** утомитися, стомитися, зморитися**

УСТУ́П, - а

Виступ (виїмка) у чому-небудь,

(книжк.).

Навести кілька уступів з оповідання.

УТИРА́ТИ (втира́ти), - аю, аєш

Розмазуючи, розтираючи негусту речовину по поверхні, сприяти її проникненню всередину чого-небудь.

Утирати крем.

*** втирать**

УТИКА́ТИ, - аю, - аєш

1. Убігати від небезпеки, від переслідування.
2. Відступати.
3. Самовільно, потай залишати кого-, що-небудь.
4. Віддалятися, зникати (*перен.*).
5. Покидати своє подружжя.

Утікати з дитячого притулку.

Утікати від собаки.

*** убегают, бежать**

УЧАСТЬ, - і

Виконання разом з ким-небудь якоїсь роботи, спільна дія, співпраця.

Участь студентів у науковій конференції. Брати участь у змаганнях. Концерт за участю лауреатів конкурсу.

*** участие**

УШИВА́ТИ (вшивати), - аю, аєш

Зашивати що-небудь у середину чогось; пришивати, вставляючи у що-не будь.

*** вшивать, втачивать**

схожий на сходіць.

Стоять на уступе. Уступ стены.

Вскарабкаться на уступ.

*** уступ, выступ, залом**

УТИРА́ТЬ, - аю, - аєшь

1. Втираючи, видаляти піт, слюзи і т. ін.

2. Витрачаючи, робити сухим або чистим губи, обличчя, ніс і т. ін.

Утирають слёзы. Утирают пот с лица.

*** утирати (втирати)**

УТЕКА́ТЬ, утеку́, утечешь

1. Витікати звідки-небудь, стікати (про рідину).

2. Минати (про час, події); *розм.*

Медленно утекают. Утекают безвозвратно годы.

*** витікати, текти**

УЧАСТЬ, - и

Чиє-небудь становище, обумовлене життєвими обставинами; доля.

Горькая участь. Счастливая участь. Попытка изменить свою участь. Тебя постигнет та же участь, что и твоего отца.

*** доля, талант**

УШИВА́ТЬ, - аю, - аєшь

1. Шиючи, робити вужчим; підкорчувати одяг.

2. Прикрашати вишивкою, гаптуванням.

Платья пришлось ушивать.

*** ушивать, обшивать, зашивать**

Х

ХУДОБА, - и

Чотириногі свійські сільськогосподарські тварини; товар.

Велика рогата худоба. Збільшити поголів'я худоби.

* **скот**

ХУДОБА́, - ы́

Виснаженість, сухорлявість тіла людини.

Болезненная худоба. Худоба пальцев. Невероятная худоба.

* **худина, худоба**

Ц

ЦАП, - а

1. Самець кози, козел.

2. Про чоловіка з неприємним фальшивим голосом, про бородатого або старого чоловіка (*перен., ірон.*).

* **козёл**

ЦАП

Вигук від дієслів **цапнуть, цапать** – хапати зубами, кігтями.

Тут я вора цап за руку.

* **хап, лап (розм.)**

ЦВІТ, - у

1. Квіти (пелюстки) на рослині в період цвітіння; квіт.

2. Найкращі люди якогось суспільного середовища, еліта, вершки (*перен.*).

Липовий цвіт. Цвіт української нації. Деревя стоять у цвіту.

* **цвет, цветы, цветки**

ЦВЕТ, - а

Колір, барва.

Выкрасить в зелёный цвет.

Любит яркие цвета. Платье тёмно-синего цвета.

Ч

ЧАС, - у

1. Одна з основних форм існування матерії.

2. Тривалість існування предметів, явищ, істот.

3. Проміжок у послідовній зміні годин, днів, років, протягом яких щонебудь здійснилося, здійснюється чи здійснюватиметься.

4. Історичний період у розвитку природи і суспільства.

5. Сприятливий, слушний момент.

6. Проміжок у послідовній зміні

ЧАС, - а

Одиниця вимірювання часу, яка дорівнює 1/24 доби, має 60 хвилин.

Который час?

* **година**

годин, днів, не зайнятий основною роботою, справами, вивільнений для відпочинку.

7. Граматична категорія, що виражає відношення дії чи стану до моменту мовлення.

Тривалий час. Робочий час. Марнувати час. Сигнали точного часу.

Домовитися про час зустрічі.

Теперішній час. Ити в ногу з часом.

*** время, час, пора**

ЧАСИ́, - і́в

Проміжки часу, періоди, епохи.

Незабутні часи. Часи Богдана

Хмельницького. За часів Мазепи.

Важкі часи.

*** время, времена, пора**

ЧАСОВИ́Й, - а́, - е́

Який визначається часом (*грам., філос.*).

Часові форми. Умовний і наказовий способи не мають часової диференціації.

*** временной**

ЧЕРЕПА́ШКА, - и

1. Слимак, молюск.

2. Тверде покриття деяких безхре-

ЧАСЫ́, - о́в

Прилади для вимірювання часу протягом доби.

Старинные часы. Починить часы.

Часы спешат.

*** годинник**

ЧАСОВО́Й, - а́я, - о́е

Який стосується годинника; пов'язаний з виробництвом, продажем та ремонтом годинників.

*** годинниковий**

ЧАСОВО́Й, - а́я, - о́е

Який триває годину; розрахований на кожну годину; який отримують кожної години.

*** годинний, погодинний**

ЧАСОВО́Й, - о́го

Озброєна людина, що охороняє кого-, що-небудь.

*** вартівний, часовий, вартівник, караульний**

Часовая стрелка. Часовая беседа.

Часовая норма. Часовая мастерская. Часовой магазин. Остановиться возле часового.

ЧЕРЕПА́ШКА, - и

Зменшувальна форма ім. **черепаха.**

Черепашка величиной с ладонь.

бетних тварин у вигляді стулок або витої коробочки; скупчення, поклади такого твердого покриття та його уламків.

*** раковина, ракушка**

3. Невелика хоботна комаха, що є небезпечним шкідником злакових культур (с.г.). *** черепашка**

Назбирати черепашок. Боротися з черепашкою.

ЧИНІТИ, - ню́, - чіниш

Робити що-небудь, здійснювати щось.

Кожному вільно чинити так чи інакше. Чинити лихо.

*** делают, совершают, творить, поступать, причинять**

ЧИННИЙ, - а, - е

Який діє за певних умов, має юридичну силу.

Чинне законодавство. Чинний документ.

*** действующий**

ЧИСЛЕННИЙ, - а, - е

1. Який складається з великої кількості кого-, чого-небудь.

2. Наявний у великій кількості.

Численна аудиторія. Численний загін. Численні переклади поеми.

Численні організації.

*** многочисленный, многолюдный, обильный**

ЧОЛОВІК, - а

1. Особа чоловічої статі.

2. Одружена особа стосовно своєї дружини.

3. Уживається при лічбі, вказує на

*** черепашка**

ЧИНІТЬ, -ню́, - чінишь

1. Лагодити, ремонтувати.

2. Гострити (олівець, перо).

Чинить обув. Чинить старую мебель. Чинить карандаши.

*** лагодити, ладити, ладнати, латати; підстругувати, застругувати, стругати, загострювати**

ЧИННИЙ, - ая, - ое

Поважний, статечний, солідний, гордий, з почуттям власної гідності.

Чинный губернаторский дом.

Чинный генерал.

*** статечний, поважний, добропристойний**

ЧИСЛЕННИЙ, - ая, - ое

1. Який виражається числом, числовий.

2. Який виражається певною кількістю, кількісний.

Численный масштаб картины.

Численный рост партии.

Численный состав отряда.

*** чисельний, кількісний**

ЧЕЛОВЕК, - а

1. Людина.

2. Особа як втілення високих інтелектуальних і моральних властивостей.

певну кількість людей.

Одружений чоловік. Чоловік поважного віку. Розлучитися з чоловіком. Присутні двісті чоловік.

*** мужчина, муж, супруг, 200 (человек)**

ЧОЛОВІЧИЙ, - а, - е

Який стосується чоловіка, є таким, як у чоловіка; призначений для чоловіка.

Чоловічий голос. Чоловічий характер. Чоловіча зачіска. Чоловіче ім'я. Чоловіча справа.

*** мужской**

ЧУДНИЙ, - а́, - е́

1. Який викликає здивування, дивний, чудернацький, химерний.

2. Який викликає сміх, смішний.
Чудний сон. Чудний хлопець.

*** странный, чудной**

Ш

ШАГ, - а

Дрібна розмінна монета вартістю півкопійки в Україні 19-поч 20 ст.; гріш (*іст.*).

Марка вартістю 10 шагів.

*** грош, деньга, полкопейки**

ША́ЛЬКА, -и

Тарілка в терезах, на яку кладуть

3. Слуга, офіціант у дореволюційній Росії.

Честный человек. Большой человек. Человек большого ума.

*** людина, особа, душа**

ЧЕЛОВЕ́ЧИЙ, - ья, - ье

Який стосується людини, такий, як у людини (*розм.*).

Человечий голос. Человечье лицо. Человечьи следы.

*** людський**

ЧУ́ДНЫЙ, - ая, - ое

1. Надзвичайний, надприродний

*** дивовижний, дивний**

2. Чудовий, чудовний, принадний, пречудесний.

Чудное свойство. Чудное место.

Чудные краски. Чудная панорама гор.

ШАГ, - а

1. Рух ногою під час бігу, ходіння; крок.

2. Хо́да.

3. Дія, вчинок.

4. Розвиток, рух чого-небудь.

5. Відстань між ступнями під час руху як міра довжини.

6. Відстань між сусідніми однотипними елементами (*спец.*).

Необдуманный шаг. Шаг резьбы.

Строевой шаг. Прибавить шагу.

Рысь сменилась шагом.

*** крок, ступінь, хода, хід, поступ, ступа**

ША́ЛЬКА, - и

Зменшувальна форма ім. **шаль**, яке

зважаювану річ або гирю.

Покласти на шальку.

* **чаша, чашка, тарелка (весов)**

ШАР, - у

1. Однорідна за складом речовина, що суцільною масою вкриває кого-, що-небудь; пласт.

2. Певне коло людей, верства (розм.).

3. Однорідна за якоюсь ознакою частина чого-небудь (перен.).

4. Ущільнена чи затверділа маса осадової гірської породи.

Сніговий шар. Газоносний шар.

* **слой, пласт**

ШАРОВІЙ, - а́, - е́

Який стосується шару, пласта.

Шаровий обробіток ґрунту.

* **пластовой, послойный**

ША́ХИ, - ів

1. Гра на дошці, поділений на світлі й темні клітки, між світлими й темними фігурами за певними правилами.

2. Набір фігур і дошка для такої гри.

Зіграти партію в шахи. Чемпіон світу з шахів.

* **шахматы**

ШИКУВА́ТИ, - у́ю, - у́еш

Ставити когось у шеренгу, колону; утворювати шеренгу, колону.

має значення:

1. В'язана чи ткана хустка.

2. Комір, який має відгорнуті, заочені назовні краї круглої форми.

Воротник-шалька.

* **шалька**

ШАР, - а

1. Куля.

2. Кулястий предмет.

3. Предмет такої форми для голосування, а також сам голос за або проти.

Бильярдний шар. Земной шар.

Катить шар.

* **куля**

ШАРОВО́Й, - а́я, - о́е

1. Який має форму кулі; який стосується кулі.

2. Який складається з кулястих частин деталей.

Шаровая молния. Шаровая мина.

Шаровой разрядник. Шаровой клапан.

* **кульовий**

ША́ХИ, -ов

Форма мн. ім. **шах** – титул монарха; особа, що має цей титул.

* **шахи**

ШИКОВА́ТЬ, - у́ю, - у́ешь

Проявляти в чому-небудь шик, вишуканість; жити багато, пишно,

Шикувати парами. Шикувати солдатів. Шикувати півколом.

*** выстраивать, строить**

ШКІДЛИВИЙ, - а, - є

1. Який завдає шкоди, збитків кому-, чому-небудь.

2. Який завдає або може завдати шкоди здоров'ю.

Шкідлива комаха. Шкідлива звичка.

Шкідливий гриб.

*** вредный, зловредный, пагубный**

ШКІРА, - и

1. Зовнішній покрив тіла людини і тварини.

2. Матеріал, одержаний шляхом хімічної та механічної обробки шкури убитої тварини.

3. Матеріал, що замінює вичинену шкуру.

4. Кора, оболонка якої-небудь рослини чи її плоду (розм.).

Шкіра обличчя. Гладенька шкіра.

Догляд за шкірою. Крокодилача шкіра. Чобітки із шкіри.

*** кожа**

ШКОДА, - и

1. Матеріальні втрати, збитки; людські жертви. *** вред, ущерб, урон**

2. Вина (розм.).

Це невелика шкода. Завдати шкоди.

Чия шкода, того й б'ють.

ШКОДА́

1. Про жалість, співчуття до кого-, чого-небудь; жаль.

2. Про почуття прикrostі з приводу втрати чого-небудь.

3. Про небажання втрачати щось.

Шкода старих батьків. Шкода кидати рідні місця. Шкода згаяного

франтити (розм.).

Вовсю шиковать.

*** шикувати**

ШКОДЛИВЫЙ, - ая, - ое

Який любить пустувати, робити різні витівки, каверзи.

Шкодливый мальчонка.

Шкодливый кот.

*** шкодливый**

ШКУРА, - ы

Зовнішній покрив тіла тварини (шкіра з шерстю); такий покрив, знятий з убитої тварини.

Испортить шкуру. Медвежья шкура.

Скупать шкуры.

*** шкура**

ШКО́ДА, - ы

1. Витівка, каверза штука (розм.).

2. Той, хто навмисно завдає шкоди; той, хто завдає шкоди через каверзи, пустощі; пустун (розм.).

Подстроитъ какую-нибудь шкоду.

*** шкода**

часу. *Шкода надягати новий костюм на роботу. Шкода позичати гроші.*

*** жаль, жалко, напрасно, бесполезно**

ШТУ́ЧНИЙ, - а, - е

1. Зроблений руками людини; схожий на справжній (про річ).
 2. Надуманий, вигаданий, несправжній, нещирий.
 3. Гарно, із смаком зроблений, красивий, вишуканий.
- Штучні квіти. Штучні добрива. Штучний супутник Землі. Штучне дихання. Штучний сміх. Штучний кашель.*

*** искусственный, поддельный, неестественный, фальшивый**

Я

ЯЗІ́К, - а

1. Рухливий м'язовий орган у ротів порожнині тварини і людини;
2. Цей самий орган людини як орган мовлення.
3. Полонений, який може дати потрібні відомості (*перен.*).
4. Металевий стержень у дзвонах, дзвінках, який ударяючись об стінку, породжує звук.
5. Уживається як складова частина деяких ботанічних назв.

Покласти пігулку під язик. Язик собаки. Кінчик язика. Обпекти язик.

*** язык**

ЯЗИКО́ВІЙ, - а, - е

Який стосується язика; вироблений з язика.

Язикова ковбаса.

*** языковый, язычный**

ШТУ́ЧНЫЙ, - ая, - ое

Який є окремим предметом, штукаю;
Штучный товар. Штучный хлеб. Штучные изделия.

*** штучный**

ЯЗЫ́К, - а́

1. Мова.
 2. Різновид мовлення, який має характерні ознаки.
 3. Засіб безсловесного спілкування.
- Литературный язык. Украинский язык. Разговорный язык. Язык жестов. Язык формул.*

*** мова**

ЯЗЫКОВО́Й, - а́я, - о́е

Який стосується мови.

Языковой вопрос. Языковое явление. Языковое чутьё.

*** мовний**

ЯРИЙ, - а, - е

1. Який дає врожай у рік посіву, однорічний, яровий (про сільськогосподарські культури); який народжується навесні, молодий.

2. Уживається як складова частина деяких ботанічних та зоологічних назв, термінів.

Яра пшениця.

*** яровой**

ЯСНА, ясен

Ділянки слизової оболонки ротової порожнини ссавців і людини, що покривають зубні відростки щелеп та коріння зубів.

Масаж ясен. Хворі ясна.

*** десна**

ЯРЫЙ, - ая, - ое

1. Який виражає сильний гнів, злобу; лютий; сповнений гніву.

2. Палкий, пристрасний.

3. Надмірний у своєму вияві, дуже сильний, інтенсивний.

4. Фанатично відданий чому-небудь.

Ярый враг. Ярый взгляд. Ярая зима.

Ярая борьба. Ярый поклонник.

*** завзятий, заповзятий, запеклий, затятий, запальний, лютий, розлючений, розлютований, шалений, несамолюбивий, нестямний, скажений**

ЯСНО

1. Яскраво, світло, спокійно, чітко, логічно.

2. Про безхмарну погоду.

3. Зрозуміло, безумовно.

Ясно видно. Ясно светит солнце.

Мне всё ясно.

*** ясно, виразно, зрозуміло, очевидно, ясна річ**

ПОКАЖЧИК МІЖМОВНИХ ОМОНІМІВ І ПАРОНІМІВ

А

А́дрес – а́дрес
А́дресний – а́дресний
Академі́чний – академі́чний
Арка́н – арка́н
Артисти́чний – артисти́чний

Б

Ба́бка – ба́бка
Багати́р – богаты́рь
Бага́то – бага́то
Ба́йка – ба́йка
Ба́нька – ба́нька
Ба́ня – ба́ня
Безпе́чний – беспё́чный
Білі́зна – бели́зна
Блі́зько – бли́зько
Блю́до – блю́до
Бля́ха – бля́ха
Боби́на – боби́на
Боло́то – боло́то
Бор – бор
Борони́ти – борони́ть
Брак – брак
Бракува́ти – бракова́ть
Бубо́н – бубо́н

В

Вби́ти – вбить
Вда́ча – уда́ча
Вели́кий – вели́кий
Верста́т – верста́к
Верства́ – верста́
Ве́рхи – ве́рхи
Вершки́ – вершки́
Весі́лля – весе́лье

Ви́борний – вы́борный
Ви́гадати – вы́гадать
Виго́да – вы́года
Вимага́ти – вымога́ть
Винний – ви́нный
Ви́палити – ви́палить
Вплива́ти – выплыва́ть
Висо́к – висо́к
Ви́сунути – ви́сунуть
Ви́творити – ви́творить
Ви́хор – вихо́р
Ви́черпати – ви́черпать
Ви́ла – ви́лла
Ви́ра – ви́ра
Ви́рші – ви́рши
Ви́сь – ви́сь
Ви́тати – ви́тати
Вла́сний – вла́стный
Во́єнний – во́енный
Воро́ний – воро́ний
Воскресі́ння – воскресе́нье
Впа́сти – впа́сть
Впра́ва – впра́во
Все – все
В'язи́ – вяза́и
В'язка́ – вяза́ка

Г

Гада́ти – гада́ть
Га́дка – га́дко
Галасува́ти – голосо́вать
Га́ма – га́мма
Гарбу́з – арбу́з
Гармоні́чний – гармоні́чный
Гас – газ
Герць – герц
Гичка́ – гичка́
Глава́ – глава́
Гладкий – гла́дкий

Годи́на – годи́на
Годи́тися – годи́ться
Голо́ва – голова́
Головний – головно́й
Горі́х – горо́х
Горі́ховий – горо́ховий
Горо́д – город
Гости́на – гости́ная
Гре́цький – гре́цкий
Грім – грим
Грома́да – грома́да
Грошовий – грошо́вый
Гру́ба – груба́
Гру́бий – гру́бый
Груда – груда
Грудка – грудка
Губи́ти – губи́ть
Гурт – гурт

Г

Грунтува́ти – грунтова́ть
Гума́ – гу́мма

Д

Держа́вний – держа́вный
Диві́тися – диви́ться
Ді́вний – дивный
Динамі́чний – динамі́чный
Дипломати́чний – дипломати́чный
Добри́ти – добри́ть
Добри́ти – добри́ть
До́вгий – до́лгий
Довести́ – довести́
Доказа́ти – доказа́ть
Докла́д – докла́д
Докла́дний – докладно́й
До́лі – до́ли
До́шка – до́шка
Драби́на – драби́на

Драматичний – драматичный
Дружи́на – дружина́
Дружні́й – дру́жный
Дури́ти – дури́ть
Дурні́й – дурно́й
Дурно – дурно
Духи – духи
Дядина – дядина

Е

Економі́чний – економі́чный
Ель – эль
Енциклопедичний –
енциклопедичный
Естетичний – эстетичный

Ж

Жа́ба – жа́ба
Жали́ти – жали́ть
Жалкі́й – жа́лкий
Жало́ба – жа́лоба
Жало́бний – жа́лобный
Жаль – жаль
Жари́ти – жарить
Живо́писний – живопи́сный
Журавлі́нний – журавлі́ный

З

Забива́ти – забыва́ть
Завда́ти – зада́ть
Заверну́ти – заверну́ть
Завидна – заві́дно
Заві́трений – заветре́нный
Зажити – зажити́
Закаля́ти – закаля́ть
Закача́ти – закача́ть
Закида́ти – закида́ть

За́клад – закла́д
Запира́ти – запира́ть
Запусти́ти – запустить
Зара́з – зара́з
Заса́да – заса́да
Засіда́ння – заседа́ние
Заста́ва – заста́ва
Заставля́ти – заставля́ть
Застига́ти – застига́ть
Засту́пник – засту́пник
Заточи́ти – заточи́ть
За́хват – захва́т
Защипа́ти – защи́пать
Здава́тися – сдава́ться
Зи́мний – зи́мний
Зли́вки – сли́вки
Зли́ти – зли́ть
Зло́дій – злоде́й
Зна́тися – зна́ться
Зоря́ – заря́

І

Ікра́ – икра́

Ї

Їда́ – еда́

К

Каблу́чка – каблучо́к
Кали́тка – кали́тка
Камі́нний – каминный
Ка́нтар – ка́нтор
Кара́ти – кара́ты
Кача́лка – кача́лка
Кача́тися – кача́ться
Ка́чка – ка́чка
Квати́рка – кварти́рка
Кві́ти – квити́
Кі́рка – кі́рка

Кисть – кисть
Кия́нка – кия́нка
Кі́лька – килька
Кі́рка – кі́рка
Кі́ска – кі́ска
Кі́сточка – кі́сточка
Кі́т – кит
Кли́кати – кли́кать
Клуб – клуб
Ключ – ключ
Ключка – клюшка
Ключовий – ключевой
Кля́мка – ля́мка
Кни́жний – кни́жный
Ко́жний – ко́жный
Колоти́ти – колоти́ть
Ко́ма – ко́ма
Ко́мин – ками́н
Ко́ник – ко́нник
Коню́шина – коню́шня
Кора́лі – кораллы
Кори́сний – коры́стный
Коро́вий – коро́вий
Коро́п – коро́б
Крава́тка – крова́тка
Край – край
Кри́си – кри́сы
Кришта́ль – криста́лл
Кров – кров
Круг – круг
Крук – круг
Кря́кати – кря́кать
Ку́лик – ку́лик
Куль – куль
Кури́ти – кури́ть
Курі́ти – кури́ть
Ку́щі – ку́щи

Л

Ла́ва – ла́ва
Лад – лад

Ла́дний – ла́дний
Ла́йка – ла́йка
Ла́яти – ла́ять
Ли́сий – ли́сий
Лист – лист
Листі́вка – листо́вка
Листопа́д – листопа́д
Лихи́й – лихо́й
Ли́хо – ли́хо
Лиши́ти – лиши́ть
Лік – лик
Лі́са – лиса́
Літа́льний – лета́льний
Лі́тера – лі́тера
Лі́тній – ле́тний
Лі́чити – лечи́ть
Логі́чний – логи́чний
Луг – луг
Лу́ковиця – лу́ковиця
Луна́ – луна́
Лу́па – лу́па
Лю́бий – любо́й
Лю́дність – лю́дность
Лю́дяний – лю́дный
Лю́лька – лю́лька
Лю́стро – лю́стра
Лю́тий – лю́тый
Ляга́ти – ляга́ть

М

Мали́й – ма́лый
Малюва́ти – малева́ть
Ма́ляр – маля́р
Межа – межа
Ме́та – ме́та
Меткий – ме́ткий
Методи́чний – методи́чний
Механі́чний – механі́чний
Ме́шкати – ме́шкать
Мир – мир
Мі́нута – мину́та

Мі́рний – ми́рний
Мі́сто – ме́сто
Мішати – меша́ть
Моль – моль
Мото́рний – мото́рный
Му́зика – му́зыка
Му́зика́льний – му́зыка́льний
Мул – мул
Му́ляр – маля́р

Н

Нагада́ти – нагада́ть
На́глий – на́глый
Наказа́ти – наказа́ть
Напе́вно – напе́вно
Напита́ти – пита́ть
Наря́д – наря́д
Небага́то – небога́то
Неді́льний – неде́льный
Неді́ля – неде́ля
Не́жить – не́жить
Незго́да – невзго́да
Не́ня – ня́ня
Неописа́нный – неописа́нный
Неоціне́нный – неоце́ненный

О

Обира́ти – обира́ть
Обізна́тися – обозна́ться
О́бласть – о́бласть
Облі́к – облі́к
Обмина́ти – обмина́ть
Оде́ржувати – одержи́вать
Окуля́ри – окуля́ры
Олива – оли́ва
Он – он
Онуча́ – ону́ча
Орати – ора́ть
Органі́чний – органи́чный

Осо́ба – осо́ба
Оста́тчий – оста́точный
Ось – ось
Очки́ – очкі́
О́чний – о́чный

П

Паді́ж – падéж
Пайка́ – пайка
Пала́ц – пала́с
Па́ра – па́ра
Пас – пас
Пасува́ти, посува́ти – пасова́ть
Переви́сити – перевéсити
Перекача́ти – перекача́ть
Перекладни́й – перекладно́й
Перекру́тити – перекрути́ть
Перемага́ти – перемага́ть
Пи́ка – пи́ка
Пил – пыл
Пильни́й – пы́льный
Пита́ти – пи́тати
Плаве́ць – плове́ц
Плі́тка – плі́тка
Плу́тати – плута́ть
Повали́ти – повали́ть
Поверну́тися – поверну́ться
По́верх – пове́рх
Повинни́й – повинни́й
Пові́тря – пове́триє
Пов'язати́ – пов'язати́
Поганий́ – поганий
Пого́дити – пого́дити
Пого́дний – пого́дний
Подиха́ти – подиха́ть
Подра́знювати – подра́знювати
По́за – по́за
Поку́пка – поку́пка
Попра́ти – попра́ти
По́рох – поро́х
Посила́ння – посла́ние

Поси́льний – поси́льный
Поси́бник – посо́бник
Посо́л – посо́л
Пост – пост
Пото́му – пото́му
Пото́чний – пото́чний
По́тяг – по́тяг
Поча́ток – поча́ток
Пра́вити – пра́вити
Практи́чний – практи́чний
Предста́вити – предста́вить
Прибо́р – прибо́р
Приверну́ти – приверну́ть
Приду́шити – приду́шити
При́казка – при́казка
При́казувати – при́казувати
При́клад – при́клад
Прі́мус – прі́мус
Припада́ти – припада́ть
Припуска́ти – припуска́ть
Причини́ти – причи́нити
Причинни́й – причи́нный
Прищепи́ти – прищепи́ть
Прі́звище – про́звище
Прозаї́чний – прозаї́чний
Професіо́нальний –
професіо́нальний
Пустува́ти – пусто́вати

Р

Разо́к – разо́к
Ра́зом – ра́зом
Ра́ція – ра́ція
Ра́чки – ра́чки
Рекомендо́ваний –
рекомендо́ваний
Ре́чі – ре́чи
Ре́чник – ре́чник
Речови́й – речево́й
Рибалка́ – рыба́лка
Рі́ска, рі́ска, рі́зка – рі́ска

Ритмі́чний – ритми́чный
Робо́чий – рабо́чий
Роди́на – ро́дина
Рожа – рожа
Розві́дка – разве́дка
Розв'язати – развяза́ть
Розв'язний – развяза́ный
Розлучи́ти – разлучи́ть
Розплю́щити – расплю́щить
Розстро́їти – расстро́ить
Романти́чний – романти́чный
Рубе́ль – рубль
Рукави́чка – рукави́чка
Ру́шити – ру́шить
Рядо́к – рядо́к

С

Сва́рка – сва́рка
Світо́вий – светово́й
Свято – свято
Симпати́чний – симпати́чный
Сі́рий – си́рый
Сказ – сказ
Ска́лка – ска́лка
Скарб – скарб
Складни́й – складно́й
Скри́пка – скри́пка
Скупати – скупа́ть
Слати – слать
Словни́к – сло́вник
Сму́жка – сму́шка
Смути́ти – смути́ть
Смутни́й – смутно́й
Сова́тися – сова́ться
Спа́рити – спа́рить
Спасти – спасти
Сподоба́тися – сподоби́ться
Спра́ва – спра́ва
Спряга́ти – спряга́ть
Став – став
Стан – стан

Стано́вище – станові́ще
Ста́рець – ста́рец
Стать – стать
Ствол – ствол
Сте́жка – сте́жка
Стеля́ – стела́
Сте́пінь – сте́пень
Стира́ти – стира́ть
Сті́рка – сті́рка
Стоянка – стоянка
Стри́жень – стре́жень
Ступа́ – сту́па
Ступі́нь – ступе́нь
Су́ма – сума́
Су́нути – су́нуть
Сурма́ – сурьма́
Сутки – сутки
Сцені́чний – сцени́чный

Т

Та – та
Так – так
Такти́чний – такти́чный
Теорети́чний – теорети́чный
Термі́н – термин
Техні́чний – техни́чный
Типови́й – типо́вой
Тік – тик
Токсі́чний – токсично́й
Точи́ти – точи́ть
То́чка – то́чка
Трави́ти – трави́ть
Треба – треба
Трі́ска – треска́
Трус – трус
Труси́ти – тру́силь

У

Убіга́ти – убега́ть

Уважа́ти – уважа́ть
Увести́ – увести́
Уганя́ти – угона́ть
Уда́ль – уда́ль
Удивля́тися – удивля́ться
Ужива́тися – ужива́ться
Укла́дка – укла́дка
Укоти́ти – укати́ть
Уліта́ти – улетать
Умика́ти – умыка́ть
Унести́ – унести́
Упива́тися – упива́ться
Уродли́вий – уро́дливый
Усилі́ти – усилить
Усміха́тися – усмеха́ться
Усмі́шка – усме́шка
Уста́ти – уста́ть
Усту́п – усту́п
Утира́ти – утира́ть
Утіка́ти – утека́ть
Уча́сть – уча́сть
Ушива́ти – ушива́ть

Х

Худо́ба – худоба́

Ц

Цап – цап
Цві́т – цві́т

Ч

Час – час
Часи́ – часы́
Часови́й – часово́й
Черепа́шка – черепа́шка
Чини́ти – чини́ть

Чи́нний – чи́нний
Числе́нний – чи́сленный
Чолові́к – челове́к
Чолови́чий – челове́чий
Чудни́й – чу́дный

Ш

Шаг – шаг
Шалька – ша́лька
Шар – шар
Шарови́й – шарово́й
Шахи – ша́хи
Шикова́ти – шикова́ть
Шкідли́вий – шкодли́вый
Шкі́ра – шку́ра
Шкода́ – шко́да
Шту́чний – шту́чный

Я

Язи́к – язы́к
Язико́вий – языково́й
Яри́й – яры́й
Ясна – ясно́

Л і т е р а т у р а

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. В.Т. Бусел. – К., Ірпінь : ВТФ: Перун, 2003. – 1440 с.
2. Вишнякова О.В. Словарь паронимов русского языка. – М.: Русский язык, 1984. – 352 с.
3. Головащук С.І. Українське літературне слововживання: Словник-довідник. – К.: Вища школа, 1995. – 319 с.
4. Єрмоленко С.Я., Дзюбишина - Мельник Н.Я., Ленець К.В. Культура української мови: Довідник. – К.: Либідь, 1990. – 302 с.
5. Новий тлумачний словник української мови: У 4 т. – Т. 1- 4. – К.: Аконіт, 1998.
6. Полюга П.М. Словник синонімів української мови. – К.: Довіра, 2001. – 477 с.
7. Російсько-український словник / Уклад. Ганич Д.І., Олійник І.С. – 4-е вид. – К.: УРЕ. – 1978. – 1012 с.
8. Русско-украинский словарь: В 3-х т. – 3-е изд. – К.: УСЭ. – 1988. – Т. 1-3.
9. Сахно І.П., Сахно М.М. Словник сполучуваності слів української мови (найуживаніша лексика). – Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетровського університету, 1999, - 544 с.
10. Словарь русского языка: В 4-х т. – М.: Русский язык, 1985-1988. – Т. 1-4.
11. Українсько-російський словник / За ред. Паламарчука Л.С., Скрипник Л.Г. – 7-е вид. – К.: УРЕ. – 1990. – 940 с.
12. Українсько-російський словник. – К.: Наукова думка, 1976. – 944 с.

Навчальне видання

Тетяна Юхимівна Іванець

Схожі, але нетотожні

Словник міжмовних омонімів та паронімів
(за матеріалами української та російської мов)

Оригінал-макет підготовлено автором

Редактор О.Д. Скалоцька

Науково-методичний відділ ВНТУ
Свідоцтво Держкомінформу України
серія ДК № 746 від 25.12.2001
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, ВНТУ

Підписано до друку 24.10.2006 р.	Гарнітура Times New Roman
Формат 29,7 x 42 ¹ / ₄	Папір офсетний
Друк різнографічний	Ум. друк. арк. 8.02
Тираж 75 прим.	
Зам. №	

Віддруковано в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі
Вінницького національного технічного університету
Свідоцтво Держкомінформу України
серія ДК № 746 від 25.12.2001
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95, ВНТУ